

PEST VÁRMEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: PE/KTFO/3074-74/2025.

Ügyintéző: Balázs Viktor

Juhász Kornélia

Kellner Szilárd

Nevelős Gábor

dr. Bedekovics Letícia

Telefon: 06 (1) 224 9103

Tárgy: Az M9 gyorsforgalmi út Tompa-országhatár
közötti szakaszának környezetvédelmi
engedélye

Hiv. szám: -

Melléklet: -

HATÁROZAT

Az Építési és Közlekedési Minisztérium (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.; a továbbiakban: **Engedélyes**) nevében a Mott MacDonald Magyarország Kft. (1139 Budapest, Fiastyúk utca 4-8.) által benyújtott kérelemre, a Főmterv Mérnöki Tervező Zrt. (1024 Budapest, Lövház utca 37.) generáltervező, a Speciálterv Kft. (1134 Budapest, Kassák Lajos utca 81.) generál szakaszervező, valamint a Mott MacDonald Magyarország Kft. szaktervező által készített, 2025. április 8. napján kelt, 24.101 tervszámú környezeti hatástanulmány, valamint a közreműködő szakhatóságok állásfoglalásai és az eljárásba bevont hatóságok nyilatkozatai alapján, az alábbi előírások megtartásának kötelezettsége mellett

környezetvédelmi engedélyt

adok az **M9 gyorsforgalmi út déli lekötéséhez kapcsolódóan tompai új, teherforgalmi határátkelőhely és kapcsolódó gyorsforgalmi úti szakasz megvalósítására.**

I.

A tervezett tevékenység jellemzői

A beruházó adatai:

Neve: Építési és Közlekedési Minisztérium

Címe: 1054 Budapest, Alkotmány utca 5.

Adószám: 15847397-2-41

KÜJ szám: 103979564

A tevékenység célja:

Az M9 gyorsforgalmi út déli lekötéséhez kapcsolódóan tompai új, teherforgalmi határátkelőhely és kapcsolódó gyorsforgalmi úti szakasz kialakítása.

A létesítmény helye:

Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály

1016 Budapest, Mészáros utca 58/A.

Telefon: (06-1) 224-9100; KRID: 508260165

E-mail: orszagoszoldhatosag@pest.gov.hu

Web: <https://www.pvkh.hu>

Az M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közti szakasza a 70+813 km sz. – 76+870 km sz. között.

A tervezett tevékenység nyomvonala, főbb műszaki jellemzői:

A nyomvonal által érintett település:

Tompa

A tervezett létesítmény, tevékenység rövid ismertetése:

A tárgyi nyomvonalszakasz az M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közti szakasza a 70+813 km sz. – 76+870 km sz. között. A tervezett nyomvonalon 2x2 sáv keresztmetszettel és 20 m koronaszélességben, 110 km/h tervezési sebességhez gyorsforgalmi úti kialakítás tervezett.

A nyomvonal helyszínrajzi vonalvezetése:

A nyomvonal 70+813 km szelvénytől indul, ahol csatlakozik a megelőző szakaszhoz, majd egészen a 72+000 km szelvényig közel déli irányba halad szántóterületeken. Ezután a nyomvonal egy R=1100 m-es ívsugárral délnyugatnak fordul, majd a 72+905 km szelvényben külön szinten keresztezi egy iparterület burkolt útját. A nyomvonal ezután egyenesben halad, majd az 5501 j. közút keresztezése előtt R=1500 m sugárral újra közel déli irányba fordul. A gyorsforgalmi út a 73+990 km szelvényben keresztezi a meglévő 5501 j. országos közutat felüljáróként. A nyomvonal ezután közel déli irányba haladva a 76+870 km szelvényben éri el az országhatárt. A tervezett közös határállomás kialakítása megközelítőleg a 75+000 – 76+800 km szelvények között tervezett.

A nyomvonal hossza: 6,057 km

Tervezési paraméterek:

2x2 sávós gyorsforgalmi út kialakítása tervezett:

- út tervezési osztálya K.II.A.,
- tervezési sebesség, $v_t=110$ km/h.

Keresztmetszeti kialakítása:

- koronaszélesség: 20 m
- forgalmi sávok száma: 2x2 sáv
- forgalmi sávok szélessége: 3,5 m
- padka szélessége: 1,5 m

Műtárgyak

Km Szelvény	Megnevezés
72+905	Aluljáró keresztező út alatt
73+990	Felüljáró keresztező 5501 j. út és vadátjáró felett
74+488	Aluljáró keresztező út alatt
76+772	Aluljáró keresztező út alatt

Közműkereszteзések

Km Szelvény	Megnevezés	Beavatkozás
72+344	meglévő középnyomású gázelosztó vezeték	kiváltás 80 m hosszon
72+487	meglévő hírközlési vezeték alépítményben	kiváltás 2000 m hosszon
73+524	meglévő közép feszültségű légvezeték, oszloppal együtt	kiváltás 200 m hosszon
74+977	meglévő közép feszültségű légvezeték	kiváltás 100 m hosszon

II.

Környezetvédelmi, természetvédelmi és tájvédelmi előírások

A) Továbbtervezésre vonatkozó részletes előírások:

1. Zaj- és rezgésvédelem:

- 1.1. Az organizációs tervezés során környezetvédelmi tervet kell készíteni az építési zajból és rezgésből eredő kedvezőtlen hatások minimális értéken tartása, illetve a zaj- és rezgésterhelési határértékek betartása érdekében. A környezetvédelmi tervben meg kell adni a pontos szállítási útvonalakat, a szállítással érintett területet, a védendő épületeket, illetve az organizációs terv ismeretében be kell mutatni az építés során várható zaj- és rezgésterheléseket.
- 1.2. A környezetvédelmi tervben számításokkal kell bizonyítani, hogy az építési kivitelezési tevékenységből származó zajkibocsátás nem haladja meg a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet (a továbbiakban: **27/2008. KvVM-EüM együttes rendelet**) 2. és 3. mellékletében előírt zajterhelési határértéket. Amennyiben az előzetes számítások alapján zajterhelési határérték túllépés várható, akkor a zajcsökkentés érdekében meg kell határozni a szükséges intézkedéseket, és ismertetni kell azok várható eredményeit.
- 1.3. A kivitelezés végrehajtásának a létesítmény környezetére is kiterjedő, a megvalósítás műszaki feltételrendszerére, műveleteire vonatkozó környezetvédelmi tervet az országos környezetvédelmi hatóság részére az építkezés megkezdése előtt meg kell küldeni. Ezen dokumentációban ki kell térni a határértékek betartására irányuló intézkedésekre, amelyet a teljes építkezés időtartama alatt biztosítani kell.

2. Földtani közeg védelme:

- 2.1. A gyorsforgalmi út létesítményeit úgy kell megtervezni, megfelelő műszaki védelemmel, hogy azok kivitelezése és üzemeltetése során a földtani közegbe szennyező anyag ne kerüljön.

3. Levegőtisztaság-védelem:

- 3.1. Az organizációs tervezés során környezetvédelmi tervet kell készíteni a levegőterhelő hatások minimális értéken tartása, illetve a vonatkozó határértékek betartása érdekében. A környezetvédelmi terv készítésénél a következőket kell figyelembe venni:

- a) A kivitelezési munkálatok során törekedni kell a diffúz légszennyezés megelőzésére. A munkavégzés során fellépő kiporzás csökkentéséről gondoskodni kell, szükség szerint locsolással. Az építés során csak olyan gépjárművek, munkagépek vehetnek részt, amelyek megfelelnek a mozgó pontforrásokra vonatkozó környezetvédelmi előírásoknak. A munkagépek, szállítójárművek motorjai feleslegesen nem terhelhetik a környezeti levegőt kipufogógázukkal.
- b) Az anyagnyerő-helyek kiválasztásánál a szállítási távolságok csökkentése érdekében előnyben kell részesíteni az építési területhez közelebb eső anyagnyerő-helyet. Az anyagnyerő-helyekről, az építési területről a szállítójárművek kihajtásánál meg kell előzni a közutakra való sár- és porfelhordást.
- c) Az építési tevékenységhez kialakított depóniák helyszíneit lehetőség szerint a lakott területektől minél távolabb kell kijelölni. A depóniákon végzett munkák tervezése során külön figyelmet kell fordítani a diffúz levegőterhelés csökkentésére.
- d) A szállításhoz kapcsolódó diffúz kiporzást a lehető legalacsonyabb szinten kell tartani. Anyagszállítás olyan műszaki megoldással történhet (például ponyvával való lefedés), ami megakadályozza a szállítójármű rakteréről történő diffúz kiporzást.
- e) A szállítási útvonalak kijelölésénél törekedni kell arra, hogy azok minél kisebb mértékben érintsenek lakott területeket. Szállításra a forgalomban lévő útszakaszokat kell igénybe venni.
- f) Az organizációs tervezés során rendelkezésre álló részletesebb adatok alapján felül kell vizsgálni a levegővédelmi követelmények betarthatóságának monitoring mérésekkel történő ellenőrzésének lehetőségét. Amennyiben a számítások alapján indokolt, el kell készíteni az üzemeltetés időszakára vonatkozó légszennyezettség vizsgálati mérőhely(ek) kialakításának tervét. Az esetleges mérési pontot/pontokat úgy szükséges kialakítani, hogy a légszennyezettségi adatokat a gyorsforgalmi úthoz legközelebb eső lakóépületek környezetéből szolgáltatassák.
- g) Meg kell jelölni az útépítéshez használt aszfaltot gyártó telephelyet, amelynek a kiválasztásánál figyelembe kell venni, hogy rendelkezik-e végleges, a környezetvédelmi hatóság által kiadott légszennyező pontforrásokra vonatkozó működési engedéllyel.

4. Tájvédelem, természetvédelem:

- 4.1. Földművek tereprendezésének tervezésénél törekedni kell az alacsony hajlásszögű (enyhe lejtésű) részsűképzésekre, a korona és körömvonalak lekerített keresztmetszeti kialakítására, a természetszerű terepplasztikai megoldásokra.
- 4.2. A tervezett főpálya és határátkelőhely melletti (kísérő) növénytelepítést a tájra jellemző hazai fajok alkalmazásával kell megtervezni. A növényanyag fajösszetételének megválasztásánál a tájrészletnek megfelelő, de változatos, egyben az út menti területek sajátos élőhelyi adottságait figyelembe vevő (extrém élőhelyi adottságú felületek, elválasztó sávok, máshol természetközeli állapotú élőhelyek) szerint kell a növényanyagot megválasztani. Természetszerű élőhelyek melletti szakaszokon kizárólag az élőhely jellegének megfelelő, honos fajok egyedei tervezhetőek, a határátkelőhely intenzív zöldfelületein magas díszértékű kertészeti változatok is alkalmazhatóak. Az útpálya közvetlen közelében lévő növények fajösszetételének megválasztásánál figyelembe kell venni, hogy madarak

tápláléknövényeinek ültetése és ragadozók vadászatra alkalmas területeinek kialakulása az állatok elütési kockázatával járhat.

- 4.3. A mezőgazdasági művelésre alkalmatlan nagyságú területek kisajátítása esetén a létesítmény tájbaillesztése céljából fasort, cserjesort vagy erdősávot kell telepíteni az alábbi szakaszokon:

70+960 - 71+460 km szelvény között: A felhagyott keskeny szántóterület beerdősítése, a párhuzamosan található a Tompa 76/A erdőtaghoz kapcsolódóan.

72+900 - 73+000 km szelvény között: A felhagyott keskeny szántóterület beerdősítése, a MgTsz telephelyre vezető bekötőút korrekció mindkét oldalán fasor telepítése.

73+980 - 74+000 km szelvény között: Az 5501 j út korrekció mindkét oldalán fasor telepítése.

76+060 - 76+430 km szelvény között: A felhagyott keskeny terület beerdősítése és a Tompa 63/A erdőtag mellett.

- 4.4. A tervezett gyorsforgalmi út mindkét oldalán 2,4 m magas védőkerítés kiépítése szükséges a tervezési szakasz teljes hosszán a gímszarvas előfordulása miatt. A védőkerítés alsó 1 m magas részét sűrűbb kiosztású 5x5 cm-es fémhálósával kell ellátni a 70+813 – 73+000 km szelvények között a rendkívül nagy egyedszámban előforduló kismílósok (mezei nyúl, róka, borz) elütésének kockázata miatt.

- 4.5. A nagyvadmozgás biztosítása miatt alulvezetett vadátjárót kell létesíteni a 73+990 km szelvényben. A tervezett vadátjárót az alábbi méretekkel kell megtervezni az eUT 03.07.53:2019/M1:2021 szabványnak megfelelően:

- Minimális magasság: 4,0 m (gímszarvasra méretezve).
- Közlekedősáv minimális szélessége: 10 m.
- Szabadtéri index: 1,5 vagy nagyobb.
- Az 5501 j. úttal párhuzamosan vezetett közlekedősávot szalagkorláttal kell elválasztani a gyér forgalmú úttól.
- A vadmozgásra tervezett közlekedősávot szilárd burkolattal ellátni nem lehet.
- Az átjáró zavarásmentessége céljából növénytelepítést kell tervezni.

- 4.6. A gyorsforgalmi út hatásterületén lévő elektromos szabadvezetékek föld feletti létesítményeit madárvédelmi szempontból (áramütés, ütközés elleni védelem) a lehető legnagyobb mértékben biztonságossá kell tenni, madárvédelmi keresztartók, burkolt leesés gátlók, szigetelt átkötések, madárvédő kiülő helyek alkalmazásával.

- 4.7. Az éjszakai életmódot folytató, fényre repülő rovarok, madarak (pl.: baglyok), kismílósok (pl.: denevérek) védelme érdekében az útügyi műszaki előírások mellett a természetvédelmi szempontokat is figyelembe vevő világítás tervezése szükséges. Az elhelyezéskor a kizárólagos lokális megvilágításra kell törekedni. A világítás az emberi igények alapján meghatározott világítási célhoz/látási feladathoz kapcsolódóan a legkisebb időtartamra és fénytjelítványra korlátozódjon. A kibocsátott fény spektrális összetételének megtervezése a környező területek élővilágához, mint adottsághoz alkalmazkodó módon kerüljön meghatározásra. A kibocsátott fény spektruma ne tartalmazzon a rovarok számára különösen vonzó hullámhosszakokat. Azokon a helyeken, ahol a gyorsforgalmi út megvilágítása feltétlenül szükséges (pl.: pihenőhely), olyan síküvegburás és terelőlapokkal irányított fényű lámpatestek tervezése javasolt, amelyeknek üzemi hőmérséklete nem haladja meg az 50-60 °C-ot, és amelyek emissziós spektruma kevésbé vonzza a fényre repülő rovarokat.

B) Az építés időszakára vonatkozó részletes előírások:

1. Zaj- és rezgésvédelem:

- 1.1. Az építést végző gépek és berendezések telephelyeit a nyomvonalhoz minél közelebb (lehetőség szerint a lakott területektől távol) kell kijelölni, kerülve a felesleges mozgásokat a környező úthálózaton.
- 1.2. A szállítási útvonalakat úgy kell kijelölni, hogy a szállítás lehetőleg lakott terület érintése nélkül történjen, illetve minél kisebb környezeti zavarást okozzon.
- 1.3. Anyagszállításra lehetőség szerint az építendő út nyomvonalát kell használni. Kerülni kell az éjszakai szállítást és építést.
- 1.4. Kizárólag korszerű, alacsony zaj- és rezgés kibocsátású, elérhető legjobb technológiának (BAT-nak) megfelelő berendezések, munkagépek és szállítójárművek kerülhetnek alkalmazásra az építés ideje alatt. Amennyiben a BAT-nak megfelelő berendezés/gép/jármű bármi okból kifolyólag mégsem alkalmazható, úgy minimum EURO3, EPA Tier III, EU Stage III besorolású, vagy ezekkel egyenértékű besorolású motorokkal rendelkező munkagépek és szállítójárművek alkalmazása szükséges.
- 1.5. Az alapállapotban, illetve az építés időszaka alatt zajméréseket kell végezni az alábbi monitoring ponton:
 - Tompa, Attila utca 192.
- 1.6. A mérésről készült szakvéleményt a mérést követő 30 napon belül be kell nyújtani az országos környezetvédelmi hatóság részére.

2. Földtani közeg védelme:

- 2.1. Az építés során a környezetben csak a szükséges mértékű beavatkozás végezhető. A kivitelezéshez olyan technológiákat kell alkalmazni, amelyek egyértelműen kizárják a környezet (földtani közeg) szennyeződésének lehetőségét.
- 2.2. A kivitelezés során minden olyan jellegű üzemzavar esetében, rendkívüli esemény bekövetkeztekor, amely a földtani közegre veszélyforrást jelent, a szennyezőanyagok környezetbe jutását meg kell akadályozni.
- 2.3. Amennyiben kialakításra kerülnek, az új tározó-szikkasztó árkok vagy csapadékvíz szikkasztó medencék aljzatának minőségét a közlekedési létesítmény átadása előtt (alapállapot), majd azt követően évente egyszer az alábbi komponensekre kell megvizsgálni:
Szikkasztóárkok talaja: TPH, ólom, cink.
- 2.4. Az építés során esetlegesen bekövetkező káresemények kezeléséről gondoskodni kell.

3. Levegőtisztaság-védelem:

- 3.1. Anyagszállításra lehetőség szerint a lakott területet legkevésbé érintő utat kell használni, melynek rendszeres karbantartásáról (tisztítás, locsolás) gondoskodni kell a diffúz porszennyezés megelőzése érdekében.
- 3.2. Az út építéséhez felhasznált alapanyagok szállítására alkalmas járművek tisztántartásáról gondoskodni kell.

- 3.3. Az anyagszállítás közben előforduló diffúz légszennyezés (porszennyezés) megakadályozásáról gondoskodni kell.
- 3.4. Az anyagbeszerzést lehetőleg a meglévő út, és az új út nyomvonala által érintett települések vonzáskörzetében található anyagnyerő-helyekből kell lebonyolítani.
- 3.5. A deponált földanyagot újrafelhasználásig kiporzás elleni védelem érdekében rendszeres időközökben locsolni kell.
- 3.6. Az építkezéskor keletkező hulladékok nyílt téri égetése tilos.

4. Tájvédelem és természetvédelem:

- 4.1. A kivitelezési megkezdése előtti időszakban ellenőrizni szükséges a vizsgálati dokumentációban beazonosított természetközeli állapotú élőhelyeket a védett fajok előfordulásának aktualizálása céljából. A kivitelezés megkezdése előtt a védett vetési konkoly és fokozottan védett gyurgyalag élőhelyét fel kell mérni. Amennyiben a védett növényfaj állományai és a fokozottan védett gyurgyalag fészkelőhelye megtalálható a területen, azokat le kell határolni és kivitelezési tevékenységgel el kell kerülni. A terület átvizsgálásának időpontjáról a természetvédelmi kezelő nemzeti park igazgatóságot - annak megkezdése előtt legalább 10 munkanappal korábban - értesíteni kell, az átvizsgálás eredményeiről, a korábbi vizsgálatoktól eltérő állapotváltozásokról jegyzőkönyvet kell felvenni.
- 4.2. A felvonulási útvonalakat úgy kell megtervezni, hogy az érzékeny természeti és táji értékek, valamint a tájvédelmi szempontból érzékeny területek ne sérüljenek. A felvonulási útvonalakkal el kell kerülni a Tanácserdő és a Báró-legelő területét. Depóniákat, anyagnyerő helyeket, telephelyeket természeti területeken (gyepek, erdőfoltok, facsoportok) nem lehet létesíteni. Az építési területet jól látható módon le kell határolni (szalagozás, időszakos védőkerítés), hogy az építési terület környezetében lévő Tanácserdő erdőterülete, valamint a védett növényfajok élőhelye és a fokozottan védett madárfaj szaporodó helye ne sérüljön. A lehatárolni szükséges szakaszok szelvényszámait az alábbi felsorolás tartalmazza.

72+735 km szelvény, bal oldalon: A földút mezsgyéjében található védett vetési konkoly (*Agrostemma githago*) állományainak védelme érdekében.

76+060 - 76+430 km szelvények között, bal oldalon: Komplex pihenőhely/határátkelőhely szélén a Tanácserdő erdőszegélye az erdei élőhely megóvása érdekében.

76+870 km szelvény, bal oldalon: A gyurgyalag (*Merops apiaster*) fészkelésére alkalmas 1- 1,5 magas homokfalat magába foglaló fészkelőhely védelme érdekében.
- 4.3. Az élővilág, különösen a fészkelő madarak védelme érdekében cserjeirtás, fakitermelés, gyephántás tenyészidőszakon kívül („vegetációs” időn kívül) szeptember 1. és március 1. között végezhető. Amennyiben a kiviteli munkák ütemezése elkerülhetetlenné teszi, a természetvédelmi kezelő nemzeti park igazgatóság helyszíni ellenőrzése után fakivágás, cserjeirtás, gyephántás kivételes esetben ettől eltérő időben is végezhető. A helyszíni ellenőrzésről, illetve egyeztetésről jegyzőkönyvet kell felvenni és azt az országos környezetvédelmi hatóság részére 8 napon belül meg kell küldeni.
- 4.4. Amennyiben a földmunkák során, vagy a depóniák létesítésekor számolni lehet a fokozottan védett gyurgyalag (*Merops apiaster*) és a védett partifecske (*Riparia riparia*) megtelepedésével, abban az esetben a földművek oldalait a fészkelési időszak (április 15-től augusztus 15-ig) megkezdése előtt 45°-os lejtőszögnél kisebb meredekségűre kell kialakítani, vagy a partfalat a fészkelés megakadályozása

céljából megfelelő védelemmel kell ellátni. Amennyiben a fészkelés megtörténik, a fészkelésre szolgáló partfalat a fészkelési időszak végéig (augusztus 15.) tilos bolygatni.

- 4.5. Az építési tevékenységek során keletkező meredek falú mélyedéseket (pl.: munkaárkok) nem szabad több napig fedetlenül hagyni, vagy a mélyedés egyik oldalát 45°-os meredekséggel kell eldolgozni, (min. 50 cm széles szakaszon) azért, hogy a mélyedésbe esett rovarok, kételtűek, hüllők, kisemlősök egyedei külső segítség nélkül el tudják azt hagyni. E mélyedések betöltése, földmunkái során meg kell arról győződni, hogy nincsenek-e beléjük hullott állatok, a munkát csak ezek kimentése után szabad folytatni. A munkaárkok rendszeres ellenőrzését naponta el kell végezni. Az állatokat a kimentés után a kivitelezéssel érintett területtől legalább 100 m távolságra, természetyszerű élőhelyen kell elhelyezni, szükség esetén a természetvédelmi kezelő nemzeti park igazgatóság munkatársainak bevonásával.
- 4.6. A kivitelezés előtti időszakban fel kell mérni az invazív fajok előfordulását és állomány nagyságát a nyomvonal kisajátítási területén belülről eső, a hatástanulmányban feltérképezett élőhelyeken és a térképezett élőhelyektől számított 500-500 m-es kisajátítási szakaszon. A felmérést szükséges megismételni az üzembe helyezés után 1, illetve 2 évvel.
- 4.7. A kivitelezés teljes ideje alatt a teljes kivitelezési területen folyamatosan gondoskodni kell az özönnövények kaszálással történő visszaszorításáról [fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), bálványfa (*Ailanthus altissima*) nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*) selyemkóró (*Asclepias syriaca*) magas aranyvessző (*Solidago gigantea*) parlagfű (*Ambrosia artemisifolia*)].
- 4.8. A tervezett nyomvonal teljes szakaszán a kivitelezés után hátramaradó roncsolt felszíneket rehabilitálni szükséges. A rehabilitáció az útpálya és az árok területén kívül végzendő, a kisajátítási határon belül, továbbá az építkezés miatt igénybe vett egyéb munkaterületeken, az építkezés előtti területhasználat és ökológiai adottságok helyreállításával, szükség szerinti javításával.
- 4.9. A létesítmény tájbaillesztését szolgáló növénytelepítéseket a létesítmény műszaki átadásáig el kell végezni.

C) Az üzemelés időszakára vonatkozó részletes előírások:

1. Zaj- és rezgésvédelem:

- 1.1. Az ideiglenes forgalomba helyezést követően, a kialakult, szokásos gépjármű forgalom nagyság mellett (90-120 nap közötti intervallumon belül), zajszintmérések alapján készült szakvéleményben kell bizonyítani, hogy a közlekedésből származó zajterhelés a nyomvonalhoz legközelebbi, zajtól védendő építmények homlokzatai előtt 2 méterre nem haladja meg a 27/2008. KvVM-EüM együttes rendeletben előírt zajterhelési határértéket.
- 1.2. A szakvéleményt a mérést követően 30 napon belül be kell nyújtani az országos környezetvédelmi hatóság részére. A közlekedési zaj mérését, a mértékadó zajterhelés meghatározását „A környezeti zaj vizsgálata és értékelése” c. MSZ 18150-1:1998. sz. szabvány, a zajkibocsátási határértékek megállapításának, a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet előírásainak, valamint a helyi adottságok és forgalmi viszonyok figyelembe vételével kell elvégezni. Minden esetben szükséges a forgalmi adatok rögzítése is.
- 1.3. Az ideiglenes forgalomba helyezést követően a zajszintmérést az alábbi monitorpontokon kell végezni:

Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
1016 Budapest, Mészáros utca 58/A.
Telefon: (06-1) 224-9100; KRID: 508260165
E-mail: orszagoszoldhatosag@pest.gov.hu
Web: <https://www.pvkh.hu>

- Tompa, Attila utca 190.
- Tompa, Örökföld tanya 3.

- 1.4. Amennyiben kiegészítő zajmérési monitorpont kijelölése indokolt, annak helyét az országos környezetvédelmi hatósággal egyeztetni kell.

2. Földtani közeg védelme:

- 2.1. A gyorsforgalmi út létesítményeinek üzemeltetése nem okozhat a földtani közegben a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendeletben [a továbbiakban: **6/2009. KvVM-EüM-FVM együttes rendelet**] meghatározott szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotot.
- 2.2. Az üzemeltetés során a szennyezőanyagok környezetbe jutását meg kell akadályozni.
- 2.3. Az üzemeltetés során esetlegesen bekövetkező káresemények kezeléséről gondoskodni kell.
- 2.4. Amennyiben kialakításra kerülnek új tározó-szikkasztó árkok vagy csapadékvíz szikkasztó medencék, azok aljzatának minőségét is évente egyszer az alábbi komponensekre kell megvizsgálni:
Szikkasztóárkok talaja: TPH, ólom, cink.

3. Levegőtisztaság-védelem:

- 3.1. A gyorsforgalmi út tengelyétől számított 50 méteren belül - a gyorsforgalmi út működésével összefüggő építmény kivételével - nem lehet és nem helyezhető el lakóépület, üdülőépület, oktatási, nevelési, egészségügyi, szociális és igazgatási épület.

4. Természetvédelem:

- 4.1. Az üzemelési időszakban a kisajátítási területen lévő gyepterületek, rézsűfelületek rendszeres (évente legalább kétszeri, de az éves időjárás szerint természetvédelmi szempontból meghatározott időbeni) kaszálása szükséges az inváziós fajok megtelepedése, illetve terjedésének megakadályozása érdekében.
- 4.2. A vadátjáró, továbbá védőkerítés állapotának ellenőrzését és szükségyszerű karbantartását azok megépítésétől kezdődően folyamatosan el kell végezni.
- 4.3. A tájidegen özönnövények terjedése ellen az alábbi módon szükséges védekezni:
 - fehér akác (*Robinia pseudoacacia*) – Terjedését vegyszeres irtással lehet megakadályozni.
 - bálványfa (*Ailanthus altissima*) – A földmozgatások során a gyökérdarabokkal fertőzött termőréteg nem használható fel újra. Terjedését vegyszeres gyomirtással lehet megakadályozni.
 - nyugati osterfa (*Celtis occidentalis*) – A megjelenő egyedek visszavágása, a magtermés megakadályozása, szükség esetén vegyszeres irtása.
 - gyalogakác (*Amorpha fruticosa*): a földmozgatások során a gyökérdarabokkal fertőzött termőréteg nem használható fel újra. A magról kelt csemeték mechanikus irtását el kell végezni.
 - magas aranyvessző (*Solidago gigantea*) – A földmozgatások során a gyökérdarabokkal fertőzött termőréteg nem használható fel újra. Terjedését kaszálással szükség esetén vegyszeres gyomirtással lehet megakadályozni.

- selyemkóró (*Asclepias syriaca*): a tarackgyökereivel fertőzött talajréteg nem használható fel. Terjedését vegyszeres gyomirtással lehet megakadályozni.
- parlagfű (*Ambrosia artemisifolia*) – A nyílt talajfelszínnek mielőbbi gyepesítésével, valamint kaszálással lehet ellene védekezni.

III.

Szakhatóságok rendelkezései

1. A Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság polgári védelem tekintetében 35300/704-1/2025.ált. számon az alábbiak szerint rendelkezett:

„SZAKHATÓSÁGI ÁLLÁSFOGLALÁS

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya a fenti hivatkozási számú megkeresése alapján az **Építési és Közlekedési Minisztérium** (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.; a továbbiakban: Kérelmező) nevében a **Mott MacDonald Magyarország Kft.** (1139 Budapest, Fiastyúk utca 4-8.; a továbbiakban: Tervező) benyújtott kérelmében - az M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz megvalósításának ügyében - környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatásához és környezetvédelmi engedélyhez -, az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdése szerint az 1. számú melléklet 9. számú, „Környezet- és természetvédelmi ügyek” megnevezésű táblázat 4. pontjában meghatározott szakkérdések tekintetében a **szakhatósági állásfoglaláshoz – a természeti katasztrófáknak való kitettségéből eredő várható hatások szakkérdésben - katasztrófavédelmi szempontból**

h o z z á j á r u l o k.

A szakhatósági állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az csak az eljáró hatóság határozata, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzése elleni jogorvoslat keretében támadható meg.”

2. A Pest Vármegyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (a továbbiakban: **Kormányhivatal**) hulladékgazdálkodási hatáskörben PE/KTFO/3074-56/2025. számon az alábbiak szerint rendelkezett:

„A Pest Vármegyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (a továbbiakban: **Kormányhivatal**) az M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz megvalósításának környezeti hatásvizsgálati eljárásban az alábbi

szakhatósági állásfoglalást

adja.

A Kormányhivatal az M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz megvalósításának környezeti hatásvizsgálati eljárásában a környezetvédelmi engedély kiadásához hulladékgazdálkodási szempontból **hozzájárul** az alábbi kikötésekkel:

1. Az útépitési beruházás során az országos vagy helyi közúton végzett állami beruházások kapcsán, valamint az országos vasúti pályahálózaton és a térségi, elővárosi vasúti pályahálózaton végzett építési tevékenységekhez kapcsolódó hulladékképződés megelőzésével kapcsolatos tevékenységek részletes szabályairól szóló 149/2024. (VI. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **149/2024. Korm. rendelet**) vonatkozó előírásainak megfelelően kell eljárni.

2. A beruházás kapcsán megvalósuló bontási tevékenységek során kitermelődő építési-bontási anyagok felhasználás érdekében végzett kezelését, valamint az organizációs tervben lehatárolt munkaterületen történő deponálását a hulladékstátuszú anyagoktól elkülönítve kell végezni úgy, hogy az anyag- és hulladékaromok nyomon követhetősége egyértelmű legyen.
3. A beruházás során kitermelődő építési-bontási anyagokról naprakész nyilvántartást (a továbbiakban: **anyagmérleg**) kell vezetni a 149/2024. Korm. rendelet 6. § (2) bekezdése szerinti adattartalommal.
4. A beruházás építetőjének (a továbbiakban: **építési tevékenységet végző**) a beruházás megvalósítását követően, de legkésőbb az építési-bontási anyag kitermelődését követő 3 éven belül a teljes beruházásra vonatkozó záró anyagmérleget kell készítenie a 149/2024. Korm. rendelet 6. § (2) bekezdése szerinti adatokkal.
5. Az **anyagmérleget** és a **záró anyagmérleget** az azok elkészítésére vonatkozó kötelezettség hatánapját követő 60 napon belül meg kell küldeni az országos hulladékgazdálkodási hatóságként eljáró **Kormányhivatal** részére.
6. Az építési tevékenységet végzőnek – a más építési tevékenysége során történő felhasználás érdekében – gondoskodnia kell a beruházás során fel nem használt építési-bontási anyag átmeneti tárolásáról.
7. Az építési-bontási anyag átmeneti tárolását szolgáló helyen a beszállított és kiszállított építési-bontási anyagról naprakész nyilvántartást (a továbbiakban: **telephelyi nyilvántartás**) kell vezetni a 149/2024. Korm. rendelet 6. § (3) bekezdése szerinti adattartalommal.
8. A **telephelyi nyilvántartást** évente, december 31. napi zárással, a következő év március 15-ig meg kell küldeni **az építési-bontási anyag átmeneti tárolását szolgáló telephely szerint illetékességgel rendelkező területi hulladékgazdálkodási hatóság** részére.
9. A 149/2024. Korm. rendeletben meghatározott határidőn belül nem minősített vagy építési termék nem átminősíthető építési-bontási anyagot építési-bontási hulladéknak kell tekinteni.
10. A létesítéssel és az üzemeltetéssel kapcsolatos tevékenységeket a hulladékképződés megelőzésével, a keletkező hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentésével kell végezni, melynek érdekében előnyben kell részesíteni az anyag- és energiatakarékos, hulladékszegény technológiák alkalmazását, az anyag termelési-fogyasztási körfolyamatban tartását, valamint a hulladékként kockázatot jelentő anyagok kiváltását.
11. Mind a kivitelezés, mind az üzemeltetés során törekedni kell – különösen az újrahasználatra való előkészítésre vagy újrafeldolgozásra nem alkalmas – hulladék képződésének csökkentésére, a nyersanyagok hulladékkal történő helyettesítésére.
12. Az építéshez és a bontáshoz kapcsolódó folyamatok során képződő hulladék mennyiségének csökkentése érdekében törekedni kell az elérhető legjobb technika alkalmazására.
13. A kivitelezés során történő további felhasználás érdekében tervezett ideiglenes hulladék elhelyezések céljából – az organizációs tervben lehatárolt munkaterület részét képező –, deponálásra szolgáló területet kell kijelölni. A terület kiválasztása során a hulladékgazdálkodási jogszabályok előírásait is érvényesíteni kell.
14. A kivitelezés és üzemeltetés során keletkező hulladékok folyamatos, a környezet veszélyeztetését kizáró módon történő gyűjtéséről és megfelelő kezeléséről gondoskodni kell. A megfelelő kezelés érdekében tett intézkedések során a hasznosítást előnyben kell részesíteni az ártalmatlanítással szemben. Újrahasználatra való előkészítésre vagy újrafeldolgozásra alkalmas hulladék ártalmatlanítási céllal nem adható át.

15. A hulladékok engedélyesnek történő átadásakor törekedni kell arra, hogy a hulladékok a célnak megfelelő legközelebbi hulladékgazdálkodási létesítménybe kerüljenek.
16. A kivitelezés során keletkező hulladékokat – a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Ht.**) 12. § (4) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – elkülönítetten, a környezet veszélyeztetését kizáró módon kell gyűjteni.
17. A munkavégzés során képződő hulladék elkülönített gyűjtésére szolgáló munkahelyi gyűjtőhelyek az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: **246/2014. Korm. rendelet**) foglalt előírásoknak megfelelően üzemeltethetők.
18. Munkahelyi gyűjtőhelyen – ahol a hulladék képződésétől számított legfeljebb 6 hónapig végezhető csak gyűjtés – kizárólag olyan hulladék gyűjthető, amely a munkahelyi gyűjtőhellyel azonos telephelyen képződik.
19. A munkahelyi gyűjtőhelyen gyűjtött hulladék munkahelyi gyűjtést követő, elszállításig történő elkülönített gyűjtésére üzemi gyűjtőhelyet kell igénybe venni. Az üzemi gyűjtőhely kialakításának meg kell felelnie a 246/2014. Korm. rendeletben foglaltaknak.
20. Veszélyes hulladékot a települési hulladék közé juttatni tilos. A keletkező veszélyes hulladékokról a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **225/2015. Korm. rendelet**) előírásainak megfelelően kell gondoskodni.
21. A veszélyes hulladékok gyűjtését a környezet szennyezését kizáró módon, a hulladékok fizikai és kémiai hatásainak ellenálló edényzetben kell végezni, majd azokat érvényes hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező szervezetnek át kell adni. A veszélyes hulladék gyűjtésére is alkalmas üzemi gyűjtőhely kialakításának meg kell felelnie a 246/2014. Korm. rendeletben foglaltaknak.
22. A munkagépek meghibásodása, üzemzavara esetén kifolyt üzemanyag, olaj felitatásáról haladéktalanul gondoskodni kell. Havária jellegű szénhidrogén szennyezés esetén a kitermelt szennyezett földet, szennyezett felitató anyagot a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet (a továbbiakban: **72/2013. VM rendelet**) alapján veszélyes hulladékként kell besorolni, melyről a továbbiakban a 225/2015. Korm. rendelet előírásai szerint kell gondoskodni, különös tekintettel a környezetszennyezést kizáró módon történő elkülönített gyűjtésre. Ezt követően pedig gondoskodni kell a hulladékra vonatkozó érvényes hulladékkezelési engedéllyel rendelkezőnek történő átadásról.
23. Az építési-bontási hulladékok gyűjtéséről, megfelelő kezelésről az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII.26.) BM-KvVM együttes rendelet (a továbbiakban: **45/2004. BM-KvVM együttes rendelet**) szerint kell gondoskodni.
24. Az építési munkálatok során kitermelt és a kitermelés helyén fel nem használt szennyezetlen talajjal végzett tevékenységek során tekintettel kell lenni a Ht. 2. § (4) bekezdésében foglaltakra. Az építési-bontási hulladékkal kevert vagy egyéb módon szennyezett földet a 72/2013. VM rendelet alapján be kell sorolni és hulladékként kell kezelni.
25. Tereprendezésre, feltöltésre csak szennyezetlen, inert anyagot szabad alkalmazni.
26. A települési szilárd hulladékot megfelelő gyűjtőedényzetben kell gyűjteni és gondoskodni kell a további megfelelő kezeléséről a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztvétekenységet ellátó koncessziós társaságnak/koncesszori alvállalkozónak történő átadással.
27. Az állat- és növényegészségügyi határállomás üzemeltetése során keletkező, a Ht. hatálya alá nem tartozó, nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekkel végzett tevékenységeket (gyűjtés, tárolás, szállítás) a hulladékokkal végzett tevékenységektől elkülönítve kell végezni.

28. A hulladékok szállítását – a Ht. 14. § (1) bekezdése szerinti kivételekkel – csak arra jogosult, hulladékszállítási engedéllyel rendelkező vagy szállításra jogosító nyilvántartásba vételi határozat alapján végezheti.
29. Hulladék a további megfelelő kezelés érdekében csak az adott típusú hulladéokra vonatkozó érvényes hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkezőnek adható át. A hulladék engedélyesnek történő átadásakor – az állami hulladékgazdálkodási közfeladat keretében történő átadás kivételével – minden esetben meg kell győződni az átvevő átvételi jogosultságáról.
30. A hulladékokkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségeknek (építési-bontási hulladékok esetén a 45/2004. BM-KvVM együttes rendeletben foglaltakon túlmenően) a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **309/2014. Korm. rendelet**) alapján kell eleget tenni.
31. A tevékenység során keletkezett bontási hulladékok mennyiségét, elszállítását, további kezelését igazoló, a 45/2004. BM-KvVM együttes rendelet 10. § (3) bekezdése szerinti dokumentum másolatokat (szállítási lap, szállítójegy, mérlegjegy, vételi jegy, esetleg számla, bontási hulladék nyilvántartó lap stb.) a területileg illetékes hatóságnak be kell nyújtani.
32. A munkálatok befejezését követően az építési, felvonulási területek végleges elhagyásakor gondoskodni kell azok teljes körű hulladékmentesítéséről. Tilos a hulladékot felhalmozni, a gyűjtés, a szállítás, a kezelés szabályaitól eltérő módon elhagyni, ellenőrizetlen körülmények között elhelyezni és kezelni.

A szakhatóság döntése ellen önálló jogorvoslatnak helye nincs, a szakhatósági állásfoglalás az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.”

3. **Tompa Város Jegyzője helyett, kijelölés alapján eljáró Mélykút Város Jegyzője 3237-5/2025. számon az alábbiak szerint rendelkezett:**

„SZAKHATÓSÁGI ÁLLÁSFOGLALÁS

Tompa város közigazgatási területét érintően, az M9-es gyorsforgalmi út déli lekötés Tompa – országhatár közötti szakaszának (a 24. 101. tervszámú dokumentáció szerinti 70+813 – 76+870 km szelvények között) létesítésére vonatkozó előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati eljárásban

szakhatósági hozzájárulásomat az alábbi kikötéssel megadom:

A környezetvédelmi engedély jogerőre emelkedésétől számított két éven belül Tompa Város Helyi Építési Szabályzatáról szóló 6/2024. (VII. 26.) rendelet Szabályozási Tervi mellékletében a tervezett határátkelő létesítményeit közúti közlekedési területbe kell sorolni.

Jelen állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.”

IV.

Az eljárás során szakkérdésben megkeresett hatóságok előírásai

1. **Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály 30406/2578-1/2025.ált. számú nyilatkozata alapján:**

Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
1016 Budapest, Mészáros utca 58/A.
Telefon: (06-1) 224-9100; KRID: 508260165
E-mail: orszagoszoldhatosag@pest.gov.hu
Web: <https://www.pvkh.hu>

- 1.1. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben (a továbbiakban: **Kvt.**) megfogalmazottak szerint a környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő, megelőzze a környezetszennyezést és kizárja a környezetkárosítást.
- 1.2. A megvalósítás és üzemeltetés a felszíni, illetve a felszín alatti vizek veszélyeztetését kizáró módon végezhető.
- 1.3. A kivitelezéssel és a tevékenységgel nem okozhatnak a 6/2009. KvVM-EüM-FVM együttes rendeletben meghatározott (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotot a felszín alatti vízben.
- 1.4. A kivitelezés és a tevékenység végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak környezetvédelmi megelőző intézkedéssel és műszaki védelemmel folytatható.
- 1.5. A kivitelezés során be kell tartani a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 1. számú mellékletében foglalt, a vizeknek és vízlétesítményeknek más, nyomvonal jellegű építménnyel történő keresztezésére és megközelítésére vonatkozó részletes szabályokat.
- 1.6. Vízlétesítmények megvalósítása, üzemeltetése, megszüntetése, víziközművek kiváltása, műtárgyak építése csak érvényes vízjogi létesítési/üzemeltetési/megszüntetési engedély(ek) birtokában történhet.

2. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály BK/NEF/0970-2/2025. számú nyilatkozata alapján:

- 2.1. Az építőipari kivitelezési tevékenység a védendő létesítmények esetében nem járhat a környezeti levegő olyan mértékű porterhelésével, amely a légszennyezettségi egészségügyi határérték túllépését eredményezi. Amennyiben az időjárási körülmények, szélviszonyok elősegítik a porképződést, a munkaterület locsolásával, nedvesítésével kell a kipurzást csökkenteni a védendő lakóépületek (tanyák) esetében. A porszennyezés csökkentésére lakott területek (tanyák) vagy azok közelében, az anyagszállító gépjárműveket le kell fedni.
- 2.2. A lakott területek (tanyák) közvetlen közelében megvalósítandó építőipari kivitelezési tevékenység a védendő létesítményekben élők számára zavaró, egészségkárosító mértékű zajhatást nem okozhat.
- 2.3. A projekt megvalósításának különböző helyszínein folyamatosan biztosítani kell a kommunális szilárd és folyékony hulladék zárt és fertőzésveszélyt kizáró módon történő gyűjtését és megfelelő gyakoriságú elszállítását, amely megakadályozza a szétszóródást és /vagy csepegést, valamint a bűz- és szaghatást is csökkenti.
- 2.4. A veszélyes hulladékokkal történő tevékenység (gyűjtés) során törekedni kell az egészségügyi kockázatok minimalizálására.
- 2.5. A nemdohányzók védelme érdekében folyamatosan biztosítani kell a vonatkozó egészségvédelmi követelményeket.

3. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály BK/EOF/01049-2/2025. számú nyilatkozata alapján:

- 3.1. A beruházással kapcsolatban a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelő, teljes előzetes régészeti dokumentációt (a továbbiakban: **ERD**) kell készíteni, a próbafeltárás eredményeit és a Feltárási Projekttervet is magában foglaló II. részt is, és azt a beruházás

kivitelezésének megkezdése előtt legalább 60 nappal jóváhagyásra az örökségvédelmi hatóságnak be kell nyújtani.

- 3.2. A beruházás keretében a földmunkákat kizárólag azt követően lehet elkezdni, hogy az örökségvédelmi hatóság az előírt projekttervet is tartalmazó teljes ERD-t jóváhagyta.

4. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály BK/NT0/02208-2/2025. számú nyilatkozata alapján:

- 4.1 A tervezett beruházás, létesítése és későbbi üzemeltetése során nem lehet negatív hatással a beruházás környezetében lévő és más mezőgazdasági területekre.
- 4.2 Az ingatlanügyi, útügyi, illetve más hatóságnál a kivonási, létesítési és üzemeltetési eljárás lefolytatásáról a beruházó gondoskodik, mely eljárásban a talajvédelmi hatóság – külön jogszabály szerint elkészített talajvédelmi és kiviteli tervre alapozottan - egyéb előírásokat tehet.

5. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály BK/ERD/04602-2/2025. számú nyilatkozata alapján:

- 5.1 A tervezett munkálatok megkezdése előtt az alábbi erdők, valamint erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földrészek érintett részei igénybevétele az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: **Evt.**) 78. § (2) bekezdése szerinti engedélyezésének meg kell történnie. Erre vonatkozóan az Engedélyesnek külön eljárást kell kezdeményeznie az erdészeti hatóságnál az egyes erdészeti hatósági eljárások, bejelentések, valamint hatósági nyilvántartások eljárási szabályairól szóló 433/2017. (XII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Eszr.**) 11 §-a, illetve az Evt. végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet (a továbbiakban: **Vhr.**) 54-55 §-a szerint eljárva.

Település	Helyrajzi szám, alrészlet	Művelési ág	Erdőtervi jel
Tompa	0354/14	erdő	76 A

- 5.2 A tervezett munkálatok miatt szükségessé váló fakitermeléseket előzetesen be kell jelenteni a tervezett végrehajtás előtt legalább 21 nappal korábban az Evt. 41. §-ának, az Eszr. 8. §-ának, továbbá a Vhr. 28. §-ának előírásai szerint.

6. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály 10076/2/2025. számú nyilatkozata alapján:

- 6.1 A termőföld területi igénybevétele a szükségletnek megfelelő legkisebb területre kell korlátozni.
- 6.2 A tervezett tevékenység a szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását ne akadályozza.
- 6.3 A termőföldeken a taposási kárt minimálisra kell csökkenteni.
- 6.4 A tervezett létesítmények termőföldön csak akkor helyezhetők el, ha a termőföld más célú hasznosítására vonatkozó engedélyezési eljárás befejeződött.
- 6.5 Időleges más célú igénybevétele befejezésekor a termőföldet az ingatlan-nyilvántartás szerinti előző állapotába helyre kell állítani.

V.

A településrendezési tervvel való összhangra vonatkozó megállapítás

A nyomvonal által érintett település jegyzőjének nyilatkozata alapján a tervezett tevékenység Tompa város esetén nincs összhangban a településrendezési tervvel.

A településrendezési tervvel való összhangot legkésőbb a tervezett kivitelezési tevékenység megkezdéséig meg kell teremteni.

VI.

Az engedély érvényességi ideje

Az engedély a határozat véglegessé válásától számított 10 évig érvényes.

VII.

Az eljárás során felmerült eljárási költségek

A környezeti hatásvizsgálati eljárás igazgatási szolgáltatási díja – az eljárás megindulásának időpontjában hatályos jogszabályi rendelkezések értelmében - gyorsforgalmi út esetén 2.500.000,- Ft, azaz kettőmillió-ötszázezer forint, amelyet a Tervező az Engedélyes nevében és helyett megfizetett.

Az eljárás során további eljárási költség nem merült fel.

VIII.

A jogorvoslat igénybevételevel kapcsolatos tájékoztatás

Határozatom ellen - annak közlésétől számított - 15 napon belül az Energiaügyi Minisztérium Környezetvédelmi hatósági ügyekért felelős helyettes államtitkárához – mint másodfokú hatósághoz – címzett, de a Kormányhivatalhoz benyújtott fellebbezést lehet előterjeszteni írásban, vagy elektronikus kapcsolattartásra kötelezett esetén, elektronikus úton.

A digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény 19. §-ában meghatározottak elektronikus úton kötelesek benyújtani a fellebbezést. A jogi képviselővel eljáró ügyfél csak elektronikus úton nyújthatja be a fellebbezést. Elektronikus úton a fellebbezést csak e-Papír üzenetküldő alkalmazás útján lehet benyújtani, amely az alábbi elektronikus felületen található: <https://epapir.gov.hu>.

A jogorvoslati eljárás díja az elsőfokú eljárás tekintetében irányadó díjtétel 50 %-a.

A jogorvoslati eljárásért fizetendő díj természetes személyek, illetve civil szervezetek esetében az elsőfokú eljárás tekintetében irányadó díjtétel 1%-a, de legalább 5.000,- Ft.

A jogorvoslati eljárás díját a fellebbezés benyújtásakor a Pest Vármegyei Kormányhivatal 10023002-00335728-00000000 számú előirányzat-felhasználási számlájára átutalási megbízással kell teljesíteni. A közlemény rovatban a fellebbezéssel támadott döntés számát fel kell tüntetni, valamint a befizetést igazoló bizonylatot a fellebbezéshez mellékelni kell. A jogorvoslati eljárásért fizetett díjat a Kormányhivatal a jogorvoslati kérelem, valamint az ügy iratainak felterjesztésével egyidejűleg átutalja a másodfokú környezetvédelmi hatóság számára.

Ha a hatóság a döntést nem nyilvánította azonnal végrehajthatónak, a fellebbezésnek a döntés végrehajtására halasztó hatálya van. Fellebbezni csak jelen döntésre vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak jelen döntésből közvetlenül adódó jog-vagy érdeksérelemre hivatkozva lehet. A fellebbezést indokolni kell. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyről az elsőfokú eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott. A fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőn belül a fellebbezési jogáról lemondhat. A fellebbezési jogról történő lemondás nem vonható vissza.

A határozat – fellebbezés hiányában, külön értesítés nélkül – a fellebbezési határidő leteltét követő napon véglegessé válik.

INDOKOLÁS

Az Engedélyes nevében a Mott MacDonald Magyarország Kft. (1139 Budapest, Fiastyúk utca 4-8.; a továbbiakban: **Tervező**) a Kormányhivatalnál 2025. április 10. napján előterjesztett beadványában az M9 gyorsforgalmi út déli lekötéséhez kapcsolódóan tompai új, teherforgalmi határátkelőhely és kapcsolódó gyorsforgalmi úti szakasz megvalósítása ügyében környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatását és környezetvédelmi engedély megadását kérte.

Kérelméhez csatolta a Főmterv Mérnöki Tervező Zrt. (1024 Budapest, Lövház utca 37.), a Speciálterv Kft. (1134 Budapest, Kassák Lajos utca 81.) és a Tervező által készített, 2025. április 8. napján kelt, 24.101 tervszámú környezeti hatástanulmány dokumentációt. Továbbá megküldésre került a dokumentáció közérthető összefoglalója és az Espoo-i dokumentum magyar nyelven.

A gyorsforgalmi út építése a *környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról* szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **314/2005. Korm. rendelet**) 1. számú melléklet 37. a) pontja alapján környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenység, amelynek megkezdéséhez a 314/2005. Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés a) pontja alapján környezetvédelmi engedély szükséges.

A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **624/2022. Korm. rendelet**) 7. § (1) bekezdés a) pontja alapján az országos környezetvédelmi hatóság, azaz a Pest Vármegyei Kormányhivatal jár el országos illetékességgel a Kvt. 66. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt környezetvédelmi hatósággént gyorsforgalmi út építése esetén.

A hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **124/2021. Korm. rendelet**) 3. § (1) bekezdés i) pontja alapján az országos hulladékgazdálkodási hatóság, azaz a Pest Vármegyei Kormányhivatal jár el hulladékgazdálkodási szakkérdés vizsgálata során, ha az engedélyező hatóság az országos környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság.

Fentiek alapján a Kormányhivatal rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel tárgyi környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatására, ezért a kérelem alapján a Kormányhivatal előtt PE/KTFO/3074/2025. számon környezetvédelmi engedély megszerzésére irányuló környezeti hatásvizsgálati eljárás indult.

*

Jelen ügy az egyes közlekedésfejlesztési projektekkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése alapján **nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű**, továbbá **nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra beruházással összefüggő ügy**.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**) értelmében:

37. § (2) Az eljárás a kérelemnek az eljáró hatósághoz történő megérkezésének időpontjában indul.

41. § (1) Sommás eljárásnak van helye, ha

a) a hiánytalanul előterjesztett kérelem és mellékletei, valamint a hatóság rendelkezésére álló adatok alapján a tényállás tisztázott és

b) nincs ellenérdekű ügyfél.

(2) Ha a hatóság megállapítja, hogy az (1) bekezdésben meghatározott bármely feltétel nem áll fenn, a sommás eljárás szabályait mellőzi, és a 43. § (1) bekezdésében meghatározott valamely döntést hoz.

A Kormányhivatal megállapította, hogy jelen eljárás során a tényállás tisztázása érdekében a vonatkozó jogszabályokban előírt eljárási cselekmények szükségesek, így az Ákr. 41. § (1) bekezdésében foglalt feltételek nem állnak fenn, ezért a Kormányhivatal a sommás eljárás szabályait mellőzte, a kérelmet a teljes eljárás szabályai szerint bírálta el, és rendelkezett a tényállás tisztázásához szükséges eljárási cselekményekről.

Az Ákr. szerint:

43. § [Teljes eljárásra történő áttérés]

(1) A hatóság az eljárás megindításától számított nyolc napon belül

a) a kérelmet visszautasítja, az eljárást megszünteti vagy érdemben dönt,

b) az eljárás felfüggesztése vagy szünetelése iránt intézkedik, vagy

c) – szükség esetén – szakhatóságot keres meg, rendelkezik a tényállás tisztázásához szükséges előre látható eljárási cselekményekről, hiánypótlásra hív fel.

(2) A hatóság teljes eljárásra történő áttérés esetén – amennyiben annak feltételei fennállnak – elektronikus úton tájékoztatja az ügyfelet a teljes eljárás ügyintézési határidejéről, a határidő túllépésének jogkövetkezményeiről és arról, hogy a hatóság a továbbiakban a teljes eljárás szabályai szerint jár el.

A 314/2005. Korm. rendelet alapján:

1. § (6b) A környezetvédelmi hatóság az előzetes vizsgálati, a környezeti hatásvizsgálati, az egységes környezethasználati, valamint az összevont eljárásában a tevékenység telepítési helye szerinti település, a fővárosban a kerület (a továbbiakban együtt: település) önkormányzata ügyfélnek minősül, aki a környezetvédelmi hatóság által megküldött kérelem és mellékletei tekintetében a kézhezvételtől számított 15 napon belül nyilatkozhat.

A Kormányhivatal 2025. április 17. napján PE/KTFO/3074-6/2025. számon tájékoztatta az Engedélyest és a megbízásából eljáró Tervezőt, továbbá PE/KTFO/3074-8/2025. számon az érintett település (Tompá) önkormányzatát – a 314/2005. Korm. rendelet 1. § (6b) bekezdésében foglaltakról, valamint - az Ákr. 43. § (2) bekezdése alapján, továbbá arról, hogy az eljárás során a Kormányhivatal bizonyítási eljárást folytat le, amelynek során az ügyfél jogosult minden bizonyítékot megismerni, továbbá az Ákr. 5. § (1) bekezdése alapján az eljárás során bármikor nyilatkozatot, észrevételt tehet, valamint az Ákr. 33-34. §-aiban foglaltak szerint iratbetekintési jogával élhet.

A Kormányhivatal PE/KTFO/3074-8/2025. számú levelében arról is tájékoztatta az érintett település önkormányzatát, hogy a teljes eljárás során PE/KTFO/3074-7/2024. számú végzésével az Engedélyes nevében eljáró Tervezőt hiánypótlásra, ezen belül a dokumentáció pontosítására és kiegészítésére hívta fel, ezért a hiánypótlás megküldését követően áll módjában a kérelem és mellékleteinek, illetve a kiegészített dokumentációnak a közzététele. Erre figyelemmel a 314/2005. Korm. rendelet 1. § (6b) bekezdése szerinti nyilatkozat megtételére a kérelem és mellékleteinek, valamint a dokumentációnak a közzétételét követő 15 napon belül van mód. A Kormányhivatal a közzétételről 2025. június 4. napján, PE/KTFO/3074-18/2025. számon adott tájékoztatást.

Az eljárás során az Engedélyes, valamint a Tervező részéről, illetve az érintett önkormányzat részéről a fentiekre vonatkozó beadvány nem érkezett.

*

A benyújtott környezeti hatástanulmány (a továbbiakban: **dokumentáció**) szerint az M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közti szakaszának kialakítása tervezett a 70+813 km sz. – 76+870 km sz. között. A beruházás része az M9 gyorsforgalmi út déli lekötéséhez kapcsolódóan a tompai új, teherforgalmi határátkelőhely és kapcsolódó gyorsforgalmi úti szakasz megvalósítása. A nyomvonal hossza: 6,057 km. A tervezett nyomvonalon 2x2 sáv keresztmetszettel és 20 m koronaszélességben, 110 km/h tervezési sebességhez gyorsforgalmi úti kialakítás tervezett.

Az eljárás során a Kormányhivatal 2025. április 17. napján PE/KTFO/3074-7/2025. számon hiánypótlás teljesítésére hívta fel a Tervezőt, tekintettel arra, hogy a benyújtott dokumentáció a 314/2005. Korm. rendelet 6. sz. mellékletében meghatározott tartalmi követelményeknek nem felelt meg, illetve hiányosan került benyújtásra.

A Tervező a felhívásban foglaltaknak 2025. május 5., 2025. május 29. és 2025. június 3. napján megküldött válaszával megfelelően eleget tett. A hiánypótlási dokumentációval kiegészített környezeti hatástanulmány a 314/2005. Korm. rendelet 6. sz. mellékletében meghatározott tartalmi követelményeket kielégíti.

A dokumentáció a gyorsforgalmi út által keresztezett közművek környezeti hatásait bemutatta, amely alapján a Kormányhivatal azok környezeti hatásait megvizsgálta, ennek megfelelően a gyorsforgalmi út által keresztezett közműveket a jelen határozat rendelkező rész *1. A tervezett tevékenység jellemzői* c. fejezetében feltüntette.

A nyomvonal által érintett település: Tompa

Megállapítást nyert, hogy a Tervező az Engedélyes helyett és nevében megfizette az eljárás megindulásának időpontjában hatályos, a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 2. § (1) bekezdése, és a 2. számú melléklet 9.2. pontja szerinti 2.500.000,- Ft, azaz kettőmillió-ötszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat, mint a környezeti hatásvizsgálati eljárás díját.

A Tervező a Kormányhivatal számára megküldte az Engedélyes által kiállított, PAT/633-3/2025/DÉABLO iktatószámú meghatalmazást, valamint a 25/04.28/16838-E iktatószámú, illetve a 2025. április 28. napján kelt dokumentumot, amelyek alapján a Tervező a környezeti hatásvizsgálati eljárás során az Engedélyes helyett és nevében a Kormányhivatal előtt eljárhat. A Tervező az eljárás során képviseleti jogosultságát megfelelően igazolta.

A Kormányhivatal megállapította, hogy a dokumentációban foglaltak alapján nem zárható ki az országhatáron áterjedő környezeti hatás tárgyi tevékenység kapcsán.

A 314/2005. Korm. rendelet alapján:

12. § (1) Az országhatáron áterjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló, 1991. február 26-án, Espooban (Finnország) aláírt és a 148/1999. (X. 13.) Korm. rendelettel kihirdetett egyezmény (a továbbiakban: egyezmény) hatálya alá tartozó ügyekben mind az egyezmény részes felei mind - viszonyosság esetén - a nem részes felek tekintetében is, az egyezmény előírásait a 12-16. §-ok szerinti rendelkezések figyelembevételével kell alkalmazni, amennyiben más nemzetközi szerződés ettől eltérően nem rendelkezik.

(4) Az egyezmény és e rendelet 12-16. §-a rendelkezéseinek végrehajtásához szükséges koordináció és az egyezmény 1. cikk (iv) pontja szerinti érdekelt felekkel való kapcsolattartás a környezetvédelemért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által vezetett minisztérium, illetve az általa kijelölt szerv (a továbbiakban együtt: Minisztérium) feladata.

Az országhatáron áterjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló, 1991. február 26-án, Espooban (Finnország) aláírt és a 148/1999. (X. 13.) Korm. rendelettel kihirdetett egyezmény (a továbbiakban: **Egyezmény**) 3. cikk alapján:

1. A kibocsátó fél egy olyan, az 1. Függelékben felsorolt tevékenység esetén, amely várhatóan jelentős mérvű ártalmas, országhatáron áterjedő hatást okoz, az 5. Cikkben előírt megfelelő és hatékony

konzultációk biztosításának céljából a lehető legkorábban, és nem később, mint amikor arról saját nyilvánosságát tájékoztatja, bármely olyan felet értesít, amely véleménye szerint hatásviselő fél lehet.

Az Egyezmény I. Függelék 7. pontjában felsorolt tevékenységek között szerepel az autópályák, autótutak építése.

Az Egyezményt Szerbia aláírta és ratifikálta.

A 314/2005. Korm. rendelet alapján:

14. § (1) Környezeti hatásvizsgálati eljárás esetén a környezethasználónak a kérelmet és mellékleteit elektronikus úton kell benyújtania. A környezethasználónak a környezetvédelmi hatóság által meghatározott határidőig a hatásviselő fél nyelvén vagy angol nyelven is el kell készíttetni a környezeti hatástanulmány nemzetközi fejezetének és közérthető összefoglalójának fordítását, és azt a környezetvédelmi hatósághoz kell benyújtania. A fordítást akkor kell elkészíttetni, ha a környezetvédelmi hatóság az engedélykérelmet a környezeti hatástanulmány, illetve az ahhoz esetlegesen előírt hiánypótlás benyújtását közvetlenül követően nem utasítja el.

14. § (3) A környezetvédelmi hatóság a kérelmet, a környezeti hatástanulmányt, a kérelem mellékleteit és az (1) bekezdés szerinti fordítást, továbbá a 8. § (5) bekezdésében említett információkat haladéktalanul megküldi a Minisztériumnak, amely azt továbbítja a hatásviselő félnek, és kezdeményezi az ennek alapján tartandó konzultációt. A konzultációba a Minisztérium bevonja a környezetvédelmi hatóságot és szükség szerint az eljárásban kijelölt szakhatóságokat.

Fentiek alapján, a tárgyi eljárás során a hatásviselő szerb fél értesítése vált szükségessé, ezért az Egyezmény, valamint a 314/2005. Korm. rendelet nemzetközi eljárásra vonatkozó rendelkezései alapján a Kormányhivatal 2025. június 4. napján, PE/KTFO/3074-33/2025. számú levelével kezdeményezte az Energiaügyi Minisztériumnál a 314/2005. Korm. rendelet 14. § (3) bekezdése, valamint az Egyezmény 3. cikk alapján a hatásviselő szerb fél értesítését a tervezett beruházásról.

Az Ákr. értelmében:

48. § [Az eljárás felfüggesztése]

(1) A hatóság felfüggeszti az eljárást, ha

a) az előkérdés bíróság hatáskörébe tartozik,

b) az ügyben külföldi szervet kell megkeresni, vagy

c) az ügyben az Európai Unió intézményeivel vagy más nemzetközi szervezettel egyeztetni szükséges.

Mindezekre tekintettel, a Kormányhivatal 2025. június 4. napján kelt, PE/KTFO/3074-34/2025. számú végzésével a környezeti hatásvizsgálati eljárást felfüggesztette a nemzetközi eljárás lezárásáig.

Az Energiaügyi Minisztérium 2025. október 22. napján megküldött levelével továbbította a tárgyi szakasz környezeti hatásvizsgálati eljárásával kapcsolatos, a nemzetközi szakasz lezárását igazoló szerb állásfoglalást, amelynek értelmében Szerbia nem feltételez a projektből eredő országhatáron áterjedő jelentős környezeti hatást és nem él a véleményezési lehetőségével. A közzétételt követően a nyilvánosságtól sem érkezett észrevétel a tervezett beruházással kapcsolatban. Az Energiaügyi Minisztérium tájékoztatás alapján az eljárás nemzetközi szakasza lezárható, a környezeti hatásvizsgálati eljárás folytatható.

Mindezek alapján a Kormányhivatal PE/KTFO/3074-73/2025. számú végzésével a tárgyi eljárás felfüggesztésének megszüntetéséről, és az eljárás folytatásáról döntött.

*

Az ügyintézési határidőt a Kormányhivatal az alábbiak alapján állapította meg.

Az Ákr. szerint:

50. § [Az ügyintézési határidő]

(1) Ha törvény eltérően nem rendelkezik, az ügyintézési határidő az eljárás megindulásának napján kezdődik.

(2) Az ügyintézési határidő

a) automatikus döntéshozatal esetén huszonnégy óra,

b) sommás eljárásban nyolc nap,

c) teljes eljárásban hatvan nap.

(3) A (2) bekezdés c) pontjában meghatározott ügyintézési határidőnél hosszabb határidőt törvény, rövidebb határidőt jogszabály állapíthat meg.

A Kvt. szerint:

91. § (1) A környezetvédelmi engedély megszerzésére, továbbá a működési engedély kiadására irányuló eljárásban az ügyintézési határidő százöt nap.

A magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény (a továbbiakban: **Méptv.**) szerint:

198. § [Ügyintézési határidő a kiemelt jelentőségű ügyben]

(1) Kiemelt jelentőségű ügyben a kérelmet soron kívül kell elbírálni, az ügyintézési határidő azonban – a

(2) bekezdésben meghatározott, valamint az általános építésügyi hatósági engedélyezési eljárásra vonatkozó ügyintézési határidő kivételével – legfeljebb negyvenkét nap lehet.

(2) Az ügyintézési határidő

a) a Kvt. szerinti előzetes vizsgálati eljárás esetén az ott meghatározott határidő, **környezeti hatásvizsgálati eljárás, egységes környezethasználati engedélyezési eljárás esetén hatvan nap**, összevont eljárás esetén kilencven nap,

[...].

Az Ákr. alapján:

50. § (5) Az ügyintézési határidőbe nem számít be

a) az eljárás felfüggesztésének, szünetelésének és

b) az ügyfél mulasztásának vagy késedelmének időtartama.

A kérelem 2025. április 10. napján érkezett a Kormányhivatalhoz, ennek megfelelően a tárgyi eljárás 2025. április 10. napján indult és az ügyintézési határidő is 2025. április 10. napján kezdődött. A 60 nap ügyintézési határidő leteltének napja, az Ákr. 50. § (5) bekezdésében foglaltak figyelembe vételével: 2025. december 12.

*

Az Ákr. 55. § rendelkezései, valamint az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **531/2017. Korm. rendelet**) 1. § (1) bekezdése, valamint az 1. számú melléklet 9. táblázatának 4. pontja alapján a Kormányhivatal 2025. június 4. napján PE/KTFO/3074-21/2025. számon megkereste az ügyben polgári védelem szempontjából hatáskörrel rendelkező, a nyomvonallal érintett települések vonatkozásában területileg illetékes szakhatóságot, a Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot.

A Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35300/704-1/2025.ált. számon kikötés nélkül járult hozzá a környezetvédelmi engedély megadásához.

A Kormányhivatal továbbá az 531/2017. Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése és az 1. számú melléklet 9. táblázat 22. pontja, valamint a 124/2021. Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés i) pontja szerinti hulladékgazdálkodási hatáskörben eljárva, PE/KTFO/3074-56/2025. számú szakhatósági állásfoglalásában a környezetvédelmi engedély megadásához kikötésekkel hozzájárult.

A Kormányhivatal ezen kívül az 531/2017. Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése és az 1. számú melléklet 9. táblázat 20. pontja alapján PE/KTFO/3074-20/2025. számon megkereste a nyomvonallal érintett

települési önkormányzat (Tompá) jegyzőjét, a településrendezési tervben, és a helyi építési szabályzatban meghatározott előírások érvényesülésére vonatkozóan.

A szakhatósági megkeresés alapján Tompa Város Jegyzője az Ákr. 23. § (4) bekezdése szerinti kizárási okot jelentett be az illetékes vármegyei kormányhivatalnál.

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály BK/TH/03832-2/2025. számú végzésével Tompa Város Jegyzőjét, mint szakhatóságot a tárgyi környezeti hatásvizsgálati eljáráshoz kapcsolódó szakhatósági eljárásból kizárta, egyidejűleg Mélykút Város Jegyzőjét kijelölte.

A szakhatósági állásfoglalások rendelkező részét az Ákr. 81. § (1) bekezdésére tekintettel jelen határozat rendelkező része tartalmazza.

A megkeresett szakhatóságok a jelen határozat rendelkező részében szereplő szakhatósági állásfoglalásaikat az alábbiakkal indokolták:

1. A Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság polgári védelem tekintetében adott 35300/704-1/2025.ált. számú szakhatósági állásfoglalásának indokolása:

„A Pest Vármegyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály, mint engedélyező hatóság 2025. 06. 04-én megkereste a Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot - mint első fokú katasztrófavédelmi szakhatóságot (a továbbiakban Szakhatóság) a PE/KTFO/3074/2025. számú ügyben indult egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban, szakhatósági állásfoglalás kiadása céljából.

A beérkezett dokumentációt Szakhatóságom megvizsgálta és az alábbiakat állapította meg:

- a környezeti hatástanulmány a telepítési hely környezetében a természeti katasztrófáknak (különösen földrengések, vízkárok) való kitettség bemutatását tartalmazza;*

Az M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz környezetében nincs földrengésnek, vízkároknak való kitettség.

- a környezeti hatásvizsgálat a települések katasztrófavédelmi besorolásáról, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet módosításáról szóló 61/2012. (XII. 11.) BM rendeletben meghatározott osztályba sorolást, a települési veszélyelhárítási tervben meghatározott természeti eredetű kockázatokat figyelembe veszi és a feltárt kockázatok károsító hatásainak várható következményeit megfelelően tartalmazza*
- Tompa község esetében a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet alapján lefolytatott kockázatbecslési eljárás eredményeként, a rendelet 2. számú mellékletében felsorolt természeti eredetű veszélyek közül **sem az árvíz, sem a belvíz**, sem a földtani veszélyforrások, többek között a **földrengés sem kockázati tényező**.*

Fentiekre tekintettel, mivel Ügyfél kérelme a természeti katasztrófáknak való kitettség tekintetében jogszabályt nem sért, a környezethasználati engedély megadásához a Szakhatóság hozzájárult.

Az önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki.

Szakhatósági állásfoglalásom az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) bekezdésén alapul. Hatáskörömet az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 4. pontja, illetékességemet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése, valamint ugyanezen rendelet 1. melléklete határozza meg.”

2. A Kormányhivatal hulladékgazdálkodási hatáskörben adott PE/KTFO/3074-56/2025. számú szakhatósági állásfoglalásának indokolása:

„Az Építési és Közlekedési Minisztérium (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.; a továbbiakban: **Kérelmező**) nevében a Mott MacDonald Magyarország Kft. (1139 Budapest, Fiastyúk utca 4-8.; a továbbiakban: **Tervező**) 2025. április 10. napján megküldött beadványában az M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz megvalósításának ügyében környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatását és környezetvédelmi engedély megadását kérte. A kérelem alapján PE/KTFO/3074/2025. számon indult környezeti hatásvizsgálati eljárás.

A benyújtott környezeti hatástanulmány szerint az M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közti szakaszának kialakítása tervezett a 70+813 km sz. – 76+870 km sz. között. A beruházás része az M9 gyorsforgalmi út déli lekötéséhez kapcsolódóan a tompai új, teherforgalmi határátkelőhely és kapcsolódó gyorsforgalmi úti szakasz megvalósítása.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **531/2017. Korm. rendelet**) szerint:

1. § (1) A Kormány – a (2)–(4) bekezdésben, az 1/A–1/E. §-ban foglaltak kivételével – az 1. mellékletben meghatározott közigazgatási hatósági eljárásokban, az ott meghatározott szakkérdések tekintetében, az ott meghatározott hatóságokat szakhatóságként jelöli ki.

1. melléklet az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelethez Kapcsolódó anyagok listázása

Az egyes közigazgatási hatósági eljárásokban közreműködő szakhatóságok

9. Környezet- és természetvédelmi ügyek

1.	Közigazgatási hatósági eljárás	Szakkérdés	Bevonás és közreműködés feltétele	Elsőfokon eljáró szakhatóság	Másodfokon eljáró szakhatóság	Állásfoglalás beszerzésének határideje
22.	Előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati, összevont környezeti hatásvizsgálati, valamint egységes környezethasználati engedélyezési eljárás.	Hulladékgazdálkodási előírásoknak való megfelelés.A hulladékképződés megelőzését szolgáló intézkedések, valamint a hulladékkezelésre vonatkozó jogszabályi követelmények teljesítése.A képződő hulladék elhelyezésére, előkezelésére, a kezelés megfeleltetésére, hasznosítására, ártalmatlanítására vonatkozó hulladékgazdálkodási előírások vizsgálata. Szükséges-e hulladékkezelő létesítmény létesítése, merülnek-e fel a technológiából eredő környezetterhelési és a hulladékgazdálkodásból eredő környezeti kockázatok.Az építési vagy bontási tevékenység során az építési-bontási hulladékok kezelése, valamint a bezárt	Minden esetben.	Hulladékgazdálkodási hatáskörében eljáró vármegyei kormányhivatal	-	-

		hulladéklerakók rekultivációjánál szükséges intézkedések bemutatása.				
--	--	--	--	--	--	--

A hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **124/2021. Korm. rendelet**) szerint:

1. § (3) Jogszabályban meghatározott esetben – országos illetékességgel – a Pest Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: országos hulladékgazdálkodási hatóság) jár el.

3. § (1) Az országos hulladékgazdálkodási hatóság jár el
[...]

i) hulladékgazdálkodási szakkérdés vizsgálata során, ha az engedélyező hatóság az országos környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság,
[...].

Az 531/2017. Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 22. pontja alapján, előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati, összevont környezeti hatásvizsgálati, valamint egységes környezethasználati engedélyezési hulladékgazdálkodási szempontból minden esetben vizsgálni szükséges a következőket:

- Hulladékgazdálkodási előírásoknak való megfeleléség.
- A hulladékképződés megelőzését szolgáló intézkedések, valamint a hulladékkezelésre vonatkozó jogszabályi követelmények teljesítése.
- A képződő hulladék elhelyezésére, előkezelésére, a kezelés megfeleléségére, hasznosítására, ártalmatlanítására vonatkozó hulladékgazdálkodási előírások vizsgálata.
- Szükséges-e hulladékkezelő létesítmény létesítése, merülnek-e fel a technológiából eredő környezetterhelési és a hulladékgazdálkodásból eredő környezeti kockázatok.
- Az építési vagy bontási tevékenység során az építési-bontási hulladékok kezelése, valamint a bezárt hulladéklerakók rekultivációjánál szükséges intézkedések bemutatása.

Miután a kérelemmel előterjesztett dokumentáció a fent hivatkozott hulladékgazdálkodási szakkérdések vizsgálatához szükséges információkat csak részben tartalmazta, ezért a Kormányhivatal a Kérelmezőt hiánypótlásra hívta fel.

A kérelemmel előterjesztett, valamint a hiánypótlási felhívásra megküldött dokumentációban foglaltak alapján a Kormányhivatal hulladékgazdálkodási szempontból az alábbiakat állapította meg.

A hulladékképződés megelőzését szolgáló intézkedések:

Az építés során bevágásból kikerülő talaj mennyisége megközelítően 35.000 m³, mely töltés (közlekedési földmű) építésére alkalmatlan földanyag más célra (pl. területkiegyenlítések, komplex pihenőhely zöldfelületeinek kialakítása, feltöltések stb.) az építési területen felhasználható.

Az útpálya építéséből származó ásványi eredetű építőanyagból származó építési-bontási hulladékok legnagyobb részének helyben történő felhasználása tervezett.

A zöldhulladék mennyiségének jelentős csökkentése érdekében törekednek a mulcsozó fűnyíró berendezések alkalmazására, így az aprított fű a területen hagyható.

Az irodai tevékenység során kiürült tonerek esetében annak cseréjét az irodagépet üzemeltető szakcég végzi szükségszerűen. A kiürült tonereket a szakcég újratölti, így az ilyen jellegű hulladék képződése csökkenthető.

A 149/2024. Korm. rendelet alapján:

17. § E rendelet rendelkezéseit a hatálybalépésekor a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 3. § 23. pontja szerint megkezdettnek minősülő azon közbeszerzési eljárások esetében kell alkalmazni,

amelyek tekintetében az ajánlattételi, illetve több szakaszból álló eljárások esetén a részvételi határidő még nem járt le, és az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokat az adott eljárásfajta irányadó szabályok szerint jogszerűen módosíthatja.

A fentiekre tekintettel a Kormányhivatal a Kérelmezőt nyilatkozattételre szólította fel, melynek nyomán a Kérelmező a következő nyilatkozatot tette:

„A Pest Vármegyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály által, 2025. április 17-én kelt, PE/KTFO/3074-7/2025. ügyiratszámom kiadott végzés III.1. pontja alapján nyilatkozom, hogy a tervezett M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz megvalósítása tárgyú beruházás megfelel az országos vagy helyi közúton végzett állami beruházások kapcsán, valamint az országos vasúti pályahálózaton és a térségi, elővárosi vasúti pályahálózaton végzett építési tevékenységekhez kapcsolódó hulladékképződés megelőzésével kapcsolatos tevékenységek részletes szabályairól szóló 149/2024. (VI. 28.) Korm. rendelet 17. §-ában foglalt valamennyi feltételnek.”

A Kérelmező nyilatkozata alapján a tervezett beruházás a 149/2024. Korm. rendelet hatálya alá tartozik, melynek megfelelően a beruházás kapcsán érvényesíteni kell a jogszabályban foglalt előírásokat.

A beruházás során építési-bontási anyag kitermelésével járó bontási tevékenységként útpályaszerkezet bontására kerül sor, melynek során építési-bontási anyagnak minősül aszfalttörmelék képződik. Más építési-bontási anyag keletkezése nem várható, mivel a bontani tervezett utak szakaszán sem töltés, sem kiépített vízelvezető rendszer, sem műtárgy, sem pedig úttartozék nem található.

A fejlesztéssel érintett szakaszon a bontási munkálatoknál mobil aszfalt- és betontörő berendezések használata tervezett, így az építési-bontási anyagokat helyben tudják kezelni, feldolgozni, és az építés során felhasználni. Az útpályaszerkezetből kitermelt aszfalttörmeléket a tervek szerint helyben beépítik a tervezett komplex pihenő- és határátkelőhely parkolóinak padkájába.

Kivitelezés során keletkező hulladék:

A projekt megvalósítása során a következő hulladékokra lehet számítani (a keletkezés típusa szerinti bontásban):

- építési tevékenységből származó hulladék,
- gépek berendezések üzemeléséből származó hulladék,
- munkavállalói tevékenységből származó hulladék,
- esetleges havária jellegű eseményekből származó hulladék.

Az útpálya építése során építési-bontási hulladékként várhatóan ásványi eredetű építőanyagból (HAK 17 01 07) és a kiegészítő elemekből (pl. védőkorlát, táblák HAK 17 04 05, 17 04 02) képződik hulladék. Esetlegesen a kitermelt, veszélyes anyagokat nem tartalmazó talaj válhat hulladékká (HAK 17 05 04), amennyiben az a tárgyi beruházás során nem kerül felhasználásra.

A komplex pihenőhely és határállomás telepítése során több munkafolyamatban is várható jelentősebb mennyiségű hulladék képződése. E tekintetben az alábbi munkafolyamatok különböztethetők meg:

- parkolók, útburkolat építése,
- épület alépítményének építése során kedvezőtlen adottságú talajok eltávolítása és kitermelése,
- közművezetékek építése,
- épületek építése,
- belső terek rendezése, kialakítása.

A fenti munkafolyamatok során az alkalmazandó kivitelezési technológiáktól függően a teljes beruházási időszakban, a munkák ütemezésének megfelelően főként nem veszélyes csomagolási és építési-bontási hulladék képződése várható. Ez utóbbi jellemzően az építési munkák során megmaradt, felesleges maradék fémanyagok formájában (pl. épületgépészeti hálózatok és berendezések fémanyaga, kábelek, áramvezető sínek, stb.), csak kis mennyiségben keletkezik. A fém hulladékokat anyagminőség szerint külön tervezik gyűjteni.

A tervezett beruházás kivitelezése során veszélyes hulladék is csak kisebb mennyiségben és alapvetően a munkagépek üzemeltetéséből, a helyszínen esetlegesen szükségessé váló karbantartásából (pl. motor-, hajtómű- és kenőolaj, akkumulátor, olajos rongy) keletkezhet. Emellett minimális mennyiségben lehet számolni a felhasznált anyagokból (pl. festékek, lakkok) és azok üres göngyölegéből, az esetlegesen veszélyes anyagokat tartalmazó építési anyagokból, illetve a havária jellegű események kezeléséből (szennyezett felítató anyag) származó veszélyes hulladék keletkezésével.

A nem veszélyes építési-bontási hulladék – különös tekintettel a küszöbértéket meghaladó mennyiségű hulladék – gyűjtése során a 45/2004. BM-KvVM együttes rendelet előírásainak megfelelően járnak el. A keletkező csomagolási hulladék esetében annak fajtánként (papír, műanyag, fém, üveg, egyéb kevert) elkülönített gyűjtése tervezett. A veszélyes hulladékok gyűjtése szintén egymástól és a nem veszélyes hulladékoktól elkülönítve, megfelelő gyűjtőedényzetben, munkahelyi gyűjtőhelyen tervezett. A munkahelyi gyűjtést követően a hulladék vagy közvetlenül arra jogosult átvevőnek kerül átadásra, vagy veszélyes hulladék gyűjtésére is alkalmas, a 246/2014. Korm. rendelet, valamint a 225/2015. Korm. rendelet vonatkozó előírásai szerint kialakított és üzemeltett üzemi gyűjtőhelyen kerül elhelyezésre.

A dolgozók jelenlétéből fakadóan keletkező kommunális hulladékot a helyszínen műanyag zsákokban gyűjtik. A megtelt zsákokat a megfelelő jogosultságokkal és szerződéssel rendelkező közszolgáltatási résztvevőnységet ellátó koncessziós társaság időközönként elszállítja. A települési hulladék tekintetében az építkezés során reálisan elkülöníthető gyűjthető frakciók vonatkozásában is törekednek a hulladék helyszíni elkülönített gyűjtésének megvalósítására.

Üzemeltetés során keletkező hulladék:

Az üzemeltetés során hulladékot eredményező tevékenységek:

- állat- és növényegészségügyi határállomás üzemeltetése,
- versenyló fogadó épület üzemeltetése,
- élő állat fogadó épület üzemeltetése,
- kutyakennel fenntartása,
- veszélyes áru ellenőrzési helyszín üzemeltetése,
- röntgen ellenőrzési helyszín üzemeltetése,
- irodai tevékenység,
- pihenőhely fenntartása,
- munkavállalói, határátlépői, kiszolgáló tevékenység,
- karbantartás, tisztítás,
- zöldterületek gondozása.

A fogadó épületekben esetlegesen elhelyezett állatok maximum fél-egy napot tartózkodhatnak ideiglenesen, így a fogadó épületekben a hulladékok ad hoc jelleggel keletkeznek és megegyeznek a dolgozók tevékenységéből származó hulladékok fajtáival. Az állatok ideiglenes elhelyezéséből adódóan keletkezik még minimális mennyiségben híg- és almos trágya, mely állati melléktermékek nem tartoznak a Ht. hatálya alá, azokról az állati melléktermékekre vonatkozó előírásoknak megfelelően gondoskodnak.

Az állat- és növényegészségügyi határállomás üzemelése során a labor vizsgálati tevékenységből adódóan a 18-as főcsoportba (emberek vagy állatok egészségügyi ellátásából és/vagy az azzal kapcsolatos kutatásból származó hulladék) tartozó hulladéktípusok képződésével is számolni kell. Ezek a hulladéktípusok várhatóan a tevékenység jellege miatt elhanyagolható mennyiségben keletkeznek. Gyűjtésük a kommunális hulladéktól elkülönítve, az állat- és növényegészségügyi állomás épületében zárt edényzetben, munkahelyi gyűjtőhelyen történik. A munkahelyi gyűjtőhelyről a hulladék szükség szerint üzemi gyűjtőhelyre kerül.

Az irodahelyiségekben, dolgozói terekben és a pihenőhely területén a vegyes települési hulladék gyűjtésére alkalmas gyűjtőedények kerülnek kihelyezésre, melyeket naponta ürítenek a közszolgáltatási résztvevőnységet ellátó koncessziós társaság által rendszeresített gyűjtőedényzetbe. A vegyes települési hulladék végleges gyűjtését és elszállítását a helyi közszolgáltatási résztvevőnységet ellátó koncessziós társaság végzi.

A hasznosítható hulladék frakciók (pl. csomagolóanyagok hulladékai) elkülönített, szelektív módon történő gyűjtését mind az iroda és más funkciójuk helyiségekben, mind a komplex pihenőhely és határátkelőhely vonatkozásában megvalósítják. Ennek érdekében az egyes részterületek kiszolgálására alkalmas méretű és kialakítású szelektív hulladékgyűjtő edényzetek kerülnek kihelyezésre. A megfelelő hasznosítás érdekében ugyancsak elkülönítve kerül gyűjtésre a zöldterületek gondozása során keletkező zöldhulladék.

A mindennapos üzemelés során elsősorban nem veszélyes hulladékok képződnek, azonban kisebb mennyiségben veszélyes komponenseket is tartalmazó irodai hulladék (toner, elektromos és elektronikai berendezések) is keletkezik. A karbantartási és üzemelési munkálatok során szintén lehet veszélyes hulladék képződésére számítani. Ilyen hulladékok lehetnek a lecserélésre kerülő elektronikai berendezések, izzók, fénycsövek, akkumulátorok, az esetleg kiömlő festékek és oldószerek felitására alkalmazott adszorbensek, törőanyagok, a parkolók területén kialakított olaj- és hordalékfogókból származó hulladékok, valamint a szivárgás/elfolyás mentesítésekor keletkező szennyezett felitató anyagok.

Ugyancsak veszélyes hulladék keletkezik az állat- és növényegészségügyi határállomás területén, elsősorban a labortevékenység következtében a potenciálisan fertőző anyagokból, veszélyes anyagokat tartalmazó vagy abból álló vegyszerekből.

A fentiek szerint keletkező veszélyes hulladékokat típusonként elkülönítve a 225/2015. Korm. rendeletben, továbbá a 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendeletben előírtaknak megfelelően kialakított és üzemeltetett munkahelyi, illetve üzemi gyűjtőhelyen fogják gyűjteni.

A kivitelezés és üzemeltetés során hulladékként keletkező fémek, továbbá a csomagolási, valamint biológiailag lebomló hulladék elsődlegesen hasznosítási céllal kerülnek átadásra arra jogosult hulladékgazdálkodó szervezetnek. Ártalmatlanítási céllal csak a hasznosításra nem alkalmas (pl. veszélyes hulladék), valamint a kommunális hulladék kerül átadásra.

A keletkező hulladékok elszállítását arra hulladékgazdálkodási engedély alapján jogosultsággal rendelkező szervezetek szerződés alapján végzik. A hulladékokkal kapcsolatos nyilvántartás és adatszolgáltatás a 309/2014. Korm. rendeletnek megfelelően tervezett.

Hulladékkezelő létesítmény létesítésének szükségessége:

A beruházással érintett terület vonatkozásában – a közelség elvére is tekintettel – hulladékkezelő kapacitások és kezelő szervezetek minden hulladéktípusra megtalálhatók. Így sem az építés, sem pedig az üzemelés fázisában hulladékkezelő létesítmény létesítése nem tervezett, a tevékenység jellege nem is indokolja ilyen létesítmény tervezését.

Hulladékgazdálkodási szempontú környezeti kockázatok:

A hulladékgazdálkodási szempontú kockázatelemzés során megállapításra került, hogy kivitelezés és üzemeltetés során képződő nem veszélyes hulladékok kapcsán felmerülő kockázati tényezők várható környezeti hatásainak mértéke, előfordulási gyakorisága elhanyagolható mértékű.

A veszélyes hulladékok képződése, nem megfelelő gyűjtése, szállítása ezzel szemben jelentős környezeti kockázattal jár. Ezen, elsősorban nem megfelelőségi tényezők előfordulási gyakorisága azonban szintén elhanyagolható, mely a kockázatok mértékét jelentősen csökkenti. Illetve a keletkező veszélyes hulladékok időszakos képződéséből, minimális mennyiségéből, épületen belüli, megfelelő edényzetben történő gyűjtéséből adódóan azok sem a kivitelezés, sem az üzemeltetés során jelentős hatást a környezetre nem gyakorolnak.

A keletkező veszélyes hulladékok közül azonban kiemelt, elsősorban köz-és állategészségügyi kockázattal bír az állat- és növényegészségügyi határállomás üzemeltetése során végzett laboratórium tevékenységből származó, HAK 18 02 02* besorolású, potenciálisan fertőző hulladék. Ez a fokozott kockázat a hulladék mennyiségétől függetlenül, annak teljes élettartama alatt fennáll, amíg az megfelelő kezelő által ártalmatlanításra nem kerül. Azonban ez a hulladéktípus a tapasztalatok szerint időszakosan

és nagyon ritkán keletkezik. Továbbá a potenciálisan fertőző hulladék jelentette kockázatok minimalizálása érdekében a következő intézkedések bevezetése tervezett:

- a hulladék megfelelő, folyadékzáró, mechanikai sérülésnek ellenálló, zárt edényzetben, a többi hulladéktól elkülönítetten történő gyűjtése,
- a gyűjtés időtartama alatt a gyűjtőedény lezárt állapotban tartása,
- a gyűjtőedény megfelelő hűtéssel ellátott helyiségben történő elhelyezése,
- a hulladék ártalmatlanítási céllal történő lehető leghamarabbi elszállítása.

A fenti intézkedések maradéktalan betartásával biztosítható, hogy a 18 02 02* HAK kódú veszélyes hulladék ne jelentsen az átlagosnál magasabb kockázatot sem hulladékgazdálkodási, sem közegészségügyi szempontból.

A fentiek alapján, valamint a vonatkozó hulladékgazdálkodási jogszabályok előírásainak figyelembevételével nem várható hulladékgazdálkodási szempontból jelentős vagy kedvezőtlen környezeti hatás. A szakhatósági állásfoglalás hulladékgazdálkodási előírásainak betartása mellett a kérelmezett tevékenység hulladékgazdálkodási szempontból nem kifogásolható.

A fent megfogalmazottak alapján a Kormányhivatal a rendelkező részben foglaltak szerint a szükséges szakhatósági hozzájárulást a megjelölt kikötésekkel megadja.

A szakhatósági állásfoglalás ellen az önálló jogorvoslat lehetőségét az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (4) bekezdése zárja ki. A szakhatósági állásfoglalás az Ákr. 55. § (1) bekezdésén, valamint az 531/2017. Korm. rendelt 1. melléklet 22. pontján alapul.

A szakhatósági állásfoglalás az alábbi jogszabályok figyelembe vételével került kiadásra:

A Ht. 1/A. § (1) bekezdése, 2. § (4) bekezdése, 3. § (1) bekezdés d) pontja, 4. §-a, 5. § (1) bekezdése, 6. § (3) bekezdése, 7. § (1) bekezdése, 11. § f) pontja, 12. § (4) bekezdése, 14. § (1) bekezdése, 15. § (1) bekezdése, 31. § (1)-(2) és (10) bekezdése, 56. § (1) bekezdése, 63. § (1) bekezdése, 64. § (1) bekezdése. A 246/2014. Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése, 13. §-a, 14-17. §-a. A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztevékenység és a résztevékenység körébe tartozó, hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységek végzésének, valamint a közszolgáltatási résztevékenység igénybevételének részletes szabályairól szóló 169/2024. (VI. 29.) Korm. rendelet 13. § (1) bekezdése, 20. § (1) bekezdés e) pontja. A 225/2015. Korm. rendelet 3. § (2) bekezdése, valamint a 45/2004. BM- KvVM együttes rendelet, a 72/2013. VM rendelet, a 309/2014. Korm. rendelet, valamint a 149/2024. Korm. rendelet.”

3. Tompa Város Jegyzője helyett, kijelölés alapján eljáró Mélykút Város Jegyzője 3237-5/2025. számon adott szakhatósági állásfoglalásának indokolása:

„Pest Vármegyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (továbbiakban: Eljáró hatóság) az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 55. § rendelkezései, valamint az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdése és 1. számú melléklet 9. táblázat 20. pontja alapján szakhatósági állásfoglalás megadása érdekében kereste meg Tompa Város Jegyzőjét abban a szakkérdésben, hogy a rendelkező részben megnevezett beruházás esetében a településrendezési tervben és a helyei építési szabályzatban meghatározott előírások érvényesülnek-e. Tompa Város Jegyzőjének P/4021-7/2025. iktatószámú kizárási kérelme alapján a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Oktatási és Hatósági Osztály BK/TH/03832-2/2025. számú végzésében Tompa Város Jegyzőjét a szakhatósági közreműködésből kizárta és annak lefolytatására hatóságomat jelölte ki.

Eljáró hatóság a rendelkező részben szereplő beruházás vonatkozásában a honlapján elektronikus úton közzétette a Főmterv Mérnöki Zrt. (1024 Budapest, Lövőház utca 37.) a Speciálterv Kft. (1134 Budapest, Kassák Lajos utca 81.) és a Mott MacDonald Magyarország Kft. (1139 Budapest, Fiastyúk utca 4-8.) által

készített 24.101 tervszámú környezeti hatástanulmány dokumentációt, amelynek alapján az alábbiakat állapítottam meg:

A tervezett pihenőhely és határátkelő komplexum Tompa Város Helyi Építési Szabályzatáról szóló 6/2024. (VII. 26.) rendelet (továbbiakban: HÉSZ) 1. mellékletét képező Szabályozási Terv alapján beépítésre nem szánt, általános mezőgazdasági terület övezetébe tartozik.

Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Kormány r. (továbbiakban: OTÉK) 29. § (1) és (2) bekezdései kimondják, hogy:

„(1) **A mezőgazdasági területek a termőföld mennyiségi és minőségi védelmét, a mezőgazdasági termelés, a növénytermesztés, az állattenyésztés, továbbá az ezekkel kapcsolatos termékfeldolgozás és terménytárolás igényeit egységesen szolgáló területek.** A mezőgazdasági területen a növénytermesztés, az állattartás, az állattenyésztés és a halgazdálkodás, továbbá az ezekkel kapcsolatos termék feldolgozására, tárolására és árusítására szolgáló épületek helyezhetők el.

(2) A mezőgazdasági területeken elhelyezhető épület az (1) bekezdésben foglaltakon kívül:

a) mezőgazdasággal összefüggő lakó- vagy szállásjellegű,

b) hitéleti

rendeltetést is tartalmazhat.”

Az OTÉK 10. § (2) bekezdése rendelkezik arról, hogy „Az egyes építési övezetekben vagy övezetekben

a) az e rendelet és a 6. § (5) bekezdése szerinti kormányrendelet alapján megállapítható egyéb rendeltetéseken kívül csak olyan más rendeltetés helyezhető el, amely a használata során a terület általános vagy sajátos használatát nem korlátozza, vagy attól nem igényel védelmet, és az adott területre vonatkozó építési övezeti, övezeti előírásoknak megfelel,

b) az önkormányzat valamennyi rendeltetés létesítését feltételhez kötheti, és az e rendeletben az adott általános használathoz rendelt rendeltetéseket korlátozhatja.”

Az OTÉK 10. § (2) bekezdés a) és b) pontjának felhatalmazása alapján, Tompa Város esetében a HÉSZ 3. számú melléklete szerint az általános mezőgazdasági terület övezetében megengedett pontos rendeltetések: „mezőgazdasági termék feldolgozási, állattartási és állattenyésztési, mező- és erdőgazdasági üzemi, raktár, tárolás, lakás, iroda, tulajdonosi lakás, hitéleti, vízgazdálkodási célú építmények, 3,5 t önsúlynál nehezebb gépjárművel számára garázs, az OTÉK 1. számú mellékletének 86. pontjában felsorolt melléképítmények, továbbá, szállás jellegű és a vendéglátó rendeltetésű építmények az országos jogszabályokban rögzített feltételek teljesülése esetén. „

Fenti jogszabályi előírások alapján a környezeti hatástanulmány 2.5.8. fejezetében felsorolt, komplex pihenőhelyhez és határátkelőhelyhez kapcsolódó kiszolgáló épületek az érintett általános mezőgazdasági területi övezetben nem helyezhetők el.

Környezeti Hatástanulmány 2.4.3.3 fejezete: „A későbbi tervfázisokban meg kell teremteni a településrendezési tervekkel való összhangot, a rendezési tervet módosítani szükséges.”

Tekintettel arra, hogy a hirdetményi úton közzétett környezeti hatástanulmány dokumentációja a HÉSZ elfogadása után készült, továbbá a tervezett M9-es gyorsforgalmi út déli lekötését, valamint a kapcsolódó pihenő és határátkelőhely komplexumot Bács-Kiskun Vármegye Területrendezési Tervéről szóló, Bács-Kiskun Vármegyei Közgyűlés Elnökének 2/2024. (II. 26.) önkormányzati rendeletével elfogadott **Térségi Szerkezeti Terv sem tartalmazza**, így a tervezett pihenő és határátkelőhely területe a jelenlegi területhasználat alapján került szabályozásra.

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Kormány re. 3. § (1) bekezdésének alapján:

„**A fejlesztési terv és a rendezési terv (a továbbiakban együtt: településterv), a kézikönyv, valamint a településképi rendelet az országos, a kiemelt térségi és a vármegyei területrendezési tervek, valamint a területfejlesztési koncepciók és programok alapján kerülnek kidolgozásra.**”

Hatóságom a rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapította, hogy a tervezett beruházás jogszabályban meghatározott feltételei a rendelkező részben meghatározott kikötés teljesülése esetén fennállnak, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Hatóságom hatáskörét az Ákr. 55. § (1) bekezdése, valamint a Korm. rendelet 1. melléklete 9. táblázatának 20. pontja, illetékességét az Ákr. 15.§ (1) bekezdése, valamint a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Oktatási és Hatósági Osztály BK/TH/03832-2/2025. számú végzése állapítja meg.

A jogorvoslat lehetőségéről való tájékoztatás az Ákr. 55. § (4) bekezdésén alapul.”

*

A 624/2022. Korm. rendelet szerint:

11. § (1) Az országos környezetvédelmi hatóság, valamint a területi környezetvédelmi hatóság a 3. mellékletben meghatározott szakkérdéseket is vizsgálja, ha a 3. melléklet szerinti előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati, egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban, az összevont eljárásban valamint az egységes környezethasználati engedélynek a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 20/A. § (4) és (6) bekezdése szerinti felülvizsgálatára irányuló eljárásban (a továbbiakban: felülvizsgálati eljárásban) a 3. mellékletben megjelölt feltételek fennállnak.

12/A. § A környezetvédelmi hatóság az engedélyezési eljárásában – az adott eljárásra vonatkozó különös szabályokban meghatározott szempontok mellett – a 8. mellékletben foglalt táblázat szerinti feltételek esetén vizsgálja a táblázatban meghatározott szakkérdést.

A 624/2022. Korm. rendelet 3. számú melléklet 10-17. sorai tartalmazzák gyorsforgalmi út esetén a környezeti hatásvizsgálati eljárás során vizsgálandó szakkérdéseket, ugyanakkor ezen eljárásokban a Kormányhivatalnak a 624/2022. Korm. rendelet 12/A. §-a alapján vizsgálnia kell a 8. számú melléklet 2., 3. és 4. soraiban megjelölt szakkérdéseket is.

A 314/2005. Korm. rendelet alapján:

6. § (1) A környezeti hatásvizsgálati eljárás kiterjed a környezeti hatásvizsgálat-köteles tevékenységnek

a) az élővilágra, a biológiai sokféleségre, különös figyelemmel a védett természeti területekre és értékekre, valamint a Natura 2000 területekre,

b) a tájra,

c) a földre, a levegőre, a vízre,

d) az éghajlatra,

e) az épített környezetre és a kulturális örökség elemeire,

f) a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére gyakorolt hatásainak

az ügyek egyedi sajátosságainak figyelembevételével történő meghatározására, valamint a tevékenység ennek alapján történő engedélyezhetőségére.

(1a) Az (1) bekezdés szerinti eljárás magában foglalja az ott felsorolt hatások következtében érintett népesség egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében - különösen életminőségében, területhasználata feltételeiben - várható változásoknak az értékelését.

(1b) A környezeti hatásvizsgálati eljárás - e rendeletben meghatározott tartalommal - kiterjed az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitettségéből eredő várható hatások vizsgálatára is.

Gyorsforgalmi út építésének környezeti hatásvizsgálati eljárása, valamint a környezetvédelmi engedély módosítási eljárása során a 624/2022. Korm. rendelet 7. § (1) bekezdés a) pontja alapján az országos környezetvédelmi hatóság, azaz a Kormányhivatal jár el országos illetékességgel. A 624/2022. Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése szerint ugyanakkor eljárása során a Kormányhivatalnak a

környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási szakterületet érintő kérdéseken túl a 624/2022. Korm. rendelet 3. és 8. mellékletében meghatározott szakkérdéseket is vizsgálnia kellett. Tekintettel arra, hogy ehhez adatok, nyilvántartások nem állnak a tárgyi ügyben eljáró hatóság, azaz a Kormányhivatal rendelkezésére, a Kormányhivatal az érintett településre vonatkozó illetékességi szabályok figyelembe vételével a hatáskörrel rendelkező hatóságokat 2025. június 4. napján PE/KTFO/3074-23/2025., PE/KTFO/3074-24/2025., PE/KTFO/3074-25/2025., PE/KTFO/3074-26/2025., PE/KTFO/3074-27/2025., PE/KTFO/3074-28/2025., PE/KTFO/3074-29/2025., PE/KTFO/3074-30/2025. és PE/KTFO/3074-31/2025. számon megkereste az alábbi szakmai kérdésekre vonatkozóan:

- *annak elbírálása, hogy a tevékenység vízellátása, a keletkező csapadék és szennyvíz elvezetése, valamint a szennyvíz tisztítása biztosított-e, vízbázis védőterületére, védőidomára, jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e, továbbá annak elbírálása, hogy a tevékenység az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra milyen hatást gyakorol,*
- *annak elbírálása, hogy a tevékenység kapcsán a felszíni és felszín alatti vizek minősége, mennyisége védelmére és állapotromlására vonatkozó jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e,*
- *az ipari baleseti kockázatok tekintetében a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseteknek való kitettségéből eredő várható hatások elbírálása,*
- *a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően,*
- *kulturális örökség (nyilvántartott műemléki értékek, műemlékek, műemléki területek védelme, nyilvántartott régészeti lelőhelyek, védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek, régészeti védőövezetek) védelmére kiterjedően,*
- *a termőföldre gyakorolt hatások vizsgálatára kiterjedően,*
- *az erdőre gyakorolt hatások vizsgálatára, valamint ha a tevékenység erdő igénybevételével jár, akkor az erdő igénybevétel engedélyezhetőségének a vizsgálatára is kiterjedően,*
- *termőföld mennyiségi védelmének követelményei tekintetében,*
- *a területrendezési tervekkel való összhang tekintetében,*
- *a természetes gyógytényezők, gyógyhelyek természeti adottságainak és az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére, valamint a természetes gyógytényezőket érintő hatások vizsgálatára kiterjedően*

A megkeresett hatóságok válaszukat az alábbiak szerint adták meg:

- 1. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Iparbiztonsági Osztály iparbiztonsági hatósági hatáskörben 30402/2708-1/2025.ált. számon:**

„NYILATKOZAT SZAKKÉRDÉSBEN

*A Pest Vármegyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály fenti számú megkeresése alapján, az **Építési és Közlekedési***

Minisztérium (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.; a továbbiakban: Kérelmező) nevében a **Mott MacDonald Magyarország Kft.** (1139 Budapest, Fiastyúk utca 4-8.; a továbbiakban: Tervező) által benyújtott kérelemre, az **M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz megvalósításának ügyében**, indult környezeti hatásvizsgálati eljárásban a **Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Iparbiztonsági Osztály** hatáskörébe tartozó szakkérdés tekintetében az alábbi

NYILATKOZAT-ot teszem.

- 1. Az ipari baleseti kockázatok tekintetében - a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseteknek való kitettségéből eredő várható hatások elbírálása szakkérdésben - a környezetvédelmi engedély megadásához feltétel nélkül hozzájárulok.**

A szakkérdésben adott nyilatkozatommal szemben önálló jogorvoslatnak nincs helye, az csak az eljáró hatóság határozata, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzése elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

INDOKOLÁS

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály - az ipari baleseti kockázatok tekintetében, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseteknek való kitettségéből eredő várható hatások elbírálása szakkérdésben – megkereste a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Iparbiztonsági Osztályát az M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz megvalósításának ügyében indult környezeti hatásvizsgálati eljárásban.

A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációt áttanulmányoztuk és az alábbiakat állapítottuk meg.

Az M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz megvalósításával kapcsolatosan nem merült fel olyan körülmény, amely alapján az ipari baleseti kockázatok tekintetében, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseteknek való kitettség feltételezett lenne. A tervezett fejlesztés iparbiztonsági jogszabályt/érdeket nem sért, ezért a környezetvédelmi engedély megadásához feltétel nélkül hozzájárultam.

A Nyilatkozat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 55. § (1) bekezdésén alapul.

Hatóságom iparbiztonsági hatáskörét a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 12/A. §-a és a 8. melléklet 4. pontja, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X.20.) Korm. rendelet 4. §-a határozza meg.

Hatóságom iparbiztonsági illetékessége a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII.23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésén alapul.”

- 2. Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztály vízügyi hatósági hatáskörben 30406/2578-1/2025.ált. számon:**

„NYILATKOZAT SZAKKÉRDÉSBEN

A Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal mint vízügyi- és vízvédelmi hatóság (a továbbiakban: hatóság) megállapítja, hogy az Építési és Közlekedési Minisztérium (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.) képviseletében a Mott MacDonald Magyarország Kft. (1139 Budapest, Fiastyúk utca 4-8.) által benyújtott dokumentáció alapján, az M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz megvalósításának vízgazdálkodási- és vízminőségvédelmi akadály **nincs az alábbi feltételek betartásával.**

Vízgazdálkodási- és vízvédelmi előírások:

1. A környezet védelmének általános szabályairól szóló törvényben megfogalmazottak szerint a környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő, megelőzze a környezetszennyezést és kizárja a környezetkárosítást.
2. A megvalósítás és üzemeltetés a felszíni-, illetve a felszín alatti vizek veszélyeztetését kizáró módon végezhető.
3. A kivitelezéssel és a tevékenységgel nem okozhatják a felszín alatti víz szennyezése szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló jogszabályban meghatározott (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotot a felszín alatti vízben.
4. A kivitelezés és a tevékenység végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak környezetvédelmi megelőző intézkedéssel és műszaki védelemmel folytatható.
5. A kivitelezés során be kell tartani a 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 1. számú mellékletében foglalt, a vizeknek és vízellátási létesítményeknek más, nyomvonal jellegű építménnyel történő keresztezésére és megközelítésére vonatkozó részletes szabályokat.
6. **Vízilétesítmények megvalósítása-, üzemeltetése-, megszüntetése-, víziközművek kiváltása, műtárgyak építése csak érvényes vízjogi létesítési/üzemeltetési /megszüntetési engedély(ek) birtokában történhet.**

INDOKOLÁS

A kérelem mellékleteként benyújtott, a Főmterv Mérnöki Tervező Zrt. (1024 Budapest, Lövház utca 37.), a Speciálterv Kft. (1134 Budapest, Kassák Lajos utca 81.) és a Tervező által valamint a Mott MacDonald 2025. áprilisában készített, 24.101 tervszámú környezeti hatásvizsgálati dokumentációt áttanulmányozva az alábbiakat állapítottam meg:

- A benyújtott dokumentáció szerint a M9 gyorsforgalmi út Tompai lekötését és új határátkelőhely létesítését tervezik megoldani. A fejlesztés részeként egy új 2 x 2 sávos gyorsforgalmi út kerül kiépítésre.
- A tervezett út hossza 6057 m, forgalmi sáv szélessége 3,5 m; burkolat szélessége 2 x 8 m, padka szélessége 1,5 m; korona szélesség 20 m.
- A tervezett új út nyomvonala Tompa város közigazgatási területét érinti. Kezdőszelvénye a 70+813 km szelvénye, végszelvénye a 76+870 km szelvény. A közös határállomás kiépítése a 75+000 – 76+800 km szelvények között tervezett.
- A tervezett nyomvonal magassági vonalvezetése jellegét tekintve síkvidéki. Az út töltésben halad. A főpályán 1:2,5 rézsű tervezett. A műtárgy környezetében rézsű átmenet került megtervezésre, így a magas töltésen a rézsű meredekebb 1:1,5 kialakítású.
- A tervezett gyorsforgalmi út szakaszán csomópont nem tervezett. A tervezési területen 4 db műtárgy építése szükséges 72+905 km aluljáró keresztező U1 j. földút alatt, 73+990 km sz. felüljáró keresztező 5501 j. út és vadátjáró felett, 74+488 km sz. aluljáró keresztező U2 j. út alatt és a 76+772 km szelvényben aluljáró keresztező U3 j. út alatt.
- Befogadó híján levezető medrek nem kerültek tervezésre, a csapadékvizeket záportározókba, vagy a pálya két oldalán tározó-párologtató árkokba tervezik bevezetni.

- A burkolatról lefolyó-, illetve a környező területekről pálya felé gravitáló csapadékvizeket az utak oldalán kialakított talpárkokkal, övárkokkal, illetve a bevágásos szakaszok esetén bevágási talpárkokkal, vagy bevágási folyókával vezetik a tározó-párologtató árkokba, levezető medrekbe.
- Azokon a szakaszokon, ahol számottevő hossz-esés alakul ki, sűrűbben helyezik el a vízlevezető szegélyeket, surrantókat, aknákat, keresztcsatornákat. Töltéses szakaszokon a töltés minimális magasságát a hossz-szivárgók, az elválasztósávban lévő víznyelős tisztítóaknak biztonságos gravitációs vízlevezetése határozza meg. A pálya hossz-esése egyes részein 10 ‰ feletti, ezeken a helyeken külső vízlevezető szegély létesítése szükséges, amelyet legalább 50 méterenként rézsúrsurrantóval kell megnyitni, levezetve a pályára hulló csapadékvizet a talpárkokba.
- A burkolat alatt homokos kavics fagyvédőréteg kerül beépítésre. Ez a szerkezet vezeti el a burkolat alá beszivárgó vizeket. A padka alá a burkolatszerkezeti rétegek szélé és a rézsú között paplanszerű szemcsés réteget terveztek a burkolatszerkezeti rétegekben szivárgó vizek kivezetésére. Ezt a réteget töltésnél, illetve árokkal kinyitott bevágásnál a rézsúre tervezik kivezetni.
- A burkolatszerkezet víztelenítésére a hosszirányú vízmozgás megakadályozására keresztiszivárgók kerülnek elhelyezésre a burkolat mélypontjain (3 db keresztiszivárgó beépítése szükséges, mélyponti előtte, utána), illetve legfeljebb 300 m-ként, valamint a mélypontokon túl a híd műtárgy magaspontja felőli oldalán.
- Tervezett pihenő helyhez szükséges 3200 m vízellátó, 4900 m szennyvízlevezető csatorna kialakítása.
- A tetőfelületi csapadékvizek elvezetése tetőösszefolyókkal és ereszcsonalakkal történik, ingatlanon belüli elhelyezéssel.
- A 27/2004.(XII.25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából a kivitelezéssel érintett terület (Tomba) érzékeny területei kategóriába tartozik.

Tekintettel a benyújtott hatásvizsgálati dokumentációban foglaltakra-, valamint a fent leírtakra megállapítom, hogy a környezetvédelmi engedély kiadása a hatályos vízgazdálkodási- és vízvédelmi jogszabályokban foglaltakkal – a rendelkező részben előírtak betartása esetén – nem ellentétes.

Az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés, 1. számú melléklet 1.1.83. pont alapján („Az M95 gyorsforgalmi út, M9 gyorsforgalmi út és Tomba, országhatár közötti szakasz megvalósítása”) az eljárás tárgya nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügy.

A rendelkező részben előírtakat a következőkkel indokolom:

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. Törvény 6. § (1) szerint a környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy

- a) a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő;
- b) megelőzze a környezetszennyezést;
- c) kizárja a környezetkárosítást

A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 4. § (1) bek. szerint, a felszíni víztest jó állapotának eléréséhez és fenntartásához a kibocsátó köteles e rendelet és a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, vonatkozó előírásainak betartásával hozzájárulni.

A 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés b) pontja alapján a felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében a tevékenység csak a felszín alatti víz, földtani közeg (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőbb állapotának lehetőség szerinti megőrzésével végezhető.

A felszín alatti vízre vonatkozó (B) szennyezettségi határértékeket a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet határozza meg.

A 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. §. (1) bekezdés a) pontja szerint a felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében tevékenység végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak műszaki védelemmel folytatható.

A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 1. számú melléklete tartalmazza a vizeknek és vízlétesítményeknek más, nyomvonal jellegű építménnyel történő keresztezésére és megközelítésére vonatkozó részletes szabályait.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. tv. 28./A § (1) szerint a jogszabály alapján bejelentéshez kötött tevékenységektől eltekintve, vízjogi engedély szükséges

- a) a vízimunka elvégzéséhez, a vízlétesítmény megépítéséhez és átalakításához (vízjogi létesítési engedély),
- b) a vízlétesítmény használatbavételéhez és üzemeltetéséhez, a vízhasználathoz (vízjogi üzemeltetési engedély) és
- c) a vízlétesítmény megszüntetéséhez (megszüntetési engedély).

Hatóságunk rendelkezésére bocsátott dokumentációban foglaltak alapján megállapítottam, hogy a tevékenység/létesítmény - a rendelkező részben előírt feltételek betartásával – megfelel a vízügyi- és vízvédelmi hatóság hatáskörébe tartozó jogszabályi előírásoknak.

A vízügyi- és vízvédelmi szakkérdéseket a hatóság a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rend. 8. sz. melléklet 2. és 3. pontja alapján vizsgálta; a vízügyi hatóság illetékességét a vízügyi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Kormányrendelet 2. sz. melléklet 11. pontja állapítja meg.”

3. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály BK/NEF/0970-2/2025. számon:

„SZAKMAI ÁLLÁSPONT

Az Építési és Közlekedési Minisztérium (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.) megbízásából Mott MacDonald Magyarország Kft. által benyújtott M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz megvalósításának vonatkozó környezeti hatásvizsgálati dokumentációban” foglaltak alapján, közegészségügyi szempontból – a szakkérdések vizsgálata vonatkozásában - kialakított szakmai álláspontom az alábbi:

Az engedély kiadását a hatáskörünkbe tartozó szakkérdések tekintetében, az alábbiak betartása mellett nem kifogásoljuk:

A környezetvédelmi engedély kiadásához az alábbi feltételek betartása mellett járulok hozzá:

- 1) Az építőipari kivitelezési tevékenység a védendő létesítmények esetében nem járhat a környezeti levegő olyan mértékű porterhelésével, amely a légszennyezettségi egészségügyi határérték túllépését eredményezi. Amennyiben az időjárási körülmények, szélviszonyok elősegítik a porképződést, a munkaterület locsolásával, nedvesítésével kell a kiporzást csökkenteni a védendő lakóépületek (tanyák) esetében. A porszennyezés csökkentésére lakott területek (tanyák) vagy azok közelében, az anyagszállító gépjárműveket le kell fedni.
- 2) A lakott területek (tanyák) közvetlen közelében megvalósítandó építőipari kivitelezési tevékenység a védendő létesítményekben élők számára zavaró, egészségkárosító mértékű zajhatást nem okozhat.

- 3) A projekt megvalósításának különböző helyszínein folyamatosan biztosítani kell a kommunális szilárd és folyékony hulladék zárt és fertőzésveszélyt kizáró módon történő gyűjtését és megfelelő gyakoriságú elszállítását, amely megakadályozza a szétszóródást és /vagy csepegtést, valamint a bűz-és szaghatást is csökkenti.
- 4) A veszélyes hulladékokkal történő tevékenység (gyűjtés) során törekedni kell az egészségügyi kockázatok minimalizálására.
- 5) A nemdohányzók védelme érdekében folyamatosan biztosítani kell a vonatkozó egészségvédelmi követelményeket.

Szakmai álláspontomban rögzítettek az ügy érdemében hozott határozat elleni fellebbezés során támadhatóak meg.

INDOKOLÁS

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya hivatkozott számú megkeresésében szakmai álláspontunk megadását kérte az M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz létesítésére vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárásban.

A dokumentációban foglaltak alapján megállapítottam, hogy a nyomvonal hossza 6,057 km. A nyomvonal nem érint vízbázis védőövezetét, környezetében felszíni ivóvízbázis nincs. A felszín alatti vizekre, sem mennyiségi, sem minőségi tekintetben nem várható hatás.

A M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz megvalósítására vonatkozó környezeti projekt építése és üzemeltetése során, a rendelkező részben előírt feltételek betartása mellett, jelentős környezet-egészségügyi terhelés nem keletkezik, egészségügyi kockázatonövelő hatással nem kell számolni. A szakmai álláspontomban megadott feltételek teljesítése esetén a beruházás megvalósításának közegészségügyi akadálya nincs.

Szakmai álláspontomban előírt feltételeket „az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről” szóló 1991. évi XI. törvény 3.§ ac), valamint a 4.§ (1) d) pontjában, „a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályiról” szóló 225/2015. (VIII.7.) Kormányrendelet 3.§ (1) (2) pontjaiban, „hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről” szóló 13/2017. (VI. 12.) EMMI rendelet 3.§ (1) bekezdésében, valamint „a nem dohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól” szóló 1999. évi XLII. törvény 2.§ (1) bekezdésében megállapított közegészségügyi, környezet-egészségügyi vonatkozású követelmények betartását írtam elő.

Szakmai álláspontomat „a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről” szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdésében foglaltak alapján, és a 3. sz. melléklet 3. pontjában meghatározott szakkérdésekre vonatkozóan, „a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási hivatal népegészségügyi feladatai ellátását, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről” szóló 385/2016. (XII.2.) Kormányrendelet 2.§ (1) bekezdésében és az „a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról” szóló 568/2022.(XII.23.) (IV.23.) Korm. rendelet 2.§ (1) bekezdésében megállapított illetékességgel adtam ki.”

4. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály BK/EOF/01049-2/2025. számon:

„Nyilatkozat szakkérdésben

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya, mint engedélyező hatóság a PE/KTFO/3074-26/2025. számú megkeresése alapján a(z) **M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz megvalósítása - környezeti hatásvizsgálati eljárás** tárgyában, a Hatóságom hatáskörébe tartozó szakkérdések tekintetében az alábbi

kulturális örökségvédelmi szakvéleményt adom:

- A beruházással kapcsolatban a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelő, **teljes előzetes régészeti dokumentációt** (a továbbiakban: ERD) **kell készíteni**, a **próbafeltárás** eredményeit és a **Feltérési Projekttervet** is magában foglaló **II. részét** is, és azt a beruházás kivitelezésének megkezdése előtt **legalább 60 nappal** jóváhagyásra az örökségvédelmi hatóságnak **be kell nyújtani**.
- A beruházás keretében a földmunkákat kizárólag azt követően lehet elkezdni, hogy **Hivatalom az előírt projekttervet is tartalmazó teljes ERD-t jóváhagyta**.

I n d o k o l á s

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya, mint engedélyező hatóság a(z) **M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz megvalósítása - környezeti hatásvizsgálati eljárás** ügyében örökségvédelmi szakkérdés vizsgálata tárgyában kereste meg hatóságomat.

Megállapítottam, hogy a tervezett beruházás a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 7.§ (20) pontja értelmében nagyberuházásnak minősül. Nagyberuházás esetén a Kötv. 23/C § (1) pontja értelmében teljes ERD-t kell készíttetni, és ezt a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 40. § (7) bek. értelmében az örökségvédelmi hatóságnak meg kell küldeni. Az ERD Terepbejárást tartalmazó része 2024-ben elkészült, azonban nem tartalmazta a próbafeltárás eredményeit és a Feltérési Projekttervet sem, ezért a II. rész, a teljes ERD elkészíttetését írtam elő.

Tájékoztatásul közlöm, hogy az előzetes régészeti dokumentáció illetve a feltérési projektterv készítésére a Kötv. 23/C. § (3) bek. és a Korm. rendelet 3.§ (3) bekezdése értelmében a **Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ (MNM KK)** jogosult.

(Elérhetőség, bővebb felvilágosítás: **MNM KK** 1113 Budapest, Daróczi út 3., regeszetiprojektiroda@hnm.hu; https://nri.mnm.hu/kapcsolat_1702482772)

Hatóságom hatáskörét a Korm. rendelet 3.§ (1) bekezdés a) pontja, az illetékességét illetékességét a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022 (XII.23.) Kormányrendelet 2.§ 1. pontja állapítja meg.

A régészeti örökségvédelmi szakkérdést a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és a 3. melléklet B oszlopa alapján vizsgáltam, eljárásomban a Korm. rendelet 88. §-ban felsorolt szempontokat vettem figyelembe.”

5. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály BK/NT0/02208-2/2025. számon:

„Pest Vármegyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály a fenti hivatkozási számon, talajvédelmi szakkérdés vizsgálat ügyben kereste meg a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztályt (továbbiakban: talajvédelmi hatóság).

Építési és Közlekedési Minisztérium (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.) megbízásából eljáró Mott MacDonald Magyarország Kft. (1139 Budapest, Fiastyúk utca 4-8.) által kérelmezett – „M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz létesítése” tárgyú környezetvédelmi hatásvizsgálati eljárásban a talajvédelmi hatóság a következő talajvédelmi szakkérdésre vonatkozó megállapítást teszi:

1. Az elektronikusan megküldött dokumentáció talajvédelmi szempontból elfogadható.
2. A tervezett beruházás létesítése és későbbi üzemeltetése során nem lehet negatív hatással a beruházás környezetében lévő és más mezőgazdasági területekre.

3. Az ingatlanügyi-, ügyi-, illetve más hatóságnál a kivonási, létesítési és üzemeltetési eljárás lefolytatásáról a beruházó gondoskodik, mely eljárásban a talajvédelmi hatóság – külön jogszabály szerint elkészített talajvédelmi- és kiviteli tervre alapozottan - egyéb előírásokat tehet.

Az előírás megtételének indoka:

A benyújtott dokumentumok alapján megállapítható, hogy a fenti tárgyú beruházás érintheti a termőföld minőségi állapotát. Az előzetes vizsgálati dokumentáció elfogadásához talajvédelmi szempontokat figyelembe véve nyilatkoztunk talajvédelmi szakkérdésben.

Hatóságunk illetékességét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Kormányrendelet (továbbiakban: R.) 3. § (2) bekezdés, a hatáskörét az 52. § állapítja meg. A talajvédelmi szakkérdésben történő megkeresést a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Kormányrendelet 11. § (1) bekezdése, valamint az 3. melléklet 6. pontja alapján adta ki.”

**6. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály
BK/ERD/04602-2/2025. számon:**

„SZAKKÉRDÉSVIZSGÁLATA

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal erdészeti feladatkörében eljáró Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály (a továbbiakban erdészeti hatóság) nevében a Pest Vármegyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály részére szakkérdés vizsgálata tárgyban az alábbi állásfoglalást adom:

Az Építési és Közlekedési Minisztérium Közúti Beruházás Lebonyolítási Főosztály (1054 Budapest, Alkotmány utca 5.) nevében és megbízásából eljáró Mott MacDonald Magyarország Kft. (1139 Budapest, Fiastyúk u. 4-8.) 2025. április 10-én kelt kérelmére a Pest Vármegyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálynál az M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz megvalósításának ügyében indult eljárásban benyújtott tervdokumentáció jóváhagyásához

h o z z á j á r u l o k.

azzal a feltétellel, miszerint:

- A tervezett munkálatok megkezdése előtt az alábbi erdők, valamint erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földrészletek érintett részei igénybevétele az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.) 78. § (2) bekezdése szerinti engedélyezése megtörténik. Erre vonatkozóan a kérelmezőnek külön eljárást kell kezdeményeznie hatóságunknál az egyes erdészeti hatósági eljárások, bejelentések, valamint hatósági nyilvántartások eljárási szabályairól szóló 433/2017. (XII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Eszr.) 11 §, illetve az Evt. végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 54-55 § szerint eljárva.

Település	Helyrajzi szám, alrészlet	Művelési ág	Erdőtervi jel
Tompa	0354/14	erdő	76 A

- A tervezett munkálatok miatt szükségessé váló fakitermelések előzetes bejelentése a tervezett végrehajtás előtt legalább 21 nappal korábban megtörténik az Evt. 41. §, az Eszr. 8. §, továbbá a Vhr. 28. § előírásai szerint.

INDOKOLÁS

Pest Vármegyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály az erdőre gyakorolt hatások vizsgálata megnevezésű szakkérdés vonatkozásában hatóságunk szakmai állásfoglalását kérte az „M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz megvalósításának ügyében környezeti hatásvizsgálati eljárás

lefolytatását és környezetvédelmi engedély megadása” tárgyú eljárása során. A megkereséshez mellékelt dokumentáció, hatóságunk nyilvántartása, valamint az engedélyezési tervet készítő Mott MacDonald Magyarország Kft. digitális térképi adatszolgáltatása alapján megállapítást nyert, miszerint a tervezett munkálatok az Evt. hatálya alá tartozó erdő igénybevételével, továbbá fakitermeléssel járnak, így a tervezett beruházás engedélyezéséhez a fenti feltételek előírásával járultam hozzá.

Tárgyi beruházás az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet 1. melléklet 1.1.41. pontja alapján nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházás, ezért a közérdekűséget az Evt. 78. § (4) bekezdés szerint vélelmezni kell.

A vizsgált szakkérdés tekintetében kialakított állásfoglalásomat a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése alapján eljárva, a rendelet 2. melléklete szerinti illetékességi szabályok figyelembevételével, továbbá az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. melléklet 10. Közlekedési ügyek táblázata alapján adtam ki.”

7. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Hatósági Osztály 10076/2/2025. számon:

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztályához 2025. június 5. napján érkezett PE/KTFO/3074-29/2025. számú megkeresésében Főosztályunk szakvéleményét kérte az M9 gyorsforgalmi út Tompa - országhatár közötti szakaszának létesítéséhez szükséges környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása és környezetvédelmi engedély megadása tekintetében.

Az elektronikus úton elérhető dokumentációra termőföld mennyiségi védelmének követelményeire vonatkozóan szakvéleményünket az alábbiak szerint adjuk meg:

A dokumentációban foglaltak ellen termőföldvédelmi szempontból kifogást nem emelünk.

A nyomvonal Tompa települést érinti.

- A termőföld területi igénybevételét a szükségletnek megfelelő legkisebb területre kell korlátozni.
- A tervezett tevékenység a szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását ne akadályozza.
- A termőföldeken a taposási kárt minimálisra kell csökkenteni.
- A tervezett létesítmények termőföldön csak akkor helyezhetők el, ha a termőföld más célú hasznosítására vonatkozó engedélyezési eljárás jogerősen befejeződött.
- Időleges más célú igénybevétel befejezésekor a termőföldet az ingatlan-nyilvántartás szerinti előző állapotába helyre kell állítani.

A termőföldek hasznosítására, a földvédelemre, a földminősítésre és a talajvédelemre vonatkozó rendelkezéseket a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tftv.) írja elő.

A Tftv. 2. § 19. pontja értelmében „termőföld: az a földrészlet vagy alrészlet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet vagy alrészlet az Evt.-ben meghatározott erdőnek minősül.”

A termőföldek más célú hasznosításának engedélyezésével – így az időleges és végleges más célú hasznosítási eljárások esetében is – kapcsolatos hatósági eljárásokra a Tftv. rendelkezései az irányadók.

A Tftv. 10. § (1) bekezdése alapján „a termőföldet az ingatlanügyi hatóság engedélyével lehet más célra hasznosítani”. Ez azt jelenti, hogy minden (1-8. minőségi osztályú) termőföld időleges, vagy végleges

más célú hasznosítása esetén az igénybevevőnek előzetesen a területileg illetékes ingatlanügyi hatóságtól be kell szereznie a más célú hasznosításra vonatkozó engedélyező határozatát.

*Termőföldet más célra csak kivételesen – elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételével – lehet felhasználni /11. § (1)/. Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetőleg helyhez kötött igénybevétel céljából lehet. A Tfv. 11. § (2) bekezdés értelmében „az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetve helyhez kötött igénybevétel céljából lehet. A termőföldnek hulladéklerakó céljára történő igénybevétele esetén a környezetvédelmi és természetvédelmi követelmények betartása mellett, mezőgazdasági művelésre alkalmatlan vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföld más célú hasznosítása engedélyezhető. **A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházás esetében az átlagosnál jobb minőségű termőföld végleges más célú hasznosítása is engedélyezhető, amennyiben annak megvalósítása más jogszabály rendelkezéseire figyelemmel más helyen vagy más nyomvonalon nem lehetséges.**”*

A Tfv. 11. § (3) bekezdése alapján helyhez kötött igénybevételnek kell tekinteni különösen

- a) a meglévő létesítmény bővítését, közlekedési és közmű kapcsolatainak kiépítését;*
- b) a bányászati és a természeti kincsek kitermeléséhez szükséges egyéb létesítményt;*
- c) azt a területet, amelyet a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával beruházási célterületté nyilvánított;*
- d) kis teljesítményű erőmű létesítését a betáplálásra alkalmas villamosenergia-elosztói hálózat 1000 méteres közvetlen környezetében;*
- e) a régészeti lelet feltárásához és megőrzéséhez szükséges területigényt.*
- f) a legfeljebb 1 hektár területű termőföldet érintő, a 21. § (3) bekezdés f) pontja szerinti más célú hasznosítást;*
- g) a legfeljebb 1 hektár területű termőföldet érintő, nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházás vagy kiemelt beruházásnak minősülő közlekedési infrastruktúra-beruházás megvalósítását, építését vagy üzemeltetését szolgáló létesítmény vagy tárolótér elhelyezését, annak közműkapcsolatainak kiépítését.”*

Tájékoztatom továbbá, hogy az érintett területeken elhelyezkedhetnek földmérési alappontok.

A földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 2012. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 26.§ (1)-(2), (4)-(5) bekezdései szerint az alapponthálózati pontok megjelölésére szolgáló földmérési jelek (a továbbiakban: földmérési jel) állami tulajdonban vannak, melyek vonatkozásában a tulajdonosi jogokat - általában - az ingatlanügyi hatóságok gyakorolják.

A földmérési jelek által érintett földrészletekre az államot a törvény erejénél fogva 50 m² erejéig határozatlan időre szóló ingyenes közérdekű használati jog illeti meg, melyet - általában - a területileg illetékes ingatlanügyi hatóság gyakorol.

Az Fttv. 27.§ (2) - (5) bekezdései alapján az ingatlan tulajdonosának, illetve a tulajdonosi jogok gyakorlójának (vagyonkezelőjének) tartózkodnia kell minden olyan tevékenységtől, amely az ingatlanon lévő földmérési jel megrongálódásához vagy megsemmisüléséhez vezethet. A földmérési jel megrongálódását vagy megsemmisülését az ingatlan tulajdonosa, illetve a tulajdonosi jogok gyakorlója (vagyonkezelője) a területileg illetékes ingatlanügyi hatóságnak köteles a tudomására jutását követően haladéktalanul, de legkésőbb tizenöt napon belül bejelenteni.

A földmérési jel áthelyezésének, megszüntetésének költségeit az viseli, akinek az áthelyezés vagy a megszüntetés az érdekében áll.

A földmérési jel megóvása az ingatlan mindenkori tulajdonosának, a tulajdonosi jogok gyakorlójának (vagyonkezelőjének), jogszerű használójának a kötelezettsége.

Az ingatlanügyi hatóság az elmozdított, megrongált vagy megsemmisült földmérési jel helyreállítását az igazolt károkozónak, ennek hiányában az ingatlan mindenkori jogszerű használójának, ennek hiányában tulajdonosának költségére rendeli el.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 177. (2a) bekezdése alapján aki földmérési jelet vagy az államhatár megjelölésére szolgáló jelet elvisz, áthelyez vagy elmozdít, szabálysértést követ el.

A fentiek alapján a kérelmező figyelmét fel kell hívni arra, hogy az alappontok környezetében (közel 4 m sugarú körön belül) gépi földmunka nem és kézi földmunka is kizárólag fokozott óvatossággal végezhető annak érdekében, hogy az alappontok (beleértve az esetleges pontvédő berendezést is) fennmaradása, mozdulatlansága, ezáltal az alappont jövőbeni használhatósága biztosított legyen.

Lehetőség szerint javasolt a tervezett nyomvonal/állapot módosítása is annak érdekében, hogy az az érintett alappontot, vagy akár a közel 4 m-es védősávot is elkerülje. Amennyiben ez nem oldható meg, az esetben a védőberendezés lehetséges átépítéséről, valamint a földmérési jel áthelyezéséhez szükséges további intézkedésekről külön a Főosztállyal egyeztetni szükséges, illetve ha bármely - illetékességi területre eső - alapponttal kapcsolatban kérdés, észrevétel merül fel, akkor az esetleges teendők vonatkozásában az illetékes Földhivatali Főosztályt kell megkeresni.”

8. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítész Iroda BK/AFI/503-2/2025. számon:

„**Építési és Közlekedési Minisztérium** (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.) képviseletében a **Mott MacDonald Magyarország Kft.** (1139 Budapest, Fiastyúk utca 4-8.) által előterjesztett **kérelme alapján** a Pest Vármegyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (1016 Budapest, Mészáros utca 58/A., továbbiakban: Eljáró Hatóság) által a **tárgyi eljárás keretében** 2025. június 04. napján érkezett, fenti iktatószámú megkeresése alapján a területrendezési tervekkel való összhang szakkérdés tekintetében

az alábbi véleményt adom:

Tárgyi eljárásban Mott MacDonald által készített tervdokumentációban szereplő fejlesztés tárgyában a döntés meghozatalához a vonatkozó területrendezési tervekkel való összhang tekintetében:

kikötés nélkül hozzájárulok.

INDOKOLÁS

Az Eljáró Hatóság tárgyi megkeresést küldte a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) (továbbiakban: Korm. rendelet) 11. § (1) bekezdése és a 3. számú mellékletben szereplő táblázat 9. sorban meghatározott „területrendezési tervekkel való összhang” szakkérdés vizsgálatát tekintetében.

Az Eljáró Hatóság a tárgyi megkeresésében tájékoztatott a benyújtott tervdokumentáció digitális elérhetőségeiről. Az így rendelkezésre álló dokumentáció alapján a területrendezési tervekkel való összhang tekintetében az alábbiakat állapítottam meg:

1. Tárgyi eljárás 2025. április 10. napján indult.
2. A területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény (továbbiakban: Tftv.) 25. § (2) bekezdés b) pontjának megfelelően a vármegyei önkormányzat a vármegye területére az országos területrendezési tervvel összhangban, az érintett települési önkormányzatok és a megyei jogú városok véleményeinek kikérésével elfogadja a vármegye területrendezési tervét.
3. A főépítészti tevékenységről szóló 190/2009. (IX.15.) Kormányrendelet 7. §-a, valamint a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2024.(VI.28.) KTM utasítás 35. §-a alapján a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal állami főépítésének illetékességi területe Bács-Kiskun vármegye területére terjed ki.
4. A területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 06.) Kormányrendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) 7. melléklet II. A) 1.2.1.1. pontja alapján tárgyi gyorsforgalmi út országos jelentőségű elemnek minősül,

melyet az Országos Területrendezési Tervben és Bács-Kiskun Vármegye Területrendezési Tervében is szerepeltetni kell.

5. A rendelkezésre álló dokumentációt, az Országos Területrendezési Tervet, illetve a Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének Bács-Kiskun Vármegye Területrendezési Tervéről szóló 2/2024. (II.26.) sz. önkormányzati rendeletét áttekintve megállapítottam, hogy **tárgyi gyorsforgalmi utat e dokumentumok nem tartalmazzák**, azonban az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII.6.) kormányrendelet (továbbiakban: Kr.) 5. §-ában foglalt előírás alapján a Kr. 1. mellékletében meghatározott beruházásoknál az országos és vármegyei területrendezési tervekkel való összhang vizsgálata során a Kr. 1. mellékletét kell figyelembe venni. Fentiek értelmében, **tárgyi beruházás a Kr. 1. melléklet 1.1.83. sorában szerepel, ezért a területrendezési tervekkel való összhang biztosított.**

Szakmai véleményem a Korm. rendelet 3. melléklet 9. sorban lévő szakkérdésen alapult.

A szakkérdés vizsgálata tárgyában adott véleményemet a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2024.(VI.28.) KTM utasítás 25. § (3) bekezdése, valamint a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Egységes Ügyrendjének II.2.4. pontja és 5. melléklet III.2. k) pontja alapján adtam ki.”

9. Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály 1. BP/FNEF/03438-2/2025. számon:

„Az M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz megvalósításának környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása és környezetvédelmi engedély megadása tárgyában, hivatkozott számú levelében történt megkeresésére a népegészségügyi feladatkörében eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: BFKH) az alábbi tájékoztatást adja.

A nyomvonal által érintett területen gyógyhely, természetes gyógytényező érintettsége nem áll fenn.

A BFKH jelen iratot a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (DÁP tv.) 19. §-a alapján elektronikus úton küldi meg.

A BFKH felhívja a figyelmet arra, hogy a BFKH-val elektronikus úton szükséges kapcsolatot tartani (szervezetnév: BFKHNSZSZ, KRID azonosító kód: 427094958).

A BFKH kéri a fentiek szíves elfogadását.”

*

A Kormányhivatal PE/KTFO/3074-32/2025. számon 2025. június 4. napján szakvélemény megadása végett megkereste Budapest Főváros Kormányhivatala Országos Közúti és Hajózási Hatósági Főosztály Gyorsforgalmi Ütügyi Osztályt, mint útügyi közlekedési hatóságot.

Budapest Főváros Kormányhivatala Országos Közúti és Hajózási Hatósági Főosztály Gyorsforgalmi Ütügyi Osztály fenti megkeresésre BP/0801/00448-2/2025. számon a következő szakvéleményt adta:

„A PE/KTFO/3074-32/2025. ügyiratszámú, 2025. június 4-én kelt levelükkel szakvéleményünket kérték az M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz környezetvédelmi engedélyezési eljárásában. A <https://www.pvkh.hu> linken, a Hirdetmények menüpont kiválasztásával Környezetvédelmi közlemény – M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz cím alatt elektronikusan közzétett, a Főmterv – RODEN Konzorcium szaktervezője, a Mott MacDonald Magyarország Kft. (1139 Budapest, Fiastyúk utca 4-8. Váci Greens F1/2) által 2025. 04. 08-án készített, a környezetvédelmi engedély iránti kérelmet alátámasztó munkarészekben foglaltak alapján az alábbi szakvéleményt adom:

A tárgyi útszakasz szerepel az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet 1. mellékletének 1.1.83. pontjában, „Az M95 gyorsforgalmi út, M9 gyorsforgalmi út és Tompa, országhatár közötti szakasz megvalósítása.” projektmegnevezés alatt.

A tervek alapján a tárgyi útszakasz kezdete az M9 gyorsforgalmi út 70+813 km szelvény – amely az M9 autópálya 51. sz. főúti csomópontjától a 70+813 km szelvényig tartó szakasz végszelvényéhez csatlakozik, mely tervezés alatt van –, az országhatár a 76+870 km szelvény. A 74+488 km szelvényben lévő pálya műtárgyat követően a 76+870 km szelvényben lévő országhatárig komplex pihenőhely, valamint határállomás és annak létesítményei kerülnek kialakításra.

A tervezett gyorsforgalmi úti szakasz kelet-nyugati kapcsolatot biztosít a Dél-Alföld és a Dél-Dunántúl között, megvalósulása nagymértékben hozzájárul a közvetlen közlekedési és szorosabb gazdasági kapcsolatok megteremtéséhez, valamint az eltérő társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségek csökkentéséhez.

Jelen M9 gyorsforgalmi úti szakasz megvalósítása – hozzájárul ahhoz, hogy az M9 autópálya 51. sz. főúti csomópontjától a 70+813 km szelvényig tartó szakaszának megvalósításával együtt – tehermentesítse az M5 autópálya fokozottan terhelte szakaszait és a Röske határállomást, ezáltal a baleseti statisztikák kedvező változására is számítani lehet.

Fentiek alapján közlekedésbiztonsági, forgalmi, környezetvédelmi, és gazdasági érdekből indokoltnak tartom az M9 gyorsforgalmi út tárgyi szakaszának megvalósítását.

A tervdokumentáció áttanulmányozása után megállapítottam, hogy a benyújtott nyomvonalváltozatok lehetővé teszik a tárgyi útszakasz ütügyi műszaki előírásoknak megfelelő paraméterekkel történő megtervezését, kialakítását.

A továbbtervezés során az alábbiakra kell különös figyelemmel lenni:

A tervezett gyorsforgalmi út és tartozékai paramétereinek ki kell elégítenie a hatályos ütügyi műszaki előírásokban foglaltakat.

A kapcsolódó tervekkel való összhangot biztosítani kell, a szükséges egyeztetéseket le kell folytatni.

A pihenőhelyek megközelítésére szolgáló lassító- és gyorsítószávkokat, a parkolóhelyeket és az azokhoz vezető utakat, azok forgalmi rendjét, valamint a szolgáltató létesítmények helyét, alapvető közműveit, megközelítését és a gyalogutakat az ütépitési tervvel együtt kell megtervezni.

A gyorsforgalmi út, illetve a szakági tervek készítése során meg kell oldani az út területére hulló, valamint a környező területéről az út felé gravitáló csapadékvizek biztonságos elvezetését. A csapadékvizet össze kell gyűjteni és megfelelő kezelés után befogadóba kell vezetni.

Az úttörők öntöző csatornaként, vagy víztározóként történő felhasználása tilos, belvízcsatorna szerepét nem töltheti be.

A gyorsforgalmi úton a forgalom biztonsága érdekében védőkerítés létesítésével meg kell akadályozni a vad- és háziállatok áttörését, útpályára kerülését. A fő migrációs útvonalakon megfelelő áttvezetésükről gondoskodni kell.

A gyorsforgalmi út hófúvás és környezeti károk elleni védelme, valamint a környezetnek a közúti közlekedés károsító hatásaitól való megóvása érdekében a veszélyeztetett helyeken erdő, fasor, cserjesáv telepítéséhez szükséges területeket biztosítani kell.

A gyorsforgalmi út ütépitéséhez, forgalomba helyezéséhez szükséges engedélyezési eljárás a Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló 2003. évi CXXVIII. törvényben, valamint az utak ütépitésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről szóló 93/2012. (V. 10.) Korm. rendeletben foglalt előírások figyelembevételével, valamint a közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet alapján Budapest Főváros Kormányhivatala Országos Közúti és Hajózási Hatósági Főosztály hatáskörébe tartozik.

Szakvéleményemet a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben foglaltak figyelembevételével, a Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló 2003. évi CXXVIII. törvény 9. § (2) bekezdésében foglaltak alapján, a közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 3. § a) pontjában biztosított hatáskörömben adtam ki.”

*

A Kormányhivatal 2025. június 4. napján a 314/2005. Korm. rendelet 8. § (1)-(3) bekezdésének megfelelően a honlapján közhírré tette az eljárás megindításáról, valamint a közmeghallgatásról szóló közleményt, továbbá azt – közzététel céljából – 2025. június 4. napján PE/KTFO/3074-14/2025. számon megküldte a 314/2005. Korm. rendelet 8. § (2) bekezdésének megfelelően az érintett település (*Tompa*) jegyzőjének kérve, hogy a közlemény közterületen és a helyben szokásos egyéb módon történő közzétételéről haladéktalanul, legalább 30 nap időtartamra gondoskodni, valamint erről, és a kifüggesztés alatt érkezett lakossági észrevételekről a Kormányhivatalt tájékoztatni, továbbá az elektronikus úton elérhető kérelem és mellékletei elektronikus példányába való betekintési lehetőséget az érdeklődők számára biztosítani szíveskedjen

A Kormányhivatal a megkeresésben felhívta a figyelmet, hogy a 314/2005. Korm. rendelet 8. § (3) bekezdés alapján a közzététel és a betekintési lehetőség biztosításának időtartama **legalább 30 nap**.

Jelen eljárás során a Kormányhivatal a 314/2005. Korm. rendelet 9. §-a alapján, 2025. július 14. napjára az érintettek személyes megjelenése nélkül, honlapon való közzététel útján közmeghallgatás tartását hirdette meg.

A közmeghallgatás idejéről és módjáról a Kormányhivatal az érdekelteknek 2025. június 4. napján, a 314/2005. Korm. rendelet 9. § (4) bekezdése alapján PE/KTFO/3074-17/2025. és PE/KTFO/3074-18/2025. számon értesítést küldött, a lakosság pedig a közmeghallgatásra vonatkozó adatokról – a 314/2005. Korm. rendelet 8. § (1a) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – az érintett önkormányzat jegyzője által közterületen és helyben szokásos egyéb módon közzétett, valamint a Kormányhivatal által a honlapján közhírré tett közleményéből szerezhetett tudomást.

A Kormányhivatal egyidejűleg a honlapján közzétett minden olyan információt, amely az érintettek közmeghallgatásban való részvétele szempontjából lényeges: a kérelmet, és annak mellékletét képező, a hiánypótlással kiegészített környezeti hatástanulmányt, továbbá az eljárás megindulásáról szóló közleményt, illetve arról is tájékoztatást adott, hogy az észrevételeket, kérdéseket a 314/2005. Korm. rendelet 9. § (8) bekezdése alapján a közmeghallgatás időpontjáig az eljáró hatósághoz írásban, vagy az érintett települési önkormányzat jegyzőjéhez lehet benyújtani.

A közmeghallgatás időpontját követően a nyomvonallal érintett Tompa Város Jegyzője 2025. július 25. napján kelt, P/4021-10/2025. számú levelében arról tájékoztatta a Kormányhivatalt, hogy a közmeghallgatásról szóló tájékoztatást tartalmazó közlemény 30 nap időtartamra történő közzétételére közterületen és a helyben szokásos egyéb módon nem került sor.

A Kormányhivatal a fentiekre tekintettel megállapította, hogy a 2025. július 14-ei közmeghallgatás során a 314/2005. Korm. rendelet 9. § (7) bekezdésében foglalt feltétel nem teljesült.

Erre figyelemmel a 2025. július 14-ei közmeghallgatás pótlása vált szükségessé a 314/2005. Korm. rendelet 9. §-ában foglalt feltételek biztosítása érdekében, ezért a Kormányhivatal 2025. július 25. napján kelt újabb közleményében a 314/2005. Korm. rendelet 9. §-ában foglaltak alapján, 2025. augusztus 29. napjára, az érintettek személyes megjelenése nélkül, honlapon való közzététel útján megismételt közmeghallgatás tartását hirdette meg. A közleményben a Kormányhivatal ismételten tájékoztatást adott arról, hogy az észrevételeket, kérdéseket a 314/2005. Korm. rendelet 9. § (8) bekezdése alapján a közmeghallgatás időpontjáig az eljáró hatósághoz írásban, vagy az érintett települési önkormányzat jegyzőjéhez lehet benyújtani.

A megismételt közmeghallgatás idejéről és módjáról a Kormányhivatal az érdekelteknek 2025. július 28. napján, a 314/2005. Korm. rendelet 9. § (4) bekezdése alapján, PE/KTFO/3074-62/2025. és PE/KTFO/3074-63/2025. számon értesítést küldött, a lakosság pedig a megismételt közmeghallgatásra vonatkozó adatokról – a 314/2005. Korm. rendelet 8. § (1a) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – az érintett önkormányzat jegyzője által közterületen és helyben szokásos egyéb módon közzétett, valamint a Kormányhivatal által a honlapján közhírré tett újabb közleményéből szerezhetett tudomást.

A Kormányhivatal ismételten felkérte az érintett települési önkormányzat (*Tompa*) jegyzőjét, hogy a közlemény kifüggesztésének időtartama alatt hozzá érkezett lakossági észrevételekről, kérdésekről a Kormányhivatalt haladéktalanul tájékoztatni szíveskedjen.

A Kormányhivatal fenti megkeresésére Tompa Város Jegyzője P/4021-17/2025. számú levelében értesítette a Kormányhivatalt, hogy a közlemény közzétételéről gondoskodott, és tájékoztatta az érintetteket a kérelembe és mellékleteibe való betekintés módjáról.

A megismételt közmeghallgatásról PE/KTFO/3074-70/2025. számon jegyzőkönyv készült, amelyet a Kormányhivatal a 314/2005. Korm. rendelet 9. § (9) bekezdése alapján, elektronikus úton közzétett a honlapján.

*

A 314/2005. Korm. rendelet alapján:

6. § (1) A környezeti hatásvizsgálati eljárás kiterjed a környezeti hatásvizsgálat-köteles tevékenységnek
a) az élővilágra, a biológiai sokféleségre, különös figyelemmel a védett természeti területekre és értékekre, valamint a Natura 2000 területekre,
b) a tájra,
c) a földre, a levegőre, a vízre,
d) az éghajlatra,
e) az épített környezetre és a kulturális örökség elemeire,
f) a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére gyakorolt hatásainak
az ügyek egyedi sajátosságainak figyelembevételével történő meghatározására, valamint a tevékenység ennek alapján történő engedélyezhetőségére.

A Kormányhivatalnak a fenti vizsgálathoz szükséges adatok nem állnak rendelkezésére, ezért 2025. június 4. napján kelt, PE/KTFO/3074-19/2025. számú végzésével a 314/2005. Korm. rendelet fenti rendelkezéseire, valamint az Ákr. 25. §-ára hivatkozással megkereste az érintett település jegyzőjét, és kérte nyilatkozatának megadását arra vonatkozóan, hogy **a tevékenység összhangban van-e a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással, valamint a településrendezési tervvel.**

A fenti megkeresésre az érintett település jegyzője nyilatkozatát az alábbiak szerint adta meg:

1. Tompa Város Jegyzője P/4021-13/2025. számon:

„A tervezett M9 gyorsforgalmi út Tompa – országhatár közötti szakasz megvalósításának környezeti hatásvizsgálata ügyében, PE/KTFO/3074-19/2025. iktató számú megkeresésükre az alábbi tájékoztatást adjuk:

Tompa Város Településterve készítésének és Képviselő-testületi elfogadásának időpontjában mind az M9 gyorsforgalmi út nyomvonala, mind a kapcsolódó teherforgalmi határátkelő területigénye még nem volt ismert Önkormányzatunk számára. Ezen infrastrukturális elemeket Bács-Kiskun Vármegye Közgyűlésének 2/2024. (II. 26.) rendeletével elfogadott Területrendezési Terv sem tartalmazza, így a gyorsforgalmi út és a kapcsolódó határátkelő övezeti lehatárolása Tompa Város Településtervében sem szerepel még jelenleg.

Megkeresésükben hivatkozott környezeti hatástanulmányt és tanulmánytervi mellékleteit áttanulmányoztuk. **A hatályos településtervvvel, tehát Tompa Város Helyi Építési Szabályzatáról szóló 6/2024. (VII. 26.) önkormányzati rendelettel való összhang megteremtésében, a beruházás környezetvédelmi engedélyének megszerzése után Önkormányzatunk természetesen partner. Ennek elvi akadályát nem látjuk.** Környezeti Hatástanulmány 2.4.3.3 fejezete: „A későbbi tervfázisokban meg kell teremteni a településrendezési tervekkel való összhangot, a rendezési tervet módosítani szükséges.”

Ismert tény, hogy az M9 gyorsforgalmi út nyomvonalváltozatai közül idén januárban, tervzsúri eljárás keretében kiválasztásra került a környezetvédelmi engedélyezésre benyújtandó változat: a „C” jelű nyomvonal. Ezen tanulmányterv a határátkelő létesítményeit még nem tartalmazta.

Fenti számú megkereséshez csatolt dokumentumok áttanulmányozása után, véleményünk szerint az átkelő létesítményeivel határosan, útkapcsolattal nem rendelkező, elzárt területrészek

keletkeznek. Az 5501. számú közút és az országhatár közti szakaszt ábrázoló tervlapok (pl. T_00_KHT_03.00_V03 helyszínrajz) nem tartalmazzák területmegközelítő földutak kialakítását, mint ahogyan azok az M9 gyorsforgalmi út északabbra eső szakaszain – természetesen csak a szükséges helyeken – zöld szaggatott vonallal megjelennek.

Jelen levelünkhöz mellékelte ábrán jelöltük azon mezőgazdasági területeket, amelyek a beruházás megvalósítása után, önkormányzati közutak által feltáratlanul maradnak, továbbá jelölésre kerültek a területmegközelítő földutak javasolt nyomvonalai. Kérjük ezen szempontok figyelembevételét az eljárás során. A javasolt nyomvonalak egyeztetésében természetesen szintén partner Önkormányzatunk.

Tájékoztatjuk továbbá, hogy a tervezett teherforgalmi átkelő által érintett közigazgatási területrészen önkormányzati rendelettel védett természeti terület vagy természeti érték nem található.”

*

A 314/2005. Korm. rendelet alapján:

10. § (4) A környezetvédelmi engedély megadásáról szóló határozatban az engedély feltételei között:

a) elő kell írni azokat az intézkedéseket, amelyek a jelentős kedvezőtlen környezeti hatások elkerülésére, megelőzésére vagy csökkentésére, és – ha lehetséges – kiegyenlítésére vonatkoznak, továbbá szükség szerint az 5. § (2) bekezdés c) pont cb)–cd) alpontjában foglaltakat;

[...].

5. § (2) A környezetvédelmi hatóság a határozatában

(...)

c) amennyiben az előzetes vizsgálat során a tevékenység engedélyezését kizáró ok merült fel,

c) ha a tervezett tevékenység nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházás megvalósítása és az a településrendezési tervvel nincs összhangban, azonban az összhang legkésőbb a tervezett kivitelezési tevékenység megkezdéséig megteremthető, ezt a lehetőséget rögzíti, és előírja, hogy a kizáró okot a tervezett kivitelezési tevékenység megkezdéséig meg kell szüntetni,

[...].

A Kormányhivatal fenti nyilatkozat alapján tett megállapítását jelen határozat rendelkező rész V. fejezete tartalmazza.

*

A környezeti hatástanulmány, és az azzal egységes szerkezetbe foglalt hiánypótlási dokumentáció alapján a környezeti hatások vonatkozásában az alábbiak állapíthatók meg:

A környezeti hatások a közlekedési pálya építésével, üzemeltetésével, fenntartásával kapcsolatos tevékenységekből, valamint a közlekedő járművek által okozott környezetterhelésekből adódnak.

Földtani közeg védelme:

Az építés során tervezett földmunkák tereprendezésből, földszállításból, terítésből, tömörítésből és árokialakításból állnak. A földmunkák után az alapozás és a burkolatépítés következik.

Az építés során felhasznált anyagokat, az aszfalt kivételével, melyet keverőtelepről készen szállítanak, és azonnal bedolgoznak, depóniákban az építés helyszínén tervezik tárolni. A felhasználandó festékek és hígítók a mérnökségi telepeken zárt tárolószekrényben kerülnek tárolásra.

Az építés alatt a munkagépeket túlfolyás-gátló tartályszeleppel ellátott tartálykocsikból tankolják meg, szállítójárművek esetén pedig a tankolás kiépített benzinkutakról történik.

Az építés során keletkező veszélyes hulladékok a jogszabályoknak megfelelő zárt edényzetben kerülnek tárolásra.

A munkagépek és szállítójárművek karbantartását, olajcseréjét és esetleges javítását a területen kívül, szakszervizben kell elvégeztetni.

Az építés során a munkagépek tárolása és használata során az azokból elfolyó üzemanyag okozhatja a földtani közeg szennyezését.

Amennyiben a gépek esetleges meghibásodásából eredően szennyezés következik be, a szennyezés megszüntetéséről, a kár elhárításáról, a szennyezőanyag elhelyezéséről és ártalmatlanításáról gondoskodni kell. A kiömlött vagy szétszórott szennyező anyagokat adszorpciós anyagokkal tervezik befedni, majd összegyűjtik, semlegesítik vagy megsemmisítik.

Az üzemelés során használt festékek tárolása a mérnökségi telepen, előírásoknak megfelelően kialakított tároló helyiségben, zárt szekrényben lesz megoldott.

Az üzemelés során a gépjárművekből kikerülő üzemanyag és kenőanyag, valamint a kopásokból származó azbeszt és nehézfém szennyeződések az úttestre kerülve csapadékvíz által bemosódva juthatnak a földtani közegbe.

Az üzemelés során a forgalomból származó légszennyező anyagok kiülepedése okozhatja a talaj szennyezését, azonban ez elhanyagolható mennyiség. A téli síkosságmentesítés szintén a talaj minőségi változását idézheti elő, melynek közvetlen hatása az útpadka és az árok környezetében érvényesül. Az üzemelés során bekövetkező balesetek esetén szennyeződhet a földtani közeg.

Az útpadkára kerülő folyékony halmazállapotú veszélyes anyag szennyezheti a földtani közeget. Az úttestet és a kiszolgáló berendezéseket, műtárgyakat úgy kell kialakítani, hogy havária esetén megakadályozzák a szennyezőanyag ellenőrizetlenül való talajra kerülését. Ezt szolgálhatják a hordalék- és olajfogó műtárgyak.

Olaj és olajszármazékok általi havária esemény esetén a veszélyhelyzetet okozó tevékenységet le kell állítani, a szennyeződést lokalizálni kell, a kiömlött veszélyes anyagot fel kell itatni, az így keletkezett veszélyes anyaggal átitatott felítató anyagot veszélyes hulladékként kell kezelni.

Közvetlen hatásterületnek a nyomvonal által igénybe vett terület tekinthető, mely a kisajátított terület nagyságával egyezik meg. A légszennyező anyagok kiülepedése miatt a talajszennyezés közvetett hatásterülete elvileg megegyezik a levegőre vonatkozó teljes hatásterülettel, hiszen a talaj a levegőből, kiülepedés során szennyeződhet.

Közvetlen hatásterületbe tartozhatnak az út csapadékvizeit fogadó árkok, mely létesítmények az út kisajátítási határán belül helyezkednének el.

Az építés közvetlen hatásterülete továbbá kiterjed a felvonulási területekre is, amelyek igénybevétele az építés idejére korlátozódik, és annak befejeződése után helyreállítják.

A beruházás a megített előírások betartásával a földtani közeg védelme szempontjából nem kifogásolt.

A Kormányhivatal jelen határozat rendelkező részében szereplő előírásokat a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 8. § és 10. § (1) bekezdése alapján tette.

Éghajlatvédelem:

A 314/2005. Korm. rendelet 6. melléklet 3. pont d) alpont értelmében, a környezeti hatásvizsgálat keretében kötelező klímakockázat elemzés, amely vizsgálja a projekt éghajlatváltozásra gyakorolt hatását és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás képességét. Ennek figyelembevételével a benyújtott hatásvizsgálati dokumentációhoz klímakockázati értékelés készült.

A klímakockázati elemzés során vizsgálatra került, hogy a beavatkozással érintett területek mely éghajlati tényezők változására érzékenyek; ezek a változások várhatóan milyen hatással lesznek a területekre és milyen kockázatot jelentenek a beruházásra nézve.

A releváns kockázatok alapján megállapítható, hogy a gyorsforgalmi út kialakítása kapcsán a fő hatásviselők az aszfalt pályaszerkezet, annak földműve és az út vízelvezető rendszere. A pályaszerkezet és vízelvezetés méretezése biztonsági tartalékkal került tervezésre a hatályos jogszabályok és érvényben lévő szabványok alapján, így azok ellenállóak az extrém időjárási körülményeknek az élettartamuk alatt, valamint megfelelő karbantartással és javítások elvégzésével azon túl is.

Az építés során a területen időlegesen megnövekszik a szállításból és munkavégzésből eredően az üvegházhatású gázok kibocsátása. A hatás az építés idejére korlátozódik és a közlekedés hatásához képest elhanyagolható, azonban ennek csökkentése érdekében modern, alacsony kibocsátású géppark használata tervezett, mely előírásra is került.

A tervezett beruházás során részben új útpálya épül. A gyorsabb eljutás, egyenletesebb haladás az üzemanyag-fogyasztás szempontjából kedvezőbb, így a vizsgált szakaszon annak üzemelése során a már meglévő úthálózathoz képest nem várható az üvegházhatású gázok kibocsátásának jelentős növekedése a területen.

A tervezett beruházás területfoglalásával csökken a biológiailag aktív kiegyenlítő felület, amely negatívan hat az éghajlatváltozásra. Éghajlatvédelmi szempontból figyelembe vehető, hogy a tervezett létesítmény erdőterület igénybevételével nem jár.

A létesítmény által igénybe vett területek mellett növénytelepítés tervezett a kisajátítási határon belül, mely részben ellensúlyozza a fenti negatív hatást.

Fentiek alapján a tervezett tevékenység éghajlatvédelmi szempontból nem kifogásolt.

Természetvédelem, élővilágvédelem:

Közvetlen hatásterület az építési munkálatokkal közvetlenül igénybe vételre kerülő terület, amelybe az úttestek, földművek és a kapcsolódó műszaki létesítmények által igénybevett terület tartozik.

Közvetett hatásterület kiterjedése a különböző érzékenyséű élőhelyek és különböző érzékenyséű fajok tekintetében eltérő nagyságú. A tervezett létesítmény hatásterülete védett természeti területet, európai közösségi jelentőségű, természetvédelmi rendeltetésű, Natura 2000 területet nem érint, a környező területek alacsony természetességű mezőgazdasági, szántó területek. Ennek figyelembevételével a közvetett hatásterület az úttengelyektől számított 100 m-es szélességben került meghatározásra az élővilágra vonatkozó vizsgálatok alapján.

A tervezett út előkészítése kapcsán történt botanikai felmérés alapján elkészítették a tervezett létesítmény és környéke aktuális élőhelytérképét. A bejárások 2024. március, április és május hónapokban történtek. A felmérést alapvetően a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer módszertana szerint végezték. A részletes terepbejárás során elkészítették az egyes térképezett élőhelyfoltok fajjegyzékét, amelyet azok jellemzéséhez használtak fel, és amely alapját képezte a foltok természetességi értékkategóriái megállapításának. Az egyes élőhelyfoltok természetességét Seregélyes (Seregélyes – S. Csomós 1995) kategóriái alapján határozták meg. A terület bejárása során külön figyelemmel kísérték a védett növényfajokon túl a helyileg ritka fajokat, speciális fajösszetételeket, illetve értékes növénytársulásokat. Ezek állományait felmérték, az állomány nagyságot megállapították.

Zoológiai vizsgálat során az egyes csoportoknál a következő módszereket alkalmazták:

Rovarok: mintaterületeken sávmenti (line-transect) felmérések, előfordulási adatok gyűjtése egyeléssel, vizuális megfigyeléssel, rágásnyomok azonosításával. Kételtűek: jelenlét-hiány adatok gyűjtése egyszerű vizuális megfigyeléssel és hang azonosítással területbejárások során. A tavaszi szaporodóhelyre vonulás időszakában terepi megfigyelés a szaporodóhelyek környezetében, a vándorlás irányának megfigyelése a tervezett út viszonylatában. Hüllők: vizuális megfigyelés, szakértői becslés. Madarak: 1. Revírtérképezés távcsöves megfigyeléssel és hang alapján. 2. Táplálkozóhelyeken történő távcsöves megfigyelés. 3. Mintaterületeken sávmenti (line transect) felmérésekkel. Kis- és közepes testméretű emlősök: nyomok azonosítása, területiális jelzések megkeresése, vizuális megfigyelés. A mintavételezés 2024. március közepétől kezdődött és 2024. május végével zárult. Nagyvad: a nagyvadfajok úthoz viszonyított mozgásirányának behatárolása volt a legfontosabb cél, amelyet a létesítmény területe által érintett vadásztársaságok szakmai képviselőivel, a megyei fővadással egyeztetve, azok adatközlései alapján végeztek. A terepen végzett nyomkereséssel, vadváltók, búvóhelyek és frekvenciált táplálkozóterületek föltérképezésével dolgozták ki a javaslatot a vadátjáró legmegfelelőbb helyszínére. Felhasználták továbbá a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságtól 2024 áprilisában kapott adatokat is.

A tervezett építési tevékenység országos vagy helyi jelentőségű védett természeti területet vagy természeti emléket nem érint. A legközelebbi védett természeti terület Kelebia és Ásotthalom között elterülő Körös-éri Tájvédelmi Körzet, mely a tervezési területtől 8,5 km-re található, keleti irányban.

A tervezett létesítmény megvalósítása európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű (Natura 2000) területet nem érint. A legközelebbi Natura 2000 terület Kelebia és Ásotthalom között elterülő HUKN20008 területkódú, Déli-Homokhátság nevű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület, amely a tervezett létesítmény területétől 7,75 km-re található keleti irányban.

A tervezett létesítmény az Országos Ökológiai Hálózat elemeit nem érinti. A legközelebbi ökológiai hálózati terület a Tompai-csatorna, amely ökológiai folyosó övezetébe tartozik. A Tompai-csatorna a tervezett nyomvonalától északra található 1,3 km-re.

A tervezett útpépítési munka és új határátkelőhely megvalósítása 99%-ban nagyüzemi szántóterületeket (T1 és T2) vesz igénybe.

A létesítmény környezetében a következő élőhelytípusokat azonosították a vizsgálat készítői:

Alföldi zárt kocsányos tölgyesek: A hatásterületen található legértékesebb élőhely, a tervezés korai fázisában elsődleges szempont volt, hogy ezt az élőhelyet közvetlen területfoglalás ne érje. A nyomvonal 76+060 – 76+430 km szelvény magasságában található a tengelyvonalától keletre 400 m távolságra, a tervezett határállomás kerítésvonalától 20 m-re. A tervezett nyomvonal és új határátkelőhely közvetlenül nem érinti, területfoglalás nem lesz.

Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek: A tervezett nyomvonal mentén két helyen fordul elő az élőhely: a 72+770 – 72+900 km szelvényszám között keleti irányban, 40-100 m távolságra, továbbá a 76+850 km szelvény mellett, a tervezett határátkelőhelytől 230 m-re keletre, hatásterületen kívül.

Vágásterületek: A tervezett nyomvonal 73+520 km szelvényszám környékén található az élőhely a nyomvonalától keletre, 40 m-re. Az élőhelyen közvetlen területfoglalás nem várható, azonban hatásterületen belül található. A vágásterületet jelenleg akác és nyár sarjak özönlötték el áthatolhatatlan területet létrehozva.

Ültetett akácosok: a nyomvonal két helyen közelít meg: a 70+920 – 71+470 km szelvény között a keleti oldalon és a 73+000 km szelvény közelében a nyugati oldalon.

Nem őshonos fafajú facsoportok, erdősávok, és fasorok: elsősorban a földutak, burkolt utak mentén alakultak ki, amelyek fasor jellegű élőhelyek, továbbá spontán akácerdővé vált egykori tanyahelyek. A 72+900 km szelvény, bal főpálya mezőgazdasági földút mellett kialakult keskeny fasort keresztez, a 73+070 km szelvényénél a jobb főpálya egykori tanyahely helyén kialakult spontán akácos-nyaras facsoportot, a 75+475 km szelvény határátkelőhely egykori tanyahely helyén kialakult spontán akácos facsoportot, a 74+800 km szelvény határátkelőhely egykori tanyahely helyén kialakult spontán akácos erdőfoltot, a 75+880 – 76+050 km szelvény között a határátkelőhely egykori tanyahely helyén kialakult spontán akácos erdőfoltot érint.

Telephelyek, roncssterületek élőhelytípus a mezőgazdasági telephely, amelyet a nyomvonal a 73+000 km szelvényszám mellett közelít meg.

A tervezett M9 gyorsforgalmi út tengelyvonala az alábbi helyeken keresztez mesterséges létesítményt (U11 élőhelyet): 72+925 km szelvény – földút; 73+005 km szelvény – burkolt út; 73+955 km szelvény – 5501 j. út; 76+870 km szelvény – országhatár (műszaki zár).

Az állandó vegetációval borított élőhelyek érintettségének várható nagyságrendje 11.494 m² (1,15 ha), amely az összes kivitelezési terület 0,7%-a. A tervezett nyomvonal és az új határátkelőhely együttesen 99%-ban T1 és T2 élőhelyeket érint.

Az állandó vegetációval borított élőhelyek: S6 Nem őshonos fafajok spontán állományai 6949 m²; S7 Nem őshonos fafajú facsoportok, erdősávok és fasorok 4545 m². Természetközeli állapotú élőhelyek (TDO:3-5 élőhelyek) igénybevétele nem történik.

Védett növényfajok a tervezett gyorsforgalmi út és új határátkelőhely területén nem találhatók, a nyomvonal 72+735 km szelvény mellett egy dűlőút melletti mezsgyében regisztráltak 4 fő védett vetési konkoly (*Agrostemma githago*) előfordulását, amely közvetlenül nem érintett az útépités miatt.

A tervezett nyomvonal és az új határátkelőhely 99%-ben nagyüzemi szántókon halad keresztül, a hatásterületen természetközeli területek alig találhatók, ami hatással van a terület állatvilágának fajösszetételére.

Kételtűek számára alkalmas élőhelyek, szaporodó helyek a vizsgált nyomvonal és határátkelőhely területén nem találhatók. Hüllők közül a mezőgazdasági területeken, illetve azok mezsgyéin zöld gyíkot és fűrgye gyíkot (*Lacerta viridis* és *L. agilis*) figyeltek meg, amelyek általánosan elterjedtek a vizsgált területen.

A vizsgált szántóföldek és a mellettük található degradált élőhelyek elsősorban madártani szempontból képviselnek természetvédelmi értékeket. A tavaszi bejárások alkalmával az alábbi fajokat figyelték meg: citromsármány (*Emberiza citrinella*), vörösbegy (*Erithacus rubecula*), barátposzáta (*Sylvia atricapilla*), feketeterítő (*Turdus merula*), fülemüle (*Luscinia megarhynchos*), fécán (*Phasianus colchicus*). Az inváziós- és gyomfajokkal terhelt élőhelyek fajszerkezetek, a jelen lévő fajok általánosan elterjedtek és csak egyed szintjén – nem állomány-, vagy populációs szinten – fordulnak elő a hatásterületen.

Védett emlősök közül a keleti sün (*Erinaceus roumanicus*) fordul elő a területen.

Természetvédelmi szempontból a hatásterületen belül lévő legjobb állapotú élőhely a Tanácserdő. A terület legfontosabb faunisztikai értékét az erdőfolt átellenes részén költő fekete gólya (*Ciconia nigra*) adja, mely a tervezett nyomvonal tengelyvonalától keleti irányban 785 m távolságban költ, fészkelése a távolság miatt nem veszélyeztetett.

A tervezett nyomvonal tengelyvonalától keleti irányban 785 m távolságban fekete gólya aktív fészkelése található. A tervezett komplex pihenőhely és határátkelőhely kerítése pedig 420 m-re lesz a fészektől. A nagy távolság miatt sem az építés, sem pedig az üzemelés alatt nem várható a faj zavarása. A Tanácserdő élőhelyének általános védelme érdekében puffer szerepet betöltő erdőtelepítés indokolt a jelenlegi erdőterület és a tervezett határátkelőhely között lévő 20 m szélességű területen. A Tanácserdő erdőszegélyében (76+060 – 76+430 km szelvény között) tövisszúró gébics (*Lanius collurio*) biztos fészkelését érinti közvetetten a létesítmény megvalósítása. Az építés során az erdő szegélyét a területfoglalás nem lesz, az üzemeléskor a visszafordító út gyér forgalma várhatóan nem fogja zavarni a faj költését.

Gyurgyalag (*Merops apiaster*) 3 aktív fészkelése található a 76+870 km szelvénytől 100 m-re. A tervezett komplex pihenőhely és határátkelőhely és a 2x2 sávú út közvetlenül nem fogja érinteni a gyurgyalagok fészkelőhelyét.

A nagyvad állományra vonatkozó adatok forrása terepi bejárások során gyűjtött adatok, az Országos Vadgazdálkodási Adattár adatai, a Kelebia Vadász Társaságtól és a tájegység fővadászától kapott adatok voltak. Az Országos Vadgazdálkodási Adattár térképeit felhasználva kerültek térképi bemutatásra a forgalom szempontjából jelentősebb kockázatot jelentő nagyvad állományok nagyságrendje, eloszlása a tágabb térségben. Külön helyszínrajzon ábrázolták a dokumentáció készítői a fenti adatok alapján a fontosabb vadmozgás irányokat, amelyek a tervezett utat keresztezhetik.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: **Tvt.**) szerint:

7. § (2) A táj jellege, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és esztétikai adottságok megóvása érdekében:

[...]

g) autópályát, valamint a vadon élő állatfajok ismert vonuló útvonalait keresztező vonalas létesítményt úgy kell építeni, hogy a vadon élő állatfajok egyedeinek átjutása – megfelelő térközönként – biztosítva legyen;

[...].

8. § (1) A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.

17. § (1) A 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.

(2) A természeti területek hasznosítása során figyelemmel kell lenni az élőhely típusára, jellemző vadon élő szervezetek fajgazdagságára, a biológiai sokféleség fenntartására.

42. § (1) Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.

(3) A természetvédelmi hatóság engedélye szükséges védett növényfaj:

a) egyedének, virágának, termésének vagy szaporításra alkalmas szervének gyűjtéséhez;

[...]

e) egyedének betelepítéséhez, visszatelepítéséhez, termesztésbe vonásához;

[...].

43. § (1) Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy bűvőhelyeinek lerombolása, károsítása.

Az építési munkálatok alatt megváltoznak az élőhelyi feltételek, ezért érzékeny élőhelyfoltok esetében szükséges lehet a területi igénybevétel korlátozása. Ennek megfelelően a Kormányhivatal területi korlátozást írt elő a nyomvonal 76+060 – 76+430 km szelvények közötti szakaszán.

Az építés során a szállítás és építés okozta megnövekedett nehézgépjármű forgalommal kell számolni, ami ideiglenesen a környezeti elemek többletterhelését okozhatja (levegőszennyezés, többlet zajkibocsátás stb.). Ezek ideiglenesen az élővilágra is hatnak, így számolni kell az építés ideje alatt azzal, hogy a területről egyes fajok elvándorolnak, illetve viselkedésük megváltozik. Ez különösen igaz, ha a zavarás olyan időszakban következik be, amikor az érintett fajok fokozottan érzékenyek erre. Ilyen időszak a szaporodási vagy a vonulási és a telelési időszak. A szaporodási időszakban az utódnevelés megszakítása és az utódok pusztulása nem ritka jelenség, főleg egyes gerinces csoportok (pl.: madarak) esetében. Ezért a határozatban az egyes építéshez kapcsolódó tevékenységekre (mint pl.: a fakivágások, cserjeirtások) a Kormányhivatal időszaki korlátozást írt elő.

A gyurgyalg (*Merops apiaster*) fészkelőhelyek védelme érdekében, a veszélyeztetés elkerülése céljából a Kormányhivatal előírást tett.

A talajtakaró építési tevékenységgel történő roncsolása teret engedhet a tájidegen özönnövények megtelepedésének és rohamos elterjedésének, aminek következtében a hazai honos, a tájra jellemző fajok kiszorulhatnak. Az özönnövények megjelenése csak akkor tekinthető átmeneti hatásnak, ha az irtásukról gondoskodnak, a terjedésüket megakadályozzák, ezért a Kormányhivatal erre vonatkozóan előírást tett.

A kivitelezés során az alábbi özönnövények terjedésével kell számolni: fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), bálványfa (*Ailanthus altissima*), nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*), magas aranyvessző (*Solidago gigantea*) parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*).

A vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a tervezett létesítmény megvalósítása nem érint természetvédelmi szempontból védelmi céllal lehatárolt területeket, közepesnél magasabb élőhelyi értékű élőhelyeket (TDO:3-5) sem vesz igénybe. A vizsgált terület 99%-a nagyüzemi szántóterület (Á-NÉR kód: T1 és T2, TDO:1) és csak 1% az U11, S6 és S7 Á-NÉR kódú, 1-2 természetességi indexű élőhely. A terület legjobb természetességű területeit, a tompai Báro-legelő és Tanácserdő területét elkerüli a beruházás, ezeken a területen szintén nem várható területfoglalás.

A tervezésre, kivitelezésre és üzemeltetésre vonatkozó előírások végrehajtásával a tervezett létesítmény megvalósításának élővilágra gyakorolt kockázata megfelelően mérsékelhető, a tervezett létesítmény élővilágvédelmi szempontból megvalósítható.

Tájvédelem:

Közvetlen hatásterület: A létesítmény által közvetlenül igénybevételre kerülő, az építési munkálatokkal közvetlenül érintett terület, ami az útpálya burkolt felülete, a földmű, a kapcsolódó tereprendezés, továbbá a vízelvezető árkok területe. Tájvédelmi szempontból közvetlen hatásterületként a kisajátítási terület került meghatározásra.

Közvetett hatásterület: a zöldfelületi rendszer elemeinek igénybevétele miatt, a természeti rendszerekre gyakorolt hatások területe, illetve a területhasználatra gyakorolt hatások területe. Az útpálya burkolt felületének kialakítása, valamint a földművek eltérő, extrém élőhelyi adottságú növényborítása miatt csökken a biológiailag aktív felület, amelynek aránya, valamint megoszlása a meglévő, igénybevételre kerülő zöldfelületek szerint eltérő mértékű.

Tájképi hatásterület az a tájrészlet, ahonnan a létesítmény látható, illetve ahol az út megépítése tájképi változást okoz. A tájképi változások várható és a helyszíni adottságoktól függően változó távolságú hatásterülete a vizsgálatok alapján térképi lehatárolásra került.

A vizsgálat készítői légifelvétel, topográfiai térképek adatai, a tervezett létesítmény hossz szelvény magassági adatai alapján megszerkesztették a tervezett határátkelőhely megvalósulás utáni láthatósági területének lehatárolását.

A tervezési terület Tompa település külterületén helyezkedik el, a várostól nyugatra. A tájrészlet tájképét egyértelműen a települést nyugatról és északról körülvevő nagytáblás szántók és a közbeékelődő erdőterületek határozzák meg. A nagykiterjedésű szántóterületeken a környékre egykor jellemző tanyás beépítés mára szinte teljesen eltűnt, a szántóterületek között is már csak egy-egy spontán akácós utal az egykori tanyasi életforma helyére. A hagyományos tanyás beépítés a vizsgált területtől távolabb, Csikéria és Bácsszőlős felé vezető 5501 jelű összekötő út mentén még megtalálható.

A tervezett létesítmény déli végpontjánál a határátkelő közelében található a Tanácserdő és Báró-legelő, valamint a Redl-kastély parkja. A Tanácserdő területe tájképi szempontból jelentős értékkel bír. Az egykori Tiszát kísérő keményfaligeterdők maradványának tekinthető az idős kocsányos tölgyes, magas kőrisek és szilvával jellemezhető erdőfolt (Tomba 63/A erdőtag). Az erdőterületet ültetett nemes és hazai nyarasok veszik körbe. Ehhez az erdőterülethez csatlakozik É-ről a Báró-legelő fragmentumként megmaradó homokpusztagyepe, hagyásfás legelője. Tájképi szempontból kiemelendő a legelő legértékesebb facsoportja a 200 évesre becsült Három nővér nevű feketenyár (*Populus nigra*) alkotta facsoport.

A vizsgált terület tájszerkezetét döntően a nagytáblás mezőgazdasági területek határozzák meg. Fontos tájszerkezeti elemek a főbb közlekedési utak: az 53 sz. főút és a 5501 j. közút. Az 53. számú főút nyomvonala egy történelmileg kialakult közlekedési folyosó, már a középkori szekérúthálózat része volt.

A nyomvonal által érintett területhasználati típusai a következők: 70+813 – 72+900 km szelvény között mezőgazdasági területhasználat, 72+900 – 72+920 km szelvény között ökológiai folyosóként működő földút-mezsgye, 72+920 – 72+000 km szelvény között mezőgazdasági területhasználat, 72+000 – 72+010 km szelvény között közlekedési terület, 72+010 – 72+070 km szelvény között mezőgazdasági területhasználat, 72+070 – 72+090 km szelvény között ökológiai folyosó/stepping zone-ként funkcionáló egykori tanyahely, 72+090 – 72+960 km szelvény között mezőgazdasági területhasználat, 72+960 – 72+980 km szelvény között közlekedési terület 72+980 – 76+870 km szelvény között mezőgazdasági területhasználat.

A fenti területhasználati típusok között fontosabb tájvédelmi funkciójú területek: természetvédelmi/erdőgazdálkodási/mezőgazdasági funkciójú területek; ökológiai folyosó/stepping zone funkciójú területek. Fontos tájvédelmi funkciót látnak el az utak menti fásítások, spontán kialakult fasorok, cserjések, melyek jelentősen hozzájárulnak a meglévő infrastrukturális elemek tájba illesztéséhez, a külterületi zöldfelületi rendszer kialakításához. Tájképi/településképi szempontból szintén értékesnek

tekinthetők a települések peremén található telepített vagy spontán fásítások, fasorok, esetenként kisebb kiterjedésű erdősávok.

A vizsgált hatásterületen belül egyedi tájérték besorolású tájelem nem található. Bács-Kiskun Vármegye Területrendezési Terve alapján tájképvédelmi terület övezetet a tervezési terület nem érint.

Tájvédelmi szempontból érzékeny területek a Tanácserdő és Báró-legelő erdőterülete továbbá Redl-kastély és parkja. A kastélyt egy 50 hektáros arborétum jellegű park veszi körül, melyet 1860-ban Rédl báró létesített. A park végében áll egy Gloriett (kilátó), ahol az egykori tulajdonos Rédl Béla báró kedvenc kutyájának (Piminek) állított, márványból készült síremléke látható. A tervezett létesítmény megvalósítása – azok távolsága miatt – megállapítható hatást nem fog gyakorolni.

A Tvt. szerint:

7. § (2) A táj jellege, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és esztétikai adottságok megóvása érdekében:

a) gondoskodni kell az épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények, berendezések külterületi elhelyezése során azoknak a természeti értékek, a mesterséges környezet funkcionális és esztétikai összehangolásával történő tájba illesztéséről;

[...]

f) a táj jellegének megfelelően rendezni kell a felszíni tájsebeket;

[...]

h) biztosítani kell a jellegzetes tájképi elemek fennmaradását.

A létesítmény megvalósítása után a területhasználati rendszerben, tájszerkezetben változások történnek. A nyomvonal szinte teljes egésze mezőgazdasági területeken halad, az érintett nagyüzemi mezőgazdasági területek igénybevételre kerülő részei közlekedési területekké alakulnak át. A tervezett létesítmény megvalósítása a területhasználati típusok és a területhasználatra gyakorolt hatások szerint a következő hatásokkal fog járni:

- 70+960 - 71+460 km szelvények között mezőgazdasági területek kettévágása, a művelés várható felhagyása az út keleti oldalán.
- 72+900 - 73+000 km szelvények között mezőgazdasági területek kettévágása, a művelés várható felhagyása az út nyugati oldalán.
- 73+980 - 74+000 km szelvények között mezőgazdasági területek kettévágása, a művelés várható felhagyása a tervezett 5501 jelű út korrekciója mellett.
- 76+060 - 76+430 km szelvények között mezőgazdasági területek kettévágása, a művelés várható felhagyása egy keskeny kb. 20 m-es szélességben a tervezett határátkelőhely és a Tanácserdő erdőterülete között.
- 73+600 - 74+200 km szelvények között tájökölógiai kapcsolat átvágása – nagyvadvonulási útvonal kettévágása.

Az útépítés tereprendezési, földmű építési munkálatai miatt megváltozik a felszíni domborzat, az út egyenletes magassági vonalvezetésének biztosítása érdekében bevágásokat, töltéseket alakítanak ki, valamint az út mentén a csapadék vagy a talajvíz elvezetése érdekében vízelvezető árkokat létesítenek. Ezek a domborzatban bekövetkező változások a mikroklimát és a vízháztartást is megváltoztatják. A mikroklimára a növényzet összetételének a megváltozása is hatással van. A magasabban lévő területekről szivárgó vizek számára az út barrierként jelenik meg. A vízelvezetés kiépítésével az eddig nagy felületen szivárgó víz koncentrált átvezetése következik be. Ennek eredményeként az alacsonyabban fekvő területen szárazodás, míg a magasabban fekvő részen víztöbblet lép fel, főleg akkor, ha a vízelvezetés nem tökéletes. A 70+813 - 73+000 km szelvények között a tervezett út bal oldalán található területek magasabban fekszenek (137-138 mBf) az út jobb oldalán található területeknél (134-135 mBf). Várhatóan emiatt az út bal oldala mellett lévő szántókon víztöbblet fog kialakulni, míg jobb oldalán a szántóterületek szárazodni fognak. A talajvízszint 2-8 m-re húzódik a

terepszint alatt, ezért ez hatás csak jelentős mennyiségű csapadék esetén, időszakosan alakulhat ki. Átlagos csapadékmennyiség esetén a tervezett út alatt talajvízáramlást a gyorsforgalmi út nem fogja jelentősen megváltoztatni.

A láthatóság térképi, illetve légifelvételen történt lehatárolása alapján megállapítható, hogy kelet felől Tomparól sem az út, sem pedig a határátkelőhely épületei, műtárgyai nem fognak látszódni, mivel a tervezett nyomvonal és a Tompa település között egy lokális magaslat húzódik 138,0 és 137,0 mBf közötti magasságban. Ezen kívül a 70+813 és a 71+450 km szelvény között két erdőterület is található morfológiailag magasabb pozícióban, mint a tervezett út, mely a rálátást a város felől akadályozza. Kelet felé továbbá a Tanácserdő erdőterülete és az 5501 jelű út melletti erdőterület, gyümölcsös és telephely fogja a rálátást korlátozni a tervezett útra, az 5501 jelű út és vadátjáró külön szintű keresztezésére és a tervezett határállomásra a 74+000 – 76+870 km szelvény közötti szakaszon. A Tanácserdő mellett kialakított határállomás a tájképileg értékes terület nyugati oldaláról jól fog látszódni. Ugyanez a helyzet a Bátor-legelővel is, azzal a különbséggel, hogy a tényleges területfoglalástól messzebb helyezkedik el (kb. 550 m távolságra), így a legelőterület nyugati részéről korlátozottan ugyan, de a határállomás és a 5501 jelű út külön szintű keresztezése is látszódni fog. Déli irányból egyértelműen a határállomás látképe fog dominálni és a műszaki határállomáson kívül a rálátás nem korlátozott dél felé a szerbiai oldalon.

Ny-i irányból a határállomás és a tervezett külön szintű műtárgyak (B2, B3 és B4 műtárgy) jól fognak látszódni a gyorsforgalmi út 74+000 – 76+870 km szelvény között, az 5501 j. út irányából a rálátást nem fogja semmi korlátozni. A telepítéstől Ny-ra található még lakott tanyavilágból a határátkelőhely is nagy valószínűséggel fog még látszódni. A 73+500 – 74+000 km szelvény között azonban a rálátást korlátozza egy hosszan elnyúló telepített akácos, nyárfás az 5501 j. úttól északra, illetve az Örökföld területen lévő volt Mgtsz telephelye. Északnyugati és északi irányból rálátást korlátozó tájelem nincs, végig nagyüzemi szántók találhatók, egyedüli határt a nyomvonal kezdőszelvényétől északra 1,3 km-re található Tompai-csatorna keskeny zöldsávja korlátozhatja.

A láthatósági vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a tervezett létesítmény a jellemzően emberi tartózkodásra alkalmas, illetve lakott területről szemlélve zavaró tájképi elemként nem lesz érzékelhető, értékes tájképi elemek látványát nem bontja meg.

A határállomás területén tervezett jelentős fásítások, zöldfelületi növénytelepítések a határállomás területének tájbaillesztését elő fogják segíteni.

A tervezett létesítmény a határozat tájvédelmi előírásainak végrehajtásával megfelelő módon tájbailleszthető.

Levegőtisztaság-védelem:

A dokumentációban bemutatásra kerültek a tervezett beruházás egyes fázisai és azok hatása a környezet levegőminőségi állapotára. A vizsgálatokat a jelenlegi (2024. év), valamint a távlati üzembe helyezéskori (2034. év) állapotokra végezték el.

A jelenlegi levegőminőség – a beruházás szempontjából lényeges szennyező anyagokra – részben a jogszabályon alapuló légszennyezettségi zónába sorolás alapján, részben az OLM hálózat manuális levegőminőségi mérései (Baja, Kalocsa, Kistelek) eredményei alapján került értékelésre.

A fejlesztéssel érintett terület környezetében elhanyagolható légszennyező forrásként a közutak (53. sz. út, 5501 j. út, települések közútjai), télen pedig a lakossági fűtésből adódó kibocsátások tekinthetők. Az előzőeken túl az uralkodó szélirányból érkező, a mezőgazdasági területekről származó porterhelés jelentkezhet a vizsgált környezetben.

Az OLM adatok és becslések alapján a terület alapállapotú értékei nitrogén-dioxid (NO₂) esetében 15 µg/m³, nitrogén-oxidok (NO_x) esetében 30 µg/m³, szén-monoxid (CO) esetében 5-600 µg/m³-re becsülhető, míg a por állapotú értéke ~ 25 µg/m³.

A tárgyi gyorsforgalmi út esetében a levegővédelmi hatásterületek a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **306/2010. Korm. rendelet**) 2. §. 12c. és 14. pontjának figyelembevételével kerültek meghatározásra.

A gyorsforgalmi út építése során az érintett környezet levegőminőségét az építéshez szükséges munkagéppark emissziója módosítja. Az építés hatásainak számítása a jelen tervfázisban elérhető építési ütemezés és az építés során várhatóan alkalmazásra kerülő munkagépek, gépláncok ismeretében történt.

Levegővédelmi szempontból az építés alatt a következő releváns munkatípusok várhatóak: útépitési földmunkák (gumikerekes markoló, kotró, dózer, henger, tehergépjárművek); közműkiváltási földmunkák (gumikerekes markoló, bobcat, henger, tehergépjárművek); aszfaltozás (finisher, henger, locsolóautó, tehergépjárművek); kapcsolódó szállítások (tehergépjárművek).

A dokumentációban foglaltak szerint az építés közvetlen levegővédelmi hatásterületét a kiporzás és a munkagépek emissziója határozza meg. A gyorsforgalmi út építésének hatásterülete az elvégzett számítások szerint 100 méter; a határátkelő helyen ez a távolság kb. 200 m, tekintve, hogy magasabb épületek és építmények is épülnek. Az újonnan létesítendő földutak tengelye köré 50 m-es hatásterületek határozhatók meg.

Az építéshez kapcsolódó szállítási forgalom a jelenlegi tervfázisban rendelkezésre álló információk alapján az 53. sz. főúton tudja megközelíteni a tervezési területet.

A távlati üzemelési állapotban a környezeti levegőterheltségi állapotot a vonatkozó szabványi, és jogszabályi előírások figyelembevételével vizsgálták. Az üzemelés során a belső égésű motorok kibocsátása a szignifikáns, a várható kibocsátás az úton zajló forgalom nagyságától, összetételétől és a járművek sebességétől függ. A távlati forgalmi adatokkal számolva az autót közvetlen levegővédelmi hatásterületének lehatárolása a 306/2010. Korm. rendelet szerint történt. A távlati forgalmi adatokkal számolva a közvetlen levegővédelmi hatásterület legnagyobb kiterjedése 25 m.

A dokumentáció közvetett hatásterülettel kapcsolatos vizsgálatai alapján megállapítható, hogy a közvetett hatásterületnek tekintett környező közúthálózaton az üzemelés hatása forgalomcsökkentő hatású lesz, hiszen a forgalom jelentős része áttevődik a gyorsforgalmi útra.

A közlekedésből származó hatások vizsgálata során megállapításra került, hogy az átlagos (Gauss eloszlás szerinti) az óras NO_x koncentráció 25 méteres távolságon túl már nem éri el az óras irányértéket. A többi releváns légszennyező anyag (CO , NO_2 , SO_2 és PM_{10}) közül gyorsforgalmi út esetében az NO_x a legkritikusabb, ezért amilyen távolságban ez az érték megfelel, ott a többi légszennyező anyagra vonatkozó határérték is bizonyosan teljesül.

A 306/2010. Korm. rendelet szerint:

29. § (1) Autópálya, autót út vonalforrás létesítése esetén - az autót út és autópálya működésével összefüggő építmény kivételével - a közlekedési létesítmény tengelyétől számított 50 méteren belül, az egy- és kétszámjegyű országos közút, valamint vasút vonalforrás létesítése esetén a közlekedési létesítmény tengelyétől számított 25 méteren belül nem lehet és nem helyezhető el lakóépület, üdülőépület, oktatási, nevelési, egészségügyi, szociális és igazgatási épület.

A 306/2010. Korm. rendelet 29. § (1) bekezdésében foglaltak teljesülése érdekében jelen határozat rendelkező részében a Kormányhivatal előírást tett.

A dokumentáció vizsgálatai, illetve a tervezési terület és a lakott területek közötti távolságra figyelemmel levegővédelmi szempontból nem szükséges levegővédelmi monitoring vizsgálat.

A levegővédelmi előírások betartása esetén az M9 gyorsforgalmi út, és a határátkelőhely benyújtott tervek szerinti kiépítése levegőtisztaság-védelmi szempontból nem kifogásolható.

Zaj- és rezgésvédelem:

A tervezési terület Tompa település területét érinti. A legközelebbi védendő épületek Tompa belterületét tekintve 1 km-nél nagyobb távolságra találhatók. Az Imremajorban/Öregjáráson található épületek 700 méternél nagyobb távolságra, a határátkelőtől nyugati irányban található 2 db tanya pedig 500 méternél nagyobb távolságra helyezkedik el a tervezett gyorsforgalmi úttól.

A benyújtott dokumentációban a jelenlegi állapot (2024.), a távlati beruházás nélküli (referencia) állapot (2039.), illetve a távlati beruházás megvalósulása utáni állapot (2039.) hatásai kerültek bemutatásra. A jelenlegi állapotot méréssel és számítással, a távlati és referencia állapotot számítással határozták meg. A zajterjedési modellt a Wölfel IMMI nevű programmal állították fel. A program tartalmazza a vonatkozó magyar jogszabályok és előírások követelményeit.

A jelenlegi állapotban a tervezési terület domináns közlekedési zajforrása a Tompát nyugati irányból kerülő, majd a település déli oldalán az országhatár irányába tartó 53. sz. főút. Egyéb zajforrás az 5501. sz. út Imremajor/Bárómajor felé. A legközelebbi vasúti fővonal Tompa keleti oldalán, az országhatárra merőlegesen futó 150. sz. vasútvonal.

A jelenlegi állapot vizsgálata kapcsán elvégzett zajmérések alapján az 53. sz. főút menti, közvetett hatásterületen elhelyezkedő mérési pontoknál zajterhelési határérték közeli, vagy azt meghaladó (éjjeli időszakban 1,5 dB-lel) zajterhelés adódott.

A jelenlegi állapotra a Wölfel IMMI szoftver segítségével elvégzett számítások alapján az 53. sz. út esetében éjszaka határérték feletti immissziók adódtak.

Az építési időszakban a domináns zajforrások főleg a nyomvonal környezetének zajterhelését befolyásolják. A munkálatok a nyomvonal mentén szakaszosan jelentkeznek, különböző helyszíneken egy időben különböző építési szakasz is elfordulhat. Az építési fázis közvetlen zajvédelmi hatásterületének határa várhatóan a nyomvonal középvonalától mért 71 méter, a határátkelő állomás esetében pedig a külső határoló útszakaszoktól számított 126 méter. A dokumentáció számításai szerint a zajtól védendő létesítmények nagy távolsága miatt az építés során nem várható zajterhelési határérték túllépés.

Az építéshez kapcsolódó szállítási forgalom a jelenlegi tervfázisban rendelkezésre álló információk alapján az 53. sz. főúton tudja megközelíteni a tervezési területet. A szállítási és fuvarozási tevékenység a dokumentációban foglaltak alapján várhatóan nem okoz 3 dB-nél nagyobb mértékű járulékos zajterhelés változást, így a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **284/2007. Korm. rendelet**) 7. §-a szerint nem határolható le az építési szállításhoz kapcsolódó közvetett hatásterület.

A távlati állapotban várható zajterhelés értékeit az M9 gyorsforgalmi út nyomvonala esetében a távlati 2039. évre vonatkozó forgalmi adatok alapján a tervezett út paraméterei, megengedett sebesség, beépítési változtatások figyelembevételével számítással állapították meg. A komplex pihenőhely és határátkelőhely zajemissziója tekintetében közlekedési és üzemi típusú zajforrások is megjelennek majd. A modellszámítás a forgalmi emissziók dominanciája miatt a határátkelőhelyen áthaladó teljes teherforgalmat az átkelőhely külső útjain vette figyelembe a megengedett sebességgel, mint legrosszabb eset. A határátkelőhely jelenleg rendelkezésre álló koncepcióterve alapján a leghangosabb üzemi zajforrások a talajon elhelyezett légkezelők, valamint a folyamatosan cserélődő forgalmú parkolók lesznek.

A távlati üzemelési állapot közvetlen zajvédelmi hatásterülete a 314/2005. Korm. rendelet 7. melléklete, valamint a 284/2007. Korm. rendelet 6. §-ában foglaltak figyelembevételével került meghatározásra. A tervezett fejlesztés közvetlen hatásterületét zajterjedés modellezéssel számították ki. A közvetlen zajvédelmi hatásterület – amelynek meghatározása során a közlekedési zajforrások hatásterülete mellett figyelembe vételre került a határátkelő üzemi hatásterülete is – kiterjedése a nyomvonal középvonalától számított 420 és 510 méter között változik. A közvetlen zajvédelmi hatásterület átnézeti helyszínrajzon is ábrázolásra került.

A dokumentáció számításai alapján a távlati állapotban a tervezett gyorsforgalmi út és határátkelőhely megvalósulása esetén – a védendő létesítmények nagy távolságára tekintettel – a vonatkozó zajvédelmi követelmények teljesülése várható a közvetlen hatásterületen.

A dokumentációban a közvetett zajvédelmi hatásterület vonatkozásában a tervezési területen található kapcsolódó közutak forgalma került megvizsgálásra. Az 53. sz. út esetében a jelen állapot éjszakai időszakában fennálló határérték feletti zajterhelés a beruházás megvalósulását követően határérték alá csökken. A forgalmi előrejelzés alapján a beruházás mérsékli továbbá a Tompa, Attila utca természetes forgalomnövekedését, illetve a kritikus, Attila utca nyugati oldalán található nyugati homlokzatok terhelését is.

A tervezett építési munkálatokhoz kapcsolódó szállítási forgalom hatásainak vizsgálata érdekében a dokumentációban javasolt, az építési szállítás hatásainak várhatóan leginkább kitett Tompa, Attila utca –

53. sz. út találkozásánál elhelyezkedő Tompa, Attila utca 192. (0425/6 hrsz.) alatti ingatlannál a Kormányhivatal zajmérést írt elő az alapállapotban, illetve az építési munkálatok ideje alatt. A távlati üzemelési állapot esetében a dokumentáció a jelenlegi zajterhelési határértéket meghaladó terhelés csökkenését prognosztizálja a közvetett hatásterület esetében, amely ellenőrzése érdekében a Kormányhivatal az alapállapotú zajmérési pontokon (Tompá, Attila utca 190., Tompa, Örökföld tanya 3.) zajvizsgálatot írt elő az ideiglenes forgalomba helyezést követően.

A zaj- és rezgésvédelmi előírások betartása esetén az M9 gyorsforgalmi út és határátkelőhely benyújtott tervek szerinti kiépítése nem kifogásolható.

*

A Kormányhivatal mint országos hulladékgazdálkodási hatóság szakkérdést vizsgáló hatóságként a kérelem mellékleteként benyújtott, valamint a hiánypótlási felhívás alapján kiegészített dokumentáció alapján az alábbiakat állapította meg:

A 624/2022. Korm. rendelet alapján:

11. § (1) Az országos környezetvédelmi hatóság, valamint a területi környezetvédelmi hatóság a 3. mellékletben meghatározott szakkérdéseket is vizsgálja, ha a 3. melléklet szerinti előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati, egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban, az összevont eljárásban valamint az egységes környezethasználati engedélynek a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 20/A. § (4) és (6) bekezdése szerinti felülvizsgálatára irányuló eljárásban (a továbbiakban: felülvizsgálati eljárásban) a 3. mellékletben megjelölt feltételek fennállnak.

A 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. számú melléklet 17. pontja alapján tárgyi eljárásban:

- *a hulladékképződés megelőzését szolgáló intézkedéseket,*
- *a hulladékkezelésre vonatkozó jogszabályi követelmények teljesítését,*
- *a hulladékgazdálkodási előírások alapján a technológiából származó környezetterhelések kockázatát, a tevékenység végzése során képződő hulladék elhelyezését,*
- *a hulladék kezelésének megfelelőségét, továbbá*
- *a hulladékgazdálkodásból eredő környezeti kockázatokat,*
- *az építési vagy bontási tevékenység során az építési-bontási hulladékok kezelését, valamint*
- *a bezárt hulladéklerakók rekultivációjánál szükséges intézkedéseket,*

mint hulladékgazdálkodási szakkérdéseket is szükséges vizsgálni.

A Kormányhivatal a fenti szakkérdések vizsgálatát elvégezte, tekintettel azonban arra, hogy a kialakított hulladékgazdálkodási vélemény teljes körűen megfeleltethető az országos hulladékgazdálkodási hatósági hatáskörben eljáró Kormányhivatal által PE/KTFO/3074-56/2025. számon kiadott szakhatósági állásfoglalásban foglaltaknak, hulladékgazdálkodási szempontból külön előírást nem teszünk.

Egyebekben a kérelmezett tevékenység hulladékgazdálkodási szempontból nem kifogásolható.

*

Az eljárás során érkezett észrevételek értékelése:

A 314/2005. Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése alapján:

10. § (1) *A környezetvédelmi hatóság az érintett nyilvánosságtól, a megkeresett szervektől, valamint a nemzetközi környezeti hatásvizsgálati eljárás során kapott, a környezeti hatások értékelése szempontjából lényeges észrevételeket a szakhatóságok bevonásával érdemben megvizsgálja.*

10. § (5a) *A környezetvédelmi hatóság határozatának indokolása - törvényben meghatározottakon túl - tartalmazza*

- a) az érintett nyilvánosság eljárásban való részvételének ismertetését,
b) az érintett nyilvánosság észrevételeinek összefoglalását és értékelését,
(...).

Az eljárás során az alábbi észrevétel érkezett a Kormányhivatalhoz a beruházásra vonatkozóan:

Lakossági észrevétel (Tompá):

Kérdése arra irányul, hogy az M9 autópálya közvetlen környezetében kell-e attól tartania a termőföld tulajdonosoknak, hogy a talaj termőképessége negatív irányba változik. Továbbá kell-e tartaniuk attól, hogy a megnövekedett járműforgalom következtében a nehézfémek nagy mértékben beszennyezik a közvetlen környezetben lévő termőföldet. Érdeklődik, hogy a mezőgazdasági területek védelme érdekében milyen intézkedéseket tesznek.

A Kormányhivatal az eljárás során a fenti észrevételt PE/KTFO/3074-69/2025. számú levelével megküldte az Engedélyes, valamint a képviselőjében eljáró Tervező részére, és kérte, hogy az észrevételre vonatkozó álláspontját a Kormányhivatal részére szíveskedjen eljuttatni.

A Tervező az észrevétellel kapcsolatos 218429502/L06 számú nyilatkozatát 2025. szeptember 5. napján küldte meg a Kormányhivatal részére.

A fenti észrevételt, valamint az Engedélyes képviselőjében eljáró Tervező által megküldött, az észrevételre vonatkozó értékelést a Kormányhivatal megvizsgálta, és az alábbiakat állapította meg:

A Tervező válasza:

„1. Kérdés: Az M9 autópálya közvetlen környezetében kell-e attól tartania a termőföldtulajdonosnak, hogy a talaj termőképessége negatív irányba változik?

Válasz: A termőföldtulajdonosoknak nem kell ilyen következménytől tartaniuk, a jelenleg üzemelés alatt álló autópályahálózatok mellett elhelyezkedő termőterületek esetében nem tapasztalható termőképesség csökkenés, még jóval nagyobb forgalmú autópályaszakaszok (pl.: M1 autópálya, M5 autópálya) mellett sem. Továbbá lásd a 2. kérdésre adott válaszuk.

2. Kérdés: Tartani kell-e attól, hogy a megnövekedett járműforgalom következtében a nehézfémek nagy mértékben beszennyezik a közvetlen környezetben lévő termőföldet?

Válasz: Nem kell ilyen következménytől tartani. A hazai utak menti nehézfém koncentráció megemelkedéséért elsősorban az ólmozott benzin volt felelős, amely Magyarországon 2004-ben kivezetésre került a kereskedelmi forgalomból, így nehézfém szennyezés fő forrására az M9-es gyorsforgalmi út üzemelésekor már nem kell számítani. Az egyéb forrásokból (pl. fékek, egyéb berendezések kopása) származó nehézfém nem éri el a termőföldeket. A KHT 4.3 Föld, felszín alatti víz c. fejezetben az üzemelés hatásait bemutató 4.3.4 számú alfejezetben továbbá kifejtésre került, hogy az Állami Autópálya Kezelő Zrt. (ÁAK / MK) által végzett környezeti monitoring mérések eredményei alapján a jóval forgalmasabb M1, M7 és M0 gyorsforgalmi utak mellett közvetlenül vett növénymintákban sem mutattak ki szénhidrogén és nehézfém-szennyezést.

3. Kérdés: A mezőgazdasági területek védelme érdekében milyen intézkedéseket tesznek?

Válasz: A mezőgazdasági területek védelme érdekében specifikus intézkedések nem tervezettek, a KHT-ban javasolt hatáscsökkentő intézkedések egyúttal a termőföldek védelmét is szolgálják. Az üzemeléskor a kisajátítási határvonalon belül telepített növényzet további védelmet fog majd biztosítani a gyorsforgalmi út menti termőterületeknek, azonban ennek pontos tervezése a következő tervfázisokban (engedélyezési és kiviteli terv) fog megvalósulni.”

A Kormányhivatal válasza:

Az eljárás során benyújtott környezeti hatástanulmány számításai alapján nagy mértékű légszennyező anyag kibocsátás nem várható a környezeti levegőbe, így valószínűsíthetően a termőföldekre sem juthat levegőből nagy mértékű szennyezés. A környezeti levegő és talaj közötti hatások vizsgálata nem érinti a Kormányhivatal hatáskörét.

*

Fentiekre tekintettel, a kérelem alapján lefolytatott eljárás – a Kormányhivatal által folytatott szakmai vizsgálatok eredménye, a szakhatóságok állásfoglalásai, az eljárás során szakkérdésben megkeresett hatóságok nyilatkozatai, a nyilvánosság bevonása alapján a környezetvédelmi engedély kiadásának akadálya nincs, az engedélyezést kizáró okot a Kormányhivatal, valamint a bevont szakhatóságok nem találtak.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem, és az M9 gyorsforgalmi út déli lekötéséhez kapcsolódóan tompai új, teherforgalmi határátkelőhely és kapcsolódó gyorsforgalmi úti szakasz megvalósítására környezetvédelmi engedélyt adtam.

*

Felhívom a figyelmet az alábbiakra:

A Kvt. alapján:

72. § A környezetvédelmi hatóság a környezetvédelmi engedélyt vagy az egységes környezethasználati engedélyt visszavonja, ha a jogerőre emelkedéstől számított öt éven belül a tevékenységet, illetve az ahhoz szükséges építési előkészítési munkákat nem kezdték meg, illetőleg ha a jogosult nyilatkozik arról, hogy a környezetvédelmi engedéllyel vagy az egységes környezethasználati engedéllyel nem kíván élni, továbbá akkor is, ha az engedélyezéskor fennálló feltételek lényegesen megváltoztak.

A Méptv. szerint:

196. § (7) Közcélú nyomvonalas építménynél a Kvt. 72. §-ától eltérően a környezetvédelmi hatóság a környezetvédelmi engedélyt akkor vonja vissza, ha
a) a véglegessé válástól számított tíz éven belül a közcélú nyomvonalas építmény megvalósítását vagy az ahhoz szükséges építési előkészítési munkákat nem kezdték meg,
b) a jogosult nyilatkozik arról, hogy a környezetvédelmi engedéllyel nem kíván élni, vagy
c) az engedélyezéskor fennálló feltételek lényegesen megváltoztak.

Határozatomat a 314/2005. Korm. rendelet 10. § (8) bekezdése, valamint a Kvt. 71. § (1) bekezdése b) pontja, továbbá az Ákr. 80. § (1) bekezdése és 81. § (1) bekezdése alapján hoztam meg.

Az eljárás során közreműködő szakhatóságok állásfoglalásait az Ákr. 81. § (1) bekezdése alapján foglaltam határozatomba. Az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján a szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

Határozatomat az Ákr. 85. § (1) bekezdése alapján az ügyben eljáró szakhatóságok, továbbá a 624/2022. Korm. rendelet 11. §-a alapján a megkeresett hatóságok részére is megküldöm.

A határozatot az eljáró hatóság a Kvt. 71. § (3) bekezdése alapján teszi közzé.

Hatáskörömet és illetékességemet a 624/2022. Korm. rendelet 7. § (1) bekezdés a) pontja és a 124/2021. Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés i) pontja alapján állapítottam meg.

A határozat elleni önálló fellebbezés lehetőségét az Ákr. 116. § (1) bekezdése, a Kvt. 71/A. § (1) bekezdése és a 314/2005. Korm. rendelet 26/A §-a biztosítja, a fellebbezés benyújtására nyitva álló időtartam az Ákr. 118. § (3) bekezdése alapján került meghatározásra. A fellebbezés halasztó hatályáról az Ákr. 117. § (1) bekezdése, a fellebbezés tartalmáról és az indokolási kötelezettségről az Ákr. 118. § (1) és (2) bekezdése, a fellebbezési jogról való lemondásról az Ákr. 118. § (4) bekezdése alapján adott

tájékoztatást a Kormányhivatal. A fellebbezés igazgatási szolgáltatási díjának mértékéről, valamint a befizetés módjáról a környezetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2025. (VI. 19.) EM rendelet rendelkezik.

Budapest, dátum a digitális aláírás szerint

Dr. Tarnai Richárd főispán
nevében és megbízásából:

Dr. Bartus Adrienn
főosztályvezető

Kapják: kezelői utasítás szerint

Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
1016 Budapest, Mészáros utca 58/A.
Telefon: (06-1) 224-9100; KRID: 508260165
E-mail: orszagoszoldhatosag@pest.gov.hu
Web: <https://www.pvkh.hu>

Ügyintézői utasítás a PE/KTFO/3074-74/2025. számú határozathoz

Kapja:

	Címzett neve, levelezési címe	Csatolandó	Postázás módja
1.	Építési és Közlekedési Minisztérium Út-, és Vasútépítésért Felelős Helyettes Államtitkárság Közúti Beruházás Lebonyolítási Főosztály	-	HK (EKMUTHAT 661766363)
2.	Mott MacDonald Magyarország Kft.	-	CK (10406335)
3.	Tompa Város Önkormányzata és Jegyzője	-	KÉR (ÖNK BKM 6422)
4.	Mélykút Város Jegyzője	-	KÉR (ÖNK BKM 6449)
5.	Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	-	KÉR (OKF BKMKI)
6.	Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály	-	KÉR (KHIV BAK TIVHF)
7.	Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály	-	KÉR (KHIV CSK TIVHF)
8.	Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály	-	KÉR (KHIV BAK NÉF)
9.	Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály	-	KÉR (KHIV BAK ÉÖF ÉFÖO)
10.	Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály	-	KÉR (KHIV BAK AF NTO)
11.	Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály	-	KÉR (KHIV BAK AF EO)
12.	Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály	-	KÉR (KHIV BAK FHF)
13.	Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítész Iroda	-	KÉR (KHIV BAK ÁFI)
14.	Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztály	-	KÉR (KHIV BUK NÉF)
15.	Budapest Főváros Kormányhivatala Országos Közúti és Hajózási Hatósági Főosztály Gyorsforgalmi Útügyi Osztály	-	KÉR (KHIV BUK OKHF GYÚO)
16.	Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály – tájékoztatásul	-	KÉR (KHIV BAK KVTVF)
17.	Energiaügyi Minisztérium Környezetmegőrzési Főosztály (kohat@em.gov.hu) - tájékoztatásul	-	KÉR, E-mail (KÉR: TIM)
18.	HNYR	-	B
19.	Irattár	-	B